

EXECUTIVE SUMMARY	3
INDLEDNING	4
Problemformulering	5
Arbejdstese	5
METODE OG ANALYSESTRATEGI.....	8
Epistemologi og ontologi	8
Afhandlingens form.....	14
Empiri.....	16
Analyse og fortolkning af interviews	21
Teori	22
Afhandlingens generaliserbarhed	24
KAPITEL ET – Information, viden og afstand	25
Information	26
Intermezzo – netværket	29
Information – og hvad så?	32
Vidensbegreb og forståelsen herfor universitet vs. erhvervslivet.....	35
Viden som begreb om viden.....	40
Opsummering & afrunding.....	44
KAPITEL TO - Udlægning af Climamenet som model for erkendelse og sanse.....	46
Climamen – den evige relation	47
Romben – som model for relationen	48
Intermezzo – start	56
Herved kan erkendelse opstå	58
Opsummering & afrunding.....	60
KAPITEL TRE – Større interaktion – interaktionsmekanismer.....	62
Intermezzo – Harlequin – Det blandede legeme – metaforen	63
Problem – årsag – løsning – hvorfor?.....	66
Integrationsmekanismer – Hvordan og hvorfor skabes netværket?.....	67
Line Gry Knudsen	68
Iben Larsen	73
Tom Harpsø Jensen	79
Alan Irwin.....	81
Hvorfor	85

Intermezzo - Semantisk analyse	87
KONKLUSION	90
LITTERATURLISTE.....	92

EXECUTIVE SUMMARY

Imagine the world as many small islands where some are surrounded by big oceans other islands is lying so close that the shoreline almost touches. Travels are the only mean of communication between these islands and thereby create connections across the oceans.

Symbolic as this may sound there is a truth in it and this will be unfolded here.

The aim of this master thesis is to explore the relationship between the Universities and Industry. These are the small islands embedded with knowledge and in order to harvest this knowledge we need to create bridge between them.

A tool for this is the travel, to depart, being able and willing to leave *home* and enter unknown grounds. Departure is to divide us into parts, to wrap around all the islands and to reach the knowledge that lies imbedded in both Universities and Industry, to become part of the new place we call the third place. The third place can be defined as the place where the knowledge seeker is always already part of reaching out, never stopping always moving and always learning.

The world is not made up of just two islands. it consists of multiple islands, multiple relations and a web of possible interactions.

To seek knowledge in itself is not the goal of this thesis; knowledge is more a way to unveil possibilities that lies within having knowledge. The ambition of this master thesis is to create new ways to approach narrowing down the gap between the Universities and the Industry thereby creating possible solutions for any reader interesting in this area, regardless if this would be for philosophical or financial interests.

Have a nice journey.

INDLEDNING

Noget om relation, afstand og viden er udover at være afhandlings titel også dets centrale emner, og det vil nu være indledningens ambition at vække læserens interesse med en kort introduktion til afhandlingen.

Ifølge Jeremy Rifkin forfatteren af *"The age of access"*¹ befinder vi os i et økonomisk paradigmeskift, der i løbet af de sidste par årtier, har afløst kapitalismen, og indført nye spilleregler der er væsentligt forskellige fra den måde, vi tidligere har anskuet markedøkonomien. I den nye økonomi er det ikke-materielle, vægtløse goder der har en afgørende rolle i udvikling, markedet afløses af netværket, og de traditionelle, enkeltstående transaktioner af køb og salg erstattes af en kortvarig kontakt mellem sælger og køber, leverandør og bruger.

Det er den samme tendens organisationsteoretikeren Peter F. Drucker berører, når han i sin bog *"Post-capitalist society"*² kalder vor tids samfund for et videnssamfund og endda går så vidt som til at sige, at viden er blevet den nye produktionsfaktor. At viden er blevet en produktionsfaktor i den nye økonomi, må have omvæltende konsekvenser, da viden ikke lader sig begribe og definere lige så let som de gamle produktionsfaktorer, arbejde og kapital. Viden bliver ved sin indskrivelse i en organisationsteoretisk horisont, en størrelse der fremkalder associationer til dét at kunne samarbejde, dét er at kunne lede, det er evnen til at kunne innovere, at være kreativ og alle mulige andre uhåndgribelige evner der knytter sig til det enkelte menneske. Samtidig er viden også arbejdsprocesser, forretningsgange, virksomheden og institutioners samlede know-how, rettigheder og patenter til bestemte "videnstunge" produkter eller adgang til forskellige vidensnetværk. Altså noget der har med hele den enkelte virksomhed eller institution at gøre, og involverer sammenspillet mellem medarbejderne og ikke kun det der er indlejret i det enkelte menneske.

Det er med afsæt i denne ide om viden, og en fascination af disse nye måder at anskue viden på, at afhandlingen prøver at tage fat, og beskriver hvad det er, der sker eller hvad der skal ske for at, der kan tales om viden i denne kontekst. Genstandsfeltet bliver den relation der foreligger mellem universitet og erhvervslivet, og det sammenspil der forligger for at viden bliver til.

¹ Rifkin, Jeremy (2000) side 50

² Drucker, Peter F. (1993)

Netværket bliver en central del af denne afhandling, og igennem filosofen Michel Serres tanker omkring netværket bliver et teoriapparat foldet ud.

Jeg forestiller mig undertiden, at det første retsobjekt var rebet, båndet, der optræder abstrakt i udtryk som obligatorisk, bindende og alliance, forbund [lat. Ligare, binde], men mere konkret i f.eks. tilknytning, et reb, som materialiserer vore relationer eller gør dem til ting; hvis vore forhold fluktuerer, fikseres de af denne fastere binding³

En vigtighed i netværket er, at kunne kombinere forskellige vidensdiscipliner, at komme rundt i hele netværket og som afhandlingens fokus, relationen universitet-erhvervslivet bliver symbol på. Teori bliver blandet med empiri og empiri bliver blandet med teori, der eksisterer ikke ontologisk forrang, eller som Serres udtrykker det, det interessante er ikke at finde sandheder, men muligheder. At blande fra forskellige vidensdiscipliner, fra universitet og fra erhvervslivet, har den konsekvenser, at der ikke eksisterer et fælles udgangspunkt, for hvad viden er eller hvordan viden bliver opfattet forud for en at skabe relationen.

”...at ting som bliver sagt bliver misforstået grundet man har et for lille kendskab til hinanden, tætheden og et bedre kendskab vil være med til at eliminere disse misforståelser...”⁴

Det lille citat udtrykker, at en relation er påvirket af afstanden, og det bliver igennem en søgning i afstandens betydning, at afhandlingen formulerer sin problemformulering og arbejdstese.

Problemformulering

Kan relationen mellem universitetet og erhvervslivet anskues på en anden og mere meningsfuldt måde for at højne vidensproduktionen – og hvorfor?

Arbejdstese

Lille afstand => Større interaktion => Mere sansning => erkendelse => Ny viden

³ Serres, Michel (1990) *Naturpagten*, side 79

⁴ Interview med Iben Larsen, kondensering af tekst

Arbejdstesen er udviklet for at støtte op omkring problemformuleringen, hvert punkt er udvalgt for på deres egen måde, at tilegne denne afhandling en struktur – den røde tråd – og skabe mening gennem afhandlingen. Punkterne er udvalgt efter gennemlæsning af afhandlingens filosofiske inspiration ved Michel Serres. Der vil kort blive knyttet et kommentarer til hvert ord, for at give en for-forståelse for valget og deres anvendelse i afhandlingen, hvert ord vil yderligere blive ekspliciteret i de respektive kapitler.

Afstand: At gøre afstanden mindre bliver en nødvendighed, for at kunne skabe en givtig relation mellem universitet og erhvervslivet, hvilket kan anskues som nogle af de forskelle, der just er blevet beskrevet i indledningen.

Interaktion: En måde hvorpå afstanden kan gøres mindre, er igennem interaktion, i kapitel to bliver der igennem teorien beskrevet nærmere omkring dette. I kapitel tre bliver interviewdelen spillet sammen med teoridelen, for at sige mere herom.

Sansning: Er en del af kapitel to, og den filosofiske udredning omkring hvad der sker, når man igennem interaktion, gør afstanden mindre. Sanser er således tæt forbundet til næste punkt.

Erkendelse: Ifølge Michel Serres, sker erkendelsen ved, at være i direkte kontakt med ”tingene selv”, at sanse dem, erkende og sanse bliver forbundet i kapitel to.

Nu er afhandlingens titel blevet foldet ud i indledning og tilbage står kun at forklare valget af, *noget om*. Ordene *noget om* er lånt fra Halfdan Rasmussen, de er valgt, ud fra den intention at når Halfdan skrev, *noget om*, var det tiltænkt som en tilnærmelsesvis ”nå ind til en essens” omkring det emne han skrev, *noget om*⁵. I samme tråd er denne afhandling tiltænkt at kunne sige, *noget om* det genstandsfelt, der forsøges at problematiseres – relationen universitet-erhvervslivet. Når der skrives *noget om*, er det således ment ud fra en videnskabsmæssig ydmyghed, og samtidig også en tilkendegivelse omkring de metodiske valg som denne afhandling abonnerer på. At viden ikke er givet på forhånd, det er ikke noget som er, men noget som bliver til, og noget som bliver til i relation(er) til noget andet eller andre.

⁵ Mht. Halfdans "Noget om", så teoretiserede han aldrig rigtig selv om det. Men han var selverklæret agnostiker, ateist og i andre sammenhænge kaldte han sig endda anarkist. Det sidste dog ladet med anden betydning end hvad man i firserne relaterede med BZ'er kulturen. Så jo, at læse, "noget om" som en agnostisk ytring og erkendelse af, at intet kan fattes eller perciperes til fulde (antitesen ville i så fald være "alt om") er god nok. Derfor kaldte vi bl.a. også vores film "Noget om Halfdan" da et fuldkomment portræt af et 87 årigt liv og værk er umuligt. Selvom Halfdan var en gudsbenådet versmager, så var han, som du også rigtigt nok peger på, en meget ydmyg person: dvs. når han skrev "Noget om poesiers magt", "Noget om at være", "Noget om helte", etc. så havde han altså netop ikke til hensigt, at lyde klog eller alvidende om de givne emner, men netop blot give sin egen til tider meget gakkede version af det.

Noget om Halfdan (Jonas Poher Rasmussen, Carlo H. E. Agostoni, DK, 2006) - 58 min. DK/Dokumentarfilm. Fra dialog med Carlo Agostoni

Det er håbet, at denne afhandling må være med til at give læseren, en ny og anden forståelse hvorfor tværdisciplinære samarbejder, er vigtige. God læselyst.

METODE OG ANALYSESTRATEGI

I det følgende redegøres for afhandlingens metodiske og analysestrategiske valg. En start vil være afhandlingens epistemologiske og ontologiske ståsted og på baggrund af dette vil analysestrategien blive beskrevet. Ligeledes vil de empiriske valg og således deres betydning for afhandlingen blive berørt. Til sidst vil der kort blive reflekteret over afhandlingens generaliserbarhed.

Epistemologi og ontologi

Deler man ordet epistemologi op, fremstår det at *Episteme* betyder sand, sikker viden og *logi* betyder læren om, altså betyder det en læren om viden, eller lidt mere traditionelt oversat en videnskabsteori eller erkendelsesteori. Denne afhandling bygger ikke på et klart defineret sandhedsbegreb, der skal klarlægge sand og sikker viden, men derimod med Serres' netværk in mente og de konstante restruktureringer, er det mere en tilnærmelsesvis erkendelsesteori, som skal prøve at fange det som viser sig i øjeblikket.

Filosofien interesserer sig da heller ikke for sandheder, siger Serres (Serres 1982b, 47), men for muligheder⁶

Afhandlingen abonnerer ikke på sand sikker viden som en stringent objektiv størrelse, derimod er det som Serres skriver, mulighederne. Hvor afhandlingen tolker dette, som at mulighederne skaber rum, rum for udfoldelse, hvor udfoldelsen sker i relationen universitet-erhvervslivet. Viden bliver sand, når det giver mening i forbindelse til relation og i relationen.

Problemformuleringen indfører på denne vis, viden som noget der bliver problematiseret omkring og noget som bliver søgt efter – viden bliver det som eftersøges og samtidig det der eftersøges med. Yderligere kan det siges, at den viden der gøres til genstand for eftersøgning, udtrykker sig igennem teorien og empirien, som kontinuerligt stødes sammen for at give ny mening.

⁶ NL, side 194

Igennem afhandlingen vil en dikotomisk vidensopfattelse blive fremskrevet, som initierende part for den afstand, hvormed selve afhandlingens problemformulering har sin begyndelse. Dog opererer afhandlingen i følge sin metode ikke med en dikotomi, men for at starte sin undersøgelse – både på et videnskabeligt, såvel som praktisk plan – tages der fat i den aktuelle præsent virkelighed. På denne måde søger afhandlingen, hele tiden igennem sin behandling af teori og praksis, at blande og kombinere, sætte samme og skabe på ny, sætte i relation, evaluere og reflektere – gav det fundne mening til afhandlingens formulerede problem.

Når dette skisma således er blevet bekendtgjort i metoden, er det hermed afhandlingens ønske, at tilegne sig en pragmatisk retning for at kunne være i stand til, at udsige noget om, eller i hvert fald tilnærme sig noget der ligner, svar og løsninger ud fra de mulige muligheder. *Pragma* betyder gerning eller handling, og sandhed bliver derfor et spørgsmål, om en given proposition eller teori viser sig *værdifuld* i praksis. Viden bliver et middel til problemløsning⁷. Det følger heraf, at viden består af både erfaring og refleksion⁸. Det var således en af pragmatismens profiler, John Dewey (1910), der fremsatte idéen om ”learning by doing”. Som sandhedskriterium for denne afhandling, er det følgelig også igennem dens brugbarhed, den må vurderes. Succeskriteriet bliver derfor, at personer efter gennemlæsning af afhandlingen føler og tænker at afhandlingen kan bruges.

Ontologisk ståsted: Poststrukturalistisk-hermeneutisk

Epistemologi er læren om viden, hertil er ontologien læren om det værende. En ontologi er en måde at anskue verden på. I afhandlingen er disse to begreber tæt forbundet, hvorfor det netop er årsagen at have intermezzoet i kapitel et, som fremskriver netværket, som en epistemologiske ontologi. Det fremskrevne netværk med dets uendelige forplantning og forskydninger, som altid allerede er i bevægelse, bliver til denne afhandlings ontologi, det er ikke noget som er, men noget som bliver.

Hvorfor der således også bliver skrevet indenfor en poststrukturalistisk-hermeneutisk forståelse, idet der abonneres på det værende, som noget der bliver til, ud fra en uendelighed af muligheder.

⁷ Gustavsson (2001), s. 134.

⁸ Dewey (1910), s. 9.

Poststrukturalismen viderefører det strukturalistiske opgør med den humanistiske tradition, samtidig med, at den kritiserer strukturalismens idé om, at kunne erkende almengyldige ahistoriske strukturer⁹. Erkendelsen anses som kontekstafhængig, hvor dette åbner op for uendeligt antal veje, som konstant forandrer sig, hvorfor erkendelsen hermed også forandrer sig. Sagt om de poststrukturalistiske tænkere, *"I stedet betragtede den sin egen erkendelse som en løbende og uafsluttet proces. Heraf blev der draget konsekvenser"*¹⁰. Dette var også et opgør med det litterære værk, det skulle nu ikke kunne danne et adækvat billede af verden, men mere have karakter af ens egne frembringelser, som fragmenterede og uafrundede størrelser. Denne afhandling er som et patchworktæppe, sammensat af mulige indskydelser bundet op på sin metode, hvor håbet er, at kunne sige noget om sin egen problemformulering.

Afhandlingen er således selv et udtryk fra forskellige kræfters påvirkninger, og prøver i en ofte grad at gøre følgende; *"Og man må være opmærksom på, at jo mere man indefra opdeler den proces, der skal analyseres, jo mere kan og bør man konstruere eksterne forståelsesrelationer"*¹¹. For at finde – noget om – et felt har det været, en nødvendighed at åbne op for flere nye felter, eller ved søgning ud af en relation, viste det sig hurtigt at dette førte til flere og andre relationer. Impulser og påvirkninger, igennem teori eller empiri, har været årsagen til at afhandlingen har anvendt en fortløbende fortolkende metode, som kendetegner hermeneutikken hos Gadamer¹².

Hermeneutikken er meningsfortolkningens disciplin. Hermeneutikeren er en fortolker, der analyserer og udlægger de fænomener, der stødes på undervejs. Af metode kan man tale om den "hermeneutisk cirkel", som Martin Heidegger (1889-1976) og Hans-Georg Gadamer (1900-2002) nok er de mest kendte for at have udviklet på. Hvor det således er, med Heideggers "væren-i-verden" at hermeneutikken bliver udvidet, fra den moderne opfattelse omkring at skulle kunne "træde ud for at iagttage". *"Verden er ikke mængden af ting omkring os, men den er vores forståelse af dem. Den forståelse står ikke på en neutral grund, men er altid involveret i sammenhænge, som allerede har en betydning for os"*¹³.

⁹ Fransk Filosofi (2004), side 217, forord

¹⁰ Fransk Filosofi (2004), side 218

¹¹ Fransk Filosofi (2004), side 219

¹² Gadamer, Hans-Georg: *Forståelsens historicitet som det hermeneutiske princip*

¹³ <http://www.leksikon.org/art.php?n=1099>

Gadamer bidrager til den hermeneutiske cirkel med et begreb, som forforståelse eller fordomme, at vi som subjekt for at forstå, fortolker, og dette sker på baggrund af vores fordomme, af vores i forvejen forståelse, af det som vi fortolker og i og med at vi altid allerede er i verden, bliver det et kontinuerligt møde mellem fordomme og fortolkning der giver subjektet sin forståelse – hermed den hermeneutiske cirkel. Yderligere siger Gadamer, at det handler om at sætte sine fordomme i spil, for at bringe dem i spil og det først er herigennem, der kan brydes med traditionelle fordomme, og således åbne op for nye forståelser, og igen nye fordomme. Kort beskrevet kan det siges, ud fra følgende tre trin: 1) Baseret på en undren fremsætter vi *fordomme* ud fra den forståelseshorisont vi befinder os i. Med fordom menes en *forforståelse*, en *foreløbig* dom, som man altid møder et fænomen med. 2) Fordommen afbøjes i mødet med fænomenet, som er i sin egen forståelseshorisont. 3) En ny fordom skabes, som indeholder elementer af begge de to forrige, her taler Gadamer om en horisontsammensmeltning. Processen kan i princippet fortsætte i det uendelige, men stopper normalt når der nås, en fortolkning som kan betragtes som almen og gyldig – ”heraf blev der draget konsekvenser”¹⁴.

Analysestrategi

Afhandlingen har taget sin metode på sig og har mødt problemformulering ud fra en poststrukturalistisk-hermeneutisk tilgang, dette er sket som en kombination via den hermeneutiske cirkel, samt inspiration fra Serres tanker, som bliver skrevet frem i kapitel 1 - **intermezzo – netværket.**

For-domme:

Forud for dannelsen af problemformulering og arbejdestese har der foreligget en større research, med læsning af diverse former for litteratur, især med henblik på læsning og forståelse af Michel Serres tekstunivers.

Emnet eller rettere problemformuleringen er således det første essentielle resultat af en horisontal sammensmeltning af forfatterens fordomme og forståelse for emnet, disse er blevet vendt og bøjet i mødet med den første teori og empiri¹⁵ indsamling. Hvoraf arbejdstesen blev udarbejdet, som et supplement til selve problemformuleringen. Hvilket var en nødvendighed inden afhandlingens første spæde ord blev skrevet, og for at indkredse og finjustering emnet.

¹⁴ Fransk Filosofi (2004), side 218 (gentagelse fra fodnote 14)

¹⁵ Hermed ikke ment interviews, men mere studierelevant arbejde samt møde og foredrag omkring emnet.

Det er ligeledes en vigtig pointe, at denne arbejdstese ikke må opfattes som en stringent kausal ligning for at finde ny viden, den bliver nemlig i kraft af det poststrukturalistiske perspektiv og i særdeleshed takket være Serres netværk, bøjet til også at kunne indeholde kybernetiske kvantespring af informationer, som forekommer via afbøjninger, foldninger og indfletninger på alle leder og kanter. En forbundenhed af alle 5 punkter i arbejdstesen er den rigtige måde at anskue det på.

Ovenstående arbejdstese var ment som en hjælpende rød tråd til afhandlingen, det var opsatte påstande, som var ment at kunne støtte op omkring problemformuleringen. Det var påstande, som netop var fremkommet igennem et tæt studie af teori og empiri og sidst men ikke mindst, var det påstande, som stod for skud igennem de kommende interview.

Arbejdstesens udfordring igennem interview

Afhandlingens arbejdstese har været udgangspunktet for formuleringen af spørgsmålene, der har været stillet til de fire interviewet personer. Udfaldet af interviewene har haft det kriterier, at udfordre tesen, ved løbende at lade den blive testet i mødet mellem forfatteren og de interviewede. Hvilket er sket i et håb om, at høre og finde ting, som endnu ikke var blevet opdaget eller tænkt. Interviewet har også været brugt som inspiration, til at finde nye forgreninger i det videre arbejde med afhandlingen.

Dette har betydet, at hvor den hermeneutiske side har været anvendt som det fortolkende syn på materialet, så har den poststrukturalistiske side igennem de fire empirikilder skabt en åbenhed overfor andre input og nye impulser. Hvert interview har medført nye forbindelser, som har dannet ny mening til afhandlingens fremskrivning. Interviewene har ligget inden den store skrivefase og kan derfor siges, at have haft *eksplorativ* karakter. For at sikre en fremdrift for afhandlingen har der fra forfatterens side, været et krav om fokus, at skære ind og lade processen løbe videre derfra.

Fortolkning og analyse

Interviewdelen har ikke været en statisk størrelse, som slavisk er blevet kopieret og genbrugt fra interview til interview, der er forsøgt at blive indlejret ny viden i de anvendte spørgsmål som er blevet skabt imellem, under og efter de enkelte interview. Det har mere haft karakter af en arbejdende proces fra første til sidste interview. Hvorfor der således også vil være et forskelligt fokus til hver af de fire interviewede personer, dette er ekspliceret nedenfor ved gennemgang af hver af de interviewede personer¹⁶. Dette fokus er dog ikke alene kun forskelligt grundet en lærende proces mellem første og sidste interview, forfatterens subjektivitet har ligeledes gjort sit, i sin udvælgelse af de forskellige interviewede personer, hvor det således fandt god mening. Hvilket vil blive lagt ud under de fire empiri kilder.

Igennem afhandlingen er der både abonneret på en induktiv og deduktiv slutningsform. Grundet afhandlingens vedkendelse til en tilblivende ontologi, at verden konstant bliver skabt, så må enhver forskningsmetode der forsøger, at skildre denne virkelighed også være i stand til at påvise hvordan denne konstruktion viser sig. Dette resulterer i en metode som er procesorienteret, jf. den hermeneutiske cirkel og altså ikke arbejder med en fast forståelse af sit materiale. Det kalder på en *induktiv* tilgang, hvormed det konkrete får til opgave at eksemplificere det almene. Empirien er således et resultat af en induktiv tilgang. Dog er det lige blevet gjort klart, at empirien er blevet mødt med for-domme igennem arbejdstesen, hvor disse for-domme således indebærer et *deduktivt* element, som også har givet afhandlingen en retning. En ofte anvendt kritik af den deduktive metode har været, at den er for snæversynet ved kun at analysere data på sin egen forudindtagede måde. Tilgangen til empirien er i nogen grad blevet formet af de anvendte teorier og på sin vis også blevet overført i fortolkningen af empirien, og dette er sket ud fra, om det kunne sige noget om problemformuleringen. Induktion bliver omvendt ofte kritiseret for at have for lidt fokus, som gør konklusioner svære at drage. Derfor opstår der en svaghed i henhold til gennemførelsen af kun 4 interviews, eftersom interviewdelen spiller en stor vægtning i afhandlingen. Kombinationen af både induktion og deduktion har resulteret i en "både/og" frem for en "enten/eller" løsning, det søgte er blevet anvendt ud fra om det gav mening til afhandlingens søgte problem.

¹⁶ Larsen, Steen Nepper (1995): *Sproget er alles og ingens*. Århus 1995

Hvilket leder hen til den abduktive slutningsform, eftersom den arbejder med at opstille hypoteser og senere efterprøve dem. Hvor man kan sige, at denne afhandling via sin arbejdestese opstiller en hypotese og efterfølgende søger den(dem) afprøvet igennem både teori og empiri, altså både den deduktive side og den induktive side – *Abduction is the process of forming explanatory hypotheses*¹⁷. Charles Sanders Peirce har formuleret følgende; *"The surprising fact, C, is observed; But if A were true, C would be a matter of course. Hence, there is reason to suspect that A is true"*¹⁸. Afhandlingen søger via arbejdstesen, at fremkomme med hypotese(r) til mulige løsninger for problemformuleringen. Hypoteser som igennem afhandlingen bliver problematiseret og testet med teori og empiri, hvor Martin V. Curd tilføjer, at hypotesen stammer fra; *"instinctive guesses and flashes of insight"* og yderligere; *"Abduction is the process of adopting"*¹⁹ *an hypothesis "on probation" as Peirce puts it*²⁰. Arbejdstesen bliver i afhandlingen gjort til genstand for at være *"on probation"* og som sagt igennem en konstant udfordring af teori og empiri. Avendelsen af abduktion i afhandlingen sker dog med en lille korrektion, i henhold til Peirces udgave og det er omkring den objektive stilling til sandhed, som fremskrevet under epistemologien og den tilblivende ontologi, bliver det omsonst, at tale om en sandhed der er objektiv for individet. Afhandlingen vil gøre brug af sin *"noget om"* tilgang hertil.

Afhandlingens form

"One must learn by doing the thing; for though you think you know it, you have no certainty until you try."

Sophocles ~ 450 B.C.

Med det pragmatiske sandhedskriterium, anvendelighed, for øje har det været afhandlingens formål, at give sit bud på en tekst, der kunne være interessant læsning for deltagerne i en kommende relation.

Afhandlingen søger at finde svar, som kan højne vidensproduktionen imellem en given relation – universitet-erhvervsliv. Fremgangen for at løse dette, sker ved at kombinere parterne i relationen og fremskrive en proces, som muliggør muligheder. Det metodiske valg forårsager således denne blanding og hvert kapitel vil indeholde en blanding af teori og empiri. Arbejdstesen kommer til

¹⁷ Curd, Martin V. (1980), side 17

¹⁸ Peirce, Charles Sanders (1903), side 231

¹⁹ Curd, Martin V. (1980) "Adopting" here does not mean accepting the hypothesis as true, or even as inductively probable, but regarding the hypothesis as a working conjecture, a hopeful suggestion which is worth taking seriously enough to submit to detailed exploration and testing, side 212

²⁰ Curd, Martin V. (1980), side 17

at fremstå, som en rød tråd igennem afhandlingen, en tråd som bliver foldet mere og mere ud og forhåbentligt giver mere og mere mening, imod det søgte problem.

Med det pragmatiske sandhedskriterium og den hele tiden søgte kombination af teori og empiri vedkender denne afhandling sig heller ikke en klassisk filosofisk afhandling, men igen en blanding af filosofi og teori sat i relation til empiri, måske hvad man kunne kalde en teoretisk-praktisk afhandling. De filosofiske afsnit vil have karakter af en lidt anden ordlyd end resten af afhandlingen og er markeret som intermezzoer i hvert kapitel. Denne tilgang er valgt, fordi en udlægning har været nødvendig forud for behandlingen af empirien, teorien har med sine modeller og som i sin essen – teori – været et første grundlag for udlægningen i afhandlingen.

Intermezzoernes rolle i afhandlingen er vigtig for den filosofiske begrebsforståelse og analysemetode. Netop fordi filosofien arbejder med begreber, er den også meget følsom overfor definitioner eller andre udlægninger af disse begreber. Det filosofiske sprogbrug i intermezzoerne vil være udnyttet til fulde, hvilket for den uerfarne filosofiske læser kan virke snørklet, og måske have svært ved at finde en rød tråd i disse afsnit. Der hvor teori og empiri bliver kombineret i afhandlingen, vil det typisk ske med korte referencer pegende tilbage til intermezzoerne. Dette valg betyder, at læsningen af afhandlingen kan ske uafhængig af intermezzoerne, idet at forståelsen bliver bragt i procesbehandlingen af problemerne. Det er forsøgt at lave, en afbalancering mellem præcision og tilgængelighed – hvor det dog kun er læseren, der kan vurdere om det er lykkedes tilstrækkelig.

Det har været afhandlingens succeskriterium, at den fremstår tilgængelig, og at den røde tråd kan følges igennem afhandlingen. Dette har stillet et par krav til afhandlingens form, som er blevet søgt udfoldet igennem en læsevenlig struktur med indledning, analyse, opsummering på hvert kapitel. Den røde tråd har været, at binde afhandlingen sammen med forståelige overgange fra kapitlerne, såvel den kombinerede anvendelse af teori og empiri.

Konsekvensen af afhandlingens formvalg bliver todelt, de fremskrevne løsninger under behandlingen af teori og empiri kan i princippet læses uafhængig af teorien. Hvilket dog vil resultere i, at målet vil fremstå som det endegyldige svar – hvilket i sig ikke gør det mindre sandt. Det er dog forfatterens håb, at afhandlingen vil blive læst, som en væksel mellem teori og empiri, ligesom den måde hvorpå genstandsfeltet er tilgået på.

Empiri

Valg af empirisk data

Den valgte empiri i afhandlingen er som benævnt, stærkt præget af forfatterens fordomme om hvad der kunne give svar til problemformuleringen. Det er en blanding af interessenter, som i kraft af deres respektive beskæftigelser, menes at kunne give svar til problemformuleringen. Hvor erhvervslivet, det offentlige og brobygningsorganisationer er repræsenteret. I dette afsnit vil disse valg blive udlagt yderligere.

Empiriens status og funktion i afhandlingen

Deduktion og induktion blev tidligere introduceret i metoden og empirien gør også brug af begge argumentationsmåder. Hvor de interviewede personer bliver citeret sker det for at eksemplificere teoretiske og filosofiske pointer (deduktion), men på den anden side sker det også som en årsag for at teoretisere citaterne (induktion) og gøre dem anvendelige i afhandlingen. Dertil kan man sige, at hver af de interviewede personer er blevet mødt med afhandlingens tese (abduktion).

De fire empiri kilder

For de specifikke interviewguides henviser der til bilagene.

Interview med Line Gry Knudsen, Ph.d., SMG, CBS

Lines genstandsfelt: *"Og det som jeg studerer konkret er partnerskaber, og den måde synes jeg at de laver samarbejder på mellem virksomhederne er meget anderledes end hvordan vi gør det her, på universitet²¹".* Forfatterens kendskab til Line var efter et oplæg hun afholdte ved Forskerlederuddannelse ved Handelshøjskolens efteruddannelse (HHE) 2007. Oplæget var omkring partnerskaber imellem erhvervsvirksomheder, og hvordan denne viden kunne appliceres i andre instanser herunder en forskermæssig arena.

Af yderligere årsager for at vælge Line, som empiri skyldes det fokus som blev lagt inden interviewet. Fokus på: *"Erhvervs-Ph.d'en, eftersom denne har et ben i "begge" verdener og*

²¹ Empiri, interview med Line Gry Knudsen, side 7

derfor besidder en forståelse for eksisterende barrierer og kulturforskelle. I min afhandling ser jeg erhvervs-Ph.d'en, som det bindeled, der kan bygge broen mellem universitet og erhvervene endnu stærkere end tidligere, netop fordi denne er en blanding og som sådan besidder en større mobilitet kontra hver af de respektive institutioner”²².

Interview med Tom Harpsø Jensen, manager i Business Process Outsourcing, Deloitte

Valget på Tom skete ud fra den tese at konsulenten var en medierende person mellem universitet og erhvervslivet, en instans der kunne ”tale begge sprog” og som rent faktisk havde bundet sit økonomiske virke op omkring denne model.

Udgangspunktet for dette interview lå således i følgende. Fokus på: *”Konsulenten (eller branchen), hvor denne ”taler” erhvervslivets sprog og forstår hvad erhvervslivet efterspørger. Og fungerer som et medierende led for denne videndeling og/eller netværk”²³.*

Interview med Iben Larsen, Kommunikationschef, Crossroad Copenhagen

Valget af Iben og Crossroad Copenhagen skete som et led fra tidligere studenterarbejde hos DEA²⁴, hvor arbejdet var omkring *”Kommissorium for Forskeruddannelse som et strategisk indsatsmål”*. Det søgte i den forbindelse var viden omkring ”brokerfunktioner” eller ”brobyggere” der eksisterer i Danmark og benchmark til udlandet og herigennem kom Crossroad Copenhagens navn frem.

Fokus for interviewet var valgt ud fra: *At Crossroad Copenhagen netop er en brobygnings organisation primært mellem ITU og relevante virksomheder indenfor denne branche. At forstår hvad det er som Crossroad Copenhagen gør for at danne relationer mellem ITU og virksomhederne.*

Interview med Professor Alan Irwin, Dean of Research, CBS

CBS har just gennemgået en omstrukturering af sine fakulteter, hvor løsningen har været at gå fra en dekan henholdsvis for et sproglig/økonomisk fakultet til en dekan for henholdsvis undervisnings/forsknings. Hvorfor det virkede iøjefaldende at forsøge at fange den netop tiltrådte forsknings dekan til et interview.

²² Empiri, interview med Line Gry Knudsen, side 1 (indledning til interview)

²³ Empiri, interview med Tom Harpsø Jensen, side 1 (indledning til interview)

²⁴ Danmarks Erhvervsforsknings Akademi

Focus at: "How can an institution of higher learning integrate with the business community? What kind of barriers and cultural differences are present? What kind of "integration mechanism" is good to use?" Hvor følgende var nogle af de spørgsmål, som blev præsenteret for Alan.

Gennemførelsen af interview

Forud for hvert interview blev de fire personer kontaktet og afhandlingens emne og tilsigtede resultat blev langt frem. Der blev bedt om ca. en times tid til interview, samt nødvendigheden for at optagelse og en evt. opfølgning. Det tilsigtede var en dialog, frem for svar på mange prædefineret spørgsmål, dette betød også, at den tilsendte interviewguide indeholdte emner af en overordnet karakter og generelle termer, hvilket var en forudsætning for ikke at lede interviewpersoners svar. Ifølge Steinar Kvale²⁵ er det vigtigt inden interviewet, at skabe en forståelse for hvordan de senere skal bruges i afhandlingen. De centrale spørgsmål i interviewet er hvad, hvorfor og hvordan. Hvad indgik i den første erkendelsesfasen og var med til at give form til arbejdstesen ved en konstant udfordring. Hvorfor har igennem hele afhandlingen været empiriens status og anvendelse, som blandingen til teorien og endnu en udfordring hertil. Hvordan bliver valget af metode, som blev anlagt til interviewene via poststrukturalistisk-hermeneutiske dybdeinterview.

Interviewguide

Grundet tesernes komplekse, spekulative og eksplorative karakter blev det hurtigt klart, at den bedste metode til dataindsamling var *dybdeinterviews*²⁶. I dybdeinterviewet ligger det klart, hvem der ønsker viden (eller svar) fra hvem. Interviewet er løst struktureret, hvorved forstås, at man ikke stiller sine spørgsmål efter et fastlagt skema, men lader dem dukke op i en samtale-situation, hvor man går bag om, eventuelt uklare eller problematiske formuleringer og tillader samtalen at gå ud på "sidespor" i forhold til de planlagte spørgsmål.

²⁵ Steinar Kvale, side 136

²⁶ Metode – Tidsskriftet antropologi 31 – John A. Larsen – samtalen som interview "at tale om kulturelle artikulationer i Kina", side 99

Selve interviewene

Forud for hvert interview blev der sendt en interviewguide ud, som blev gennemgået på selve dagen for interviewet. Det har ligget forfatteren på sinde, at det var en dialog frem for en slavisk gennemgang af opstillede punkter. Hvilket har betydet at interviewguiderne har haft ca. mellem 3 til 7 på forhånd stillede spørgsmål, som mere havde karakter af åbne spørgsmål. Dernæst har der foreligget, en kort gennemgang af afhandlingens problemformulering, arbejdestesen og det fokus som har været ønsket, at tale ud fra i henhold til de respektive interviewede personer. Som afslutning for den indledende dialog er trekantsmodellen²⁷ blevet fremlagt, eller blevet bragt ind i dialogen på det tidspunkt hvor det fandtes anvendeligt.

Hvert interview har haft en varighed af ca. en time og alle interviewene er blevet optaget og efterfølgende blevet transskriberet fuldt ud²⁸. Dette har afstedkommet 103 sider transskriberet materiale, som efterfølgende er selekteret grundigt af forfatteren, hvor det var ment mest anvendeligt i henhold til afhandlingens arbejdstese og problemformulering, hvor det skabte relevans og kunne bringe afhandlingen nyt. Dette ekstrakt fylder ca. 20 sider, og fungerer som den primære empiridel, med henblik på at kunne sige noget om relationen mellem universitetet og erhvervslivet.

Det har været forsøgt, at skabe en rød tråd igennem interviewene ved at have fokus på bestemte ord eller temaer, som kunne give svar på det søgte – arbejdstesen og problemformuleringen. Tilgangen til de udvalgte ord/tema er pragmatisk²⁹ funderet og kan kort skitseres som, *problem*, *årsag*, *løsning* og til sidst *hvorfor*? Det har været afhandlingens ambition såvel som ønske, selv at være en krydsning mellem teori og praksis og som en af pragmatismens profiler, John Dewey (1910), fremsatte idéen om "learning by doing" bliver det med dette in mente, at empirien folder sig ud og spiller ind med eksempler som udfordrer – problematiserer – det fremskrevne teoretiske grundlag. At problematisere eller skrive ud, som just gjort betyder blot, at afhandlingen forsøger at finde mulige løsninger til, at forbedre det givne eller som Ib Andersen skriver i sin bog, "Den skinbarlige virkelighed"; "*Det overordnede udgangspunkt for bogens tilblivelse er, at al samfundsvidenskabelig vidensproduktion grundlæggende betragtes som*

²⁷ Figure 1-2-3 (Serres Rombe)

²⁸ Se vedlagte CD-rom for det fulde transskriberet interview. Lydfiler er desværre gået tabt grundet et smeltet batteri.

²⁹ Pragmatik (af gr. Pragma, handling, sag, ting) – Politikens Filosofi Leksikon 1983

problemorienteret. Det vil sige, vi producerer viden, fordi vi ønsker at anvende denne viden til at forandre verden”³⁰.

For at brede denne pragmatik lidt mere ud menes der med problem, det samme som der ligger i afhandlingen problemstilling, at der er noget der kan gøres bedre eller anderledes. Dette problem har været jf. arbejdstesen, at afstand kan hindre ny viden. Som berørt i kapitel et omkring de disciplinære skel og egenopfattelser mellem den universelle verden og den offentlige/private sfære. Dernæst har det været, at belyse nogle af de årsager der kunne have været en mulighed for dette, disse vil blive taget op i kapitel tre. Mulige løsninger eller forbedringer for at imødekomme problemet har således været forsøgt, at finde ved at formindske afstanden via forskellige integrationsmekanismer. De tre begreber, problem, årsag og løsning er på en og samme vis, deres hinanden årsag og løsning, hvad der kommer først for at skabe det andet kan godt stå lidt uklart, hvilket igen kun viser et billede af afhandlingens hermeneutiske fremgang, såvel netværket, hvor alle tråde er tæt forbundet med hinanden og deres indbyrdes påvirkning. Sidst men ikke mindst har der fra forfatterens side søgt, at stille spørgsmålet *hvorfor*, dette for at kunne be- eller afkræfte egne postulater omkring arbejdstesen. Dette har været ment som en refleksion, men også en form for validering af valget af empirien, giver det mening i forhold til arbejdstesen, giver det mening for udfaldet af afhandlingen? Det første bestemt ja, det sidste må tiden vise og læseren bestemme.

Transskribering

Alle interviews er blevet transskriberet fuldt ud, dog er ”øhh” og ”æhh” blevet udeladt. Tænkepauser bliver angivet med ”...”. Der er også indskrevet ”latter” eller andre små verbale udtryk, som kan have en mening for det tolkne syn. Valget for en fuld transskribering blev foretaget, grundet ønsket om at have teksten så tæt på sit oprindelige interview som muligt. Efterfølgende blev det så en kombination af lytten til optagelserne, læsning af egne noter og endnu mange gange gennemlæsninger af transskriberingerne.

Kodning

³⁰ Den skinbarlige virkelighed – om valg af samfundsvidenskabelig metoder, Andersen, Ib, Samfundslitteratur, 1997 1. Udgave, side 15

Grundet interviewenes eksplorative karakter blev der valgt ikke at foretage en kodning forud for interviewende, i stedet blev interviewende efterfølgende afkodet som en kombination af *meningskondensering* og *meningsfortolkning*³¹. At kondensere meningen fra interviewende betyder, at lange sætninger er blevet skrevet ind til mindre eller kun få ord. At fortolke meningen tager dette et skridt videre og laver fortolkninger baseret ud fra kondenseringer. Hvilket har betydet at transskriberingen og den efterfølgende kodning har været en fortolkningsproces. Yderligere er der foretaget en kodning i forbindelse med transskriberingen, dette sker i form af tal værdier, hvor disse henviser til en hurtig gennemlæsning af alle interviewene. Talværdierne vil også være påført fodnoterne, hvor det har været muligt. Under mødet med Iben Larsen, Crossroad Copenhagen, blev der desværre startet og stoppet for transskriberingen to gange, grundet uheldige lokaleskift.

Analyse og fortolkning af interviews

De fire interviews blev som beskrevet afkodet med en kondensering og efterfølgende fortolkning. Fortolkningen skete i høj grad ved at markere sammenhænge mellem interviewpersonernes udtalelser og det teoretiske materiale.

Denne proces førte for det første til at hvert interview blev opsummeret i ca. 10-20 hovedpointer baseret på de kondenserede overskrifter og kodningen. Dernæst forekom et omfattende analysearbejde, hvor de fire interviews med deres hovedpointer blev sat op imod den læste teori, og afstedkom et større pulsespil af pointer og teori, der således dannede en disposition for afhandlingen. Disposition er blevet en repræsentation af arbejdstesen og udtrykker afhandlingens kapitler. Igennem afhandlingen er brikkerne i dette pulsespil konstant blevet konsulteret, det har medførte fraskrivninger og i andre tilfælde tilskrivninger.

Det har haft den konsekvens, at anvendelsen af empirien har været indbefattet af en stærk inklusion/eksklusion af de udtalelser, som i sidste ende er blevet en del af afhandlingen. Denne grundige selektion har betydet, at citater er blevet bragt frem i afhandlingen, hvor de har været vurderet relevante for læserens forståelse af helheden. Omvendt betyder det ligeledes, at mange interessante og spændende udtalelser ikke har fundet vej ind i afhandlingen, begrundelsen har

³¹ Kvale, Steiner. 190-191

været de ikke bidrog til den røde tråd – arbejdstesen. Det får også karakter af at afhandlingens kritiske stillingtagen til empirien har ligget i eksklusionen.

Repræsentativitet

Der er allerede blevet gennemgået en række konsekvenser af valget ved at gennemføre få interviews. Med fire dybdeinterviews kan der endvidere ikke være tale om en repræsentativitet. Imidlertid stiller afhandlingen sig kritisk overfor idéen om repræsentativitet. For det første abonnerer repræsentationen på et korrespondent sandhedskriterium, som der tages afstand fra. Repræsentationslogikken arbejder ud fra en præmis om, at et fænomen kan *repræsentere* en sand virkelig i et 1:1 forhold. Argumentet er videre, at et datasæt skal udgøre en vist procentdel af den undersøgte population før, at man kan hævde dataene repræsenterer virkeligheden. Eksempelvis skulle afhandlingen have undersøgt flere og andre repræsentanter fra hvert af de interviewede steder, før det kunne bedømmes, om udlægning af situation er adækvat. For det andet følger heraf, at man må spørge, hvad interviewene tænkes at repræsentere? Det er klart, at det ville være interessant, at tale med medarbejdere i fx Crossroad Copenhagen omkring deres virke, ville de se på tingene på samme måde, som Iben Larsen fortalte? Er det syn, som Alan Irwin ligger for dagen, det samme, som medarbejderne ligger inden med? Et anerkendt problem ved at interviewe personer i ledende roller, er risikoen for at modtage den officielle og taktisk version af virksomhedens synspunkter, som et indstuderet foredrag³². Det er imidlertid i *mindre* grad, afgørende for afhandlingens fremskrivning, om de fire interviewede personers opfattelse deles af alle i deres organisationer. Det afgørende har været at identificere forhold, som kunne bidrage til fremskabelsen af svar til problemformuleringen til denne afhandling. De enkelte historier har derfor betydet mindre for fremskrivningen af pointerne. På denne vis har det været interviewpersonernes funktion, at levere skyts til afhandlingens filosofien og teoretiseringen.

Teori

I denne afhandling bliver det svært, at tale om en sekundær litteratur eller større anvendelser af anden teori. Michel Serres opfatter sin egen filosofi som en stor encyklopædi, hvor Serres således prøver, at sige noget om alt, eller som netværket og isomorfi begrebet, alt hænger

³² Anders, Ib (1997), side 222

sammen og alt kan lægges sammen. På samme vis kan man sige, at det ret primære valg på kun en teoretiker, er lidt af samme tendens, at det hele på sin vis er søgt at give mening mellem; problemformuleringen og arbejdstesen, mellem teori og empiri, mellem universitet og erhvervslivet. Det har handlet og handler om at blande, og det handler om, at indse at der altid allerede bliver blandet, verden er ikke på afstand af vores sanser eller erkendelse, men yderst present. Ligesom det epistemologiske og ontologiske valg byder på denne tilgang, har det egentlige ikke været søgt, at finde andre teoretikere som enten sagde det samme, eller ville være af en anden epistemisk eller ontologisk tilgang. At sige det samme ville blot give endnu mere tekst til afhandlingen, og at vælge andre teoretikere der ville sige noget andet, ville blot med afhandlingens valg, give andre og flere stykker stof, at sy ind i det samlede klydetæppe, som denne afhandling kan anskues som. Det ville give mening, men ikke mening fordi teorien ville sige noget andet, nej mening i det valg, den måde, hvorpå det ville blive bragt i denne afhandling.

Valget af Serres som teoretiker har haft stor betydning for tilgangen af tekster, eftersom Serres er franskmand og hvad man betegner som nutidig filosofi, derfor har langt fra alle tekster været oversat til dansk eller engelsk³³. Teorilæsningen har i starten været præget af Niels Lyngsøes værk³⁴ omkring det meste af Serres forfatterskab, en sand guldgrube for danske Serres læsere. Det vil primært være Niels Lyngsøes direkte oversættelse fra Serres original tekster, der vil blive referencer igennem afhandlingen. Efterfølgende har Serres læsningen omfattet hvad der fandtes på danske og engelsk, hvor der under gennemlæsning er blevet ført intensiv noteskrivning.

Den teoretiske udlægning og anvendelse af Serres sker under hvert kapitel, i hvad der bliver kaldt intermezzoer. Disse vil forestå som teori udlægning såvel diskussion i henhold til det fundne i afhandlingen.

Igennem afhandlingen bliver der anvendt andre teoretikere, og valget på disse er foretaget, for at skabe mening i henhold til det søgte. De vil fremstå som sekundær teori, men en teori, der på sin egen vis siger og udtrykker, meninger og holdninger som er medskabende til afhandlingens endelig formtagning. Det er meningen, at udlægge disse teorivalg på de respektive felter i afhandlingen hvor disse bliver skrevet ind.

³³ Forfatteren læser og forstår desværre ikke fransk eller tysk.

³⁴ En eksakt rapsodi – om Michel Serres' filosofi

Afhandlingens generaliserbarhed

Det positivistiske begreb om generaliserbarhed vil spørge ind til, om afhandlingen kan gøres til en objektiv, sand lovmæssighed, som kan anvendes på alle relationer. Hertil må der svares nej. Der vil uden tvivl være organisationer, som af forskellige årsager vil finde konklusionerne utilstrækkelige.

Schofield (1990) har påpeget tre mål for generalisering. Det første og positivistiske har vi omtalt. Det næste stiller spørgsmålet hvad er muligt? og det tredje hvordan det kunne blive? I disse to former generaliseres ud fra en forestilling om, at ens datasæt udgør ideelle og exceptionelle forhold, som kunne overføres til andre (interessenter i givne relationer). Afhandlingen hævder ikke, at de fire interviewpersoner er exceptionelle eksperter på dette felt, men omvendt er de netop udvalgt, fordi de har omfattende erfaringer med relationer og tillige haft succes hermed. Som et perspektiv på generalisering vil dette være afhandlingens – ved at have undersøgt forskellige praksisser og kombineret dem med teoretiske pointer, bør afhandlingen repræsentere et ideal, som kan inspirere interessenter af alle typer, som måtte stå overfor at skulle indgå i et samarbejde.

KAPITEL ET – Information, viden og afstand

*What differentiates knowledge from information, it has been argued, is that knowledge presupposes values and beliefs, and is closely connected with action*³⁵

Haridimos Tsoukas

Dette kapitel vil bibringe læseren en udredning af begreberne; information og viden, hvad betegner dem og hvordan opstår de. Vi har haft eller anvendt dette begreb om vores samfund, at det tidligere hed sig, at vi levede i et informationssamfund, i dag lever vi efter sigende i et videnssamfund. Hvordan går information og viden i spænd, dette vil bl.a. søgt belyst ved hjælp af tanker fra den franske filosof Michel Serres.

For ikke at lade ovenstående citat blot blive ”hængende”, vil det kort blive ekspliciteret. Lad det endelig blive sagt med det samme, der findes ufatteligt mange forskellige definitioner af hvad viden (knowledge) er, dette var blot en og der vil igennem dette kapitel blive frembragt syn på andre definitioner, som hver på sin måde vil give deres input til forståelse for en udredning af begreber eller en mere nuanceret udlægning for en given diskussion herefter.

”What underlies Bell’s definition of knowledge is his view that data, information, and knowledge are three concepts that can be arranged on a single continuum, depending on the extent to which they reflect human involvement with, and processing of, the reality at hand [...] Put simply, data require minimal human judgement, whereas knowledge requires maximum judgement”. (Bell, D 1999)

“Information is a flow of message, while knowledge is created by that very flow of information, anchored in the beliefs and commitment of its holder. This understanding emphasizes that knowledge is essentially related to human action (Nonaka and Takeuchi, 1995, pp 58-9)

“Knowledge is a flux of framed experience, values, contextual information and expert insight that provides a framework for evaluating and incorporating new experiences and information. It originates and is applied in the minds of knowers. In organizations, it often become embedded not only in documents or repositories but also in organizational routines, processes, practices, and norms (Davenport and Prusak 1998, p5)

³⁵ Tsoukas, Haridimos & Efi Vladimirou (2001), side 976

Essensen fra Bells ord er den kobling der ligger mellem information og viden, og *"human judgement"*, hvad man på dansk kunne oversætte til menneskelige/sociale interaktion. Hvor det er igennem en interaktion, at informationen bliver til en form for viden, og som det fremgår af sidste del af citatet, findes der også et intensitetsniveau, hvor viden kræver meget *"human judgement"*.

Hos Nonaka og Takeuchi bliver det via informationsflowet, at viden bliver skabt, som en forankring i en tro på og en *"commitment"* (vælger at oversætte dette som en *proaktiv handle* på baggrund af informationen). Som yderligere bliver udtalt at knowledge (viden) bliver relateret til en menneskelig ageren. I det sidste citat bliver viden til, som en følge af en fluktuerende (en afgrænset), erfaring, værdier, samt en kontekstbaseret information, som i kombination med en ekspertviden skaber rammerne for, at kunne evaluere og indoptage ny erfaring og information.

En kort konklusion af ovenstående tre citater, vil vise et samlet fokus hvordan viden bliver til, som en følge af/i en social relation, *"mind of knowers"*, eller *"of its holder"*, eller at det er igennem individet, at erfaring og information kan blive til viden. Information bliver berørt som det der konstant flyder, og bliver beskrevet som enten *"blot"* information eller også forsøgt konkretiseret som værende kontekstafhængig. At man har information og en social interaktion, for derved at få noget viden og ifølge Bell, er der yderligere tale om et intensitetsniveau herfor. Altså berører vi en social interaktion og noget som kommer før viden, nemlig information, dette vil nærmere blive udlagt. Det er hensigten at lade information som begreb blive udfoldet i det følgende, men at lade den sociale dimension (interaktionen) være et centralt emne igennem afhandlingen, som vil blive berørt på senere relevante tidspunkterpunkter – især kapitel tre.

Information

Men for at tage fat om selve begrebet *"information"* – *Information is a flow of message, while knowledge is created by that very flow of information* – eftersom dette ifølge citatet skal forefindes, inden man overhovedet kan tale om viden. Forståelse herfor vil ske igennem en fremskrivning af tre forskellige historieopfattelser, en fremlægning som er inspireret af, Michel Serres som udtrykker; der er den faldende linje, der er symbolet på forfald og dekadence, der er den stigende linje der er modsætning hertil og sidst den cirkulære og evige genkomst. Disse tre historieopfattelser kobler Serres på tre naturvidenskabelige discipliners opfattelse af den mulige

udvikling i et fysisk system, nemlig; mekanik, termodynamik og kybernetik³⁶. Dette sammenfald mellem tre historieopfattelser og tre naturvidenskabelige discipliner er et af Serres hovedgreb, at finde sammenfald – isomorfi – mellem forskellige discipliner og bevise en ordensstruktur, en vigtig pointe, som vil blive behandlet mere uddybende nedenfor.

Mekanisk: overførsel (det mekaniske ur, der skal trækkes op en gang imellem for at virke, det er fjedre, trisser og tandhjul), påvirkning udefra, reversibel. Solsystemet bliver anvendt som model herfor; *”kloderne kører rundt i veldefinerede baner, og man kan ved simple kalkuler forudse – og for så vidt lige så let ”bag udse” - planetkonstellationerne, og således forudsige formørkelser o.l.”*³⁷. Systemet er deterministisk.

Termodynamik: entropien³⁸ er gående mod nul, dvs. desto mindre arbejde kan man udvinde af systemet, påvirkning indefra, produktion af bevægelse, kinetisk, irreversibel. Der bliver nu tale om en ”stock”, dvs. et brændstof, som f.eks. kul, hvor energien bliver udvundet af, samt to kilder, som har en indbyrdes indvirkning og cirkulation, nemlig varm og kold. Verden kan opfattes som et isoleret fysisk system, hvor det er makro fænomener, som tryk, rumfang og temperatur gør sig gældende.

Overgangen fra mekanik til termodynamik sker brat, hvorimod overgangen fra termodynamikken til kybernetikken sker løbende. I og med at temperatur kan fortolkes som et udtryk for en gennemsnitlig molekylehastighed, hvor høj hastighed betyder høj temperatur, samt at molekylerne antal i et fysisk system er umådelig stort. Derfor var det oplagt, at foretage bearbejdningen af disse termodynamiske målinger ud fra en statistisk eller sandsynlighedsmæssig tilgang. Denne tilskrivning bliver benævnt med ”kompleksion³⁹”, hvilket betyder dets arrangement af molekyler. Og ud fra et sandsynlighedsmæssigt synspunkt bliver den mest sandsynlige tilstand i et givet system en jævn fordeling af hurtige og langsomme molekyler; *”og jo mere jævnt og ensartet system er, desto større er entropien, dvs. desto mindre arbejde kan man udvinde af systemet”*⁴⁰.

³⁶ Oprindelse fra græsk *kybernetes*, som betyder styrmand, styrmandskunst, styringsteori.

³⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 60

³⁸ Betyder en uorden eller en tilfældighed i et givet system, også anvendt som den kaostilstand der forefindes i et system.

³⁹ James Clerk Maxwell (1831-1879)

⁴⁰ Lyngsø, Niels (1994), 63

En videre definition af entropien sker som følger; *"Entropien defineres altså ud fra et sandsynligheds princip, således at den vokser proportionalt med den naturlige logaritme af antallet af P af kompleksiteter"*⁴¹. Det er denne definition, som bliver afgørende for kybernetikken, at det ikke længere er en definition af energiens rang eller grad⁴², men det bliver ud fra en sandsynlighedsmæssig tilgang.

Selve ordet "kybernetik" blev introduceret af Norbert Wiener (1894-1964), men Serres og Niels Lungsø foretager, en sammenskrivning fra andre teoretikere til at danne følgende: *"helt kort udtrykt kunne man sige, at information er det objekt der kommunikeres i et kybernetisk system"*⁴³. Grundlaget for dette er en klar forbindelse mellem information og entropi. Serres vælger at benytte Leon Brillouins (1889-1969) og dennes kommunikationsteori som en nærmere forklaring på dette forhold, hvilket følgende siger: *"at den pris, der betales i form af forøget entropi, altid må være større end den mængde af information, der er opnået"*⁴⁴.

Kybernetikken beskæftiger sig med forholdet mellem støj og information og såvel biologiske som kunstige systemer, f.eks. elektriske netværker⁴⁵. Under visse omstændigheder – som vi ikke skal gå i detalje med her – kan støjen øge informationen i et system, modsat hvad man ellers intuitivt forestiller sig, jf. termodynamikkens 2. Lov⁴⁶. Et nyt signal kan opstå af baggrundsstøjen, som Serres formulerer det: *"Signalet skærer igennem baggrundsstøjen som et spidspunkt på en stokastisk kurve, De kan se det grafisk fremstillet hos en hvilken som helst kommunikationsteoretiker"*⁴⁷. Den korte konklusion er hermed, at via kybernetikken opdager man, at orden kan opstå ud af uorden, under givne forhold og altså klart et brud med den opfattelse der herskede under termodynamikken og dennes 2. Lov. Kybernetisk: Negentropi, energi bliver til information, og mængden af ny information sker som irreversible kvantespring.

Denne lille historiske opridsning fortæller at skiftene i den historiske opfattelse af tid ligeledes medfører en stigning i informationsniveauet, hvilket f.eks. kunne eksemplificeres ved den teknologiske udvikling og de stigende muligheder for at kommunikere budskaber ud via internet,

⁴¹ Ludwig Boltzmann (1844-1906)

⁴² Rudolf Clausius (1822-1888)

⁴³ Lyngsø, Niels (1994), side 64

⁴⁴ Lyngsø, Niels (1994), side 65

⁴⁵ Lyngsø, Niels (1994), side 65

⁴⁶ Termodynamikkens 2. hovedsætninger: 1) Energien i verden er konstant. 2) Entropien i verden stræber mod maksimum

⁴⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 66

mobiltelefoni, medier etc. Via kybernetikken opstår information ofte som små kvantespring, der skal ikke nødvendigvis have været et A før der er et B. En kausal logik er ikke til stede på samme vis, som ved den mekaniske tid, hvor man gav en kugle et skub, hvor efter den trillede til der ikke var mere energi, så lå den stille. Nu kan noget som burde ligge stille, give energi som skaber mere energi – det irreversible kvantespring – hvilket er det som betegnes som negentropien – at orden kan opstå ud af uorden – kaos.

Heraf kan udledes, at ” *information er det objekt der kommunikeres i et kybernetisk system*”, samt at mængden af information er stigende, og muligvis vil meget information virke for et simpelt øje som uoverskueligt og kaotisk, men faktisk opstår der ligeledes ud af dette kaos også et sammenfald – en isomorfi – mellem al information.

Intermezzo – netværket

Serres ambition er at beskrive en filosofi som med hans egne ord er encyklopædisk, hvilket kort – men meget ambitiøst – betyder at den skal kunne sige noget om alt. Serres tager sit udgangspunkt i matematikkens verden og er stærkt inspireret af Leibniz og monadologi⁴⁸. Fra matematikken drager Serres en isomorfi mellem modeller til at kunne udsige sig noget om andre discipliner, f.eks. er totalssystemet isomorft med titalssystemet: de to mængders elementer er forskellige, men de samme relationer og operationer er gyldige i begge systemer. Isomorfier findes ved at applicere to mængder på hinanden, dvs. sammenligne deres strukturer⁴⁹.

Serres er mindre interesseret i at finde en bestemt form for disciplin ved læsningen af Leibniz, men mere i at kunne bevise dens forbindelse eller analogi til andre discipliner. Leibniz's verdensopfattelse er monadisk, som er en uendelig række af synspunkter, som på en og samme tid består af det som Leibniz kalder Gud, som hvad Serres kalder Leibniz' system⁵⁰. Det er via applikationen af Leibniz' skrifter og ud fra tanken om en monadisk tilgang at Serres folder

⁴⁸ Monadologi, der er læren om substansernes kommunikation. Lad os kort resumere paragraf 1-13 af Monadologien, der fortæller, at monaderne er en art metafysiske atomer (der ”ikke har vinduer”), dvs. usammensatte og isolerede substanser, som ikke desto mindre alle sammen er forskellige fra hver andre, fordi de har forskellige egenskaber (ellers ville man ikke kunne skelne dem). Der er altså paradoksalt nok en mangfoldighed i hver eneste af disse udelelige metafysiske enheder, men der er tillige enhed i mangfoldigheden af monader, og denne enhed er Gud, der har skabt monaderne på en sådan måde, at de – selv om de altså ingen vinduer har – korresponderer eller kommunikere indbyrdes i den præ-etablerede harmoni, som er Leibniz' metafysiske grundantagelse. (NL)

⁴⁹ Lyngsø, Niels (1994), side 24

⁵⁰ Lyngsø, Niels (1994), side 30

Leibniz tænkning om sig selv; Leibniz' system eksplicerer, forklarer sig selv, idet det appliceres på sig selv i det uendelige (Serres 1969, 80)⁵¹.

Serres søger isomorfien i forskellige discipliner og et andet eksempel er via litteraturen, hvor det ligeledes ikke handler om en fortolkning af den ene med den anden tekst, men pointen er, at ved at applicerer de to tekster på hinanden findes der en isomorfi, nemlig et sammenfald i ordensstrukturen. ”De to tekster taler om det samme, men på hvert sit sprog”. Denne kobling skal vise at; ”findes udtrykt i forskellige sprog. Og den strukturelle analyse kan vise, at disse sprog taler om det samme”. Det er med denne grundantagelse; ”at Serres udbreder sin strukturelle metode fra matematikkens univers til en omflakkende bevægelse rundt i hele encyklopædien⁵²”.

Netværket opstår idet, at Serres ønsker, at begribe Leibniz's mange synspunkter, som også kaldes scenografier på en og samme ikonografi – Gudsbegreb. Forståelsen for eller erkendelsen for ikonografien sker ved hjælp af et netværk:

Det billede, der trænger sig på her, er billedet af et netværk med mange sammenløbende kæder, som har mangfoldige ”indgange” og skæringspunkter: gobelin, vævning, broderi eller knipling [...] - Hvert eneste område i dette netværk⁵³ ”dannes af en art stjerneknude (toppunkt), hvor hver eneste fraførende og (eller) tilførende tråd krydser og forbinder alle eller en del af samtlige andre toppunkter⁵⁴

I modsætning til de fleste labyrinter har netværket ikke én (privilegeret) indgang (eller udgang): det er et væv af tråde med knudepunkter, dér hvor trådene krydser hinanden. Man kan begynde, hvor man vil, og bevæge sig rundt i netværket ad mange forskellige veje. De enkelte teorier og discipliner kan opfattes som punkter (knuder), eller stjerne (grupperinger af knuder), og man bevæger sig rundt mellem dem ved hjælp af isomorfier⁵⁵. Netværket fremstilles eksplicit som ”en abstrakt filosofisk struktur med en mangfoldighed af modeller” (Serres 1969, 20)⁵⁶

⁵¹ Lyngsø, Niels (1994), side 31

⁵² Lyngsø, Niels (1994), side 55

⁵³ Faktisk taler Serres på dette sted om to netværker, ét for det matematiske system og et andet for the filosofiske system. Men disse to netværker viser sig senere at være isomorfe.

⁵⁴ Lyngsø, Niels (1994), side 32

⁵⁵ Lyngsø, Niels (1994), side 32

⁵⁶ Lyngsø, Niels (1994), side 34

Netværket er således Serres' erstatning frem for enten en lineær eller cirkulær historieopfattelse, idet disse historiske opfattelser ikke kan tænkes adskilt:

Det synkrone og det diakrone er indvævet i hinanden i en sådan grad, at man – hvis man forsøger det synkrone blik – udsættes for en kaotisk mangfoldighed af diakronier, mens man omvendt – hvis man forsøger at følge et enkelt elements diakroni – hurtigt sendes rundt i hele systemet⁵⁷

Det betyder, at et skridt ”fremad” i matematikkens historie ikke blot forårsager en lille forskydning langs en linje, men i sig selv er en brat restrukturering i hele netværket. Ligesom et træk i et skakspil, forårsager en brat restrukturering af hele spillet. (vil blive udlagt nærmere i kapitel to, under climanet og romben). De tre tidsstrukturer skal derfor opfattes, som en art invarianter, der ikke tilhører hver sin epoke, men derimod sameksisterer i verden. Serres siger ydermere omkring netværket, at hvert punkt heri er endnu et netværk i sig selv, hvilket er en parallel til Leibniz monader, hvor monaden både indgår i universet og afspejler det. ”Alt er overalt og altid i det samme som her, på nær størrelsen og graden af fuldkommenhed⁵⁸ (Leibniz)” (Serres 1972, 131).

”Jeg iagttager himlen som jeg iagttager videnssystemet. Her og nu giver de synlige eller Hertz'ske bølger mig mulighed for at aflæse informationer, der er usammenhængende eller tilfældige i forhold til min tid, til min histories tid. Den ene informerer mig om en nylig begivenhed, den anden om en begivenhed, der ligger nogle årtusinder tilbage, en tredje om en begivenhed, der ikke har nogen mening i historisk skala. Det er ikke længere evigheder, jeg opdager her, men den uendelige sammenblanding af tidsspor [kronologiske spor] [...]. Hvis jeg vil forstå, må jeg forstå berøringspunktet [...] mellem en tid og en distributiv pan-konto [...]. Verden, der som altid er anakronistisk og ukronisk [...], er på ny paradigme for filosofien; den er den model, der grundlægger muligheden for et tangenspunkt mellem vor tid og fraværet af tid, mellem vor tid og totaliteten af mulige tider” (Serres 1969, 111f.)

Serres' inspiration af Leibniz monadologi, og den udledte sætning ”alt er overalt og altid i det samme som her”, betyder at verden bliver sin egen model for erkendelse; ”Verden bærer i sig sin egen gnoseologi. Det er ikke længere uforståeligt, at den er forståelig” (Serres 1984, 145)⁵⁹ som

⁵⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 41

⁵⁸ Serres bytter senere fuldkommenhed ud med skønhed i sin egen anvendelse af denne sætning, og dette grundet at æstetikken bliver en måde for Serres at erkende på, idet æstetik skal forstået i ordets gamle betydning som en lære om sanserne. (Le Tiers-Instruit Serres 1991a, 11)

⁵⁹ Lyngsø, Niels (1994), side 109 (Oversættelse modificeret)

kan siges, at være en følge af, at det transcendentale er objektivt. Dette er hvad Serres kalder for det Objektive Transcendentale⁶⁰. Serres bryder sig ikke om Kants ide omkring, at det transcendentale er subjektivt, eftersom det skaber en afstand mellem jeget og verden, som gør det uforståeligt, at verden er forståelig. Eller sagt på en anden måde; ”[...] *Det tåbelige projekt som består i at ville beskrive det, der går for sig i subjektets erkendende virksomhed. [...] Sig mig, hvor jeg skal gå hen for at se dette. Disse betingelser er uvirkelige. Mulighedsbetingelserne findes her og der, ikke inden i dette fepalads, denne utopi. Det er Kant [...]* (Serres 1975b, 92). Et andet argument for at det objektive er transcendentalt, henter Serres fra Leibniz’ enhed, der indeholder en mangfoldighed af enheder, som hver især indeholder en mangfoldighed... osv. Ad infinitum, hvilket afstedkommer den infinitesimale idè. Det der fremskrives, er faktisk en epistemologisk ontologi, at netværket er Serres måde, at revidere og nuancere Leibniz’ tanker omkring monadologien. At netværket som forklaring med dens spindelvævs forplantningen og uendelige relationer, afstedkommer en infinitesimale idè, ligesom det var med Leibniz’ monade, som indeholdte udover sig selv også verdenen i sig; ” *enhed, der indeholder en mangfoldighed af enheder, som hver især indeholder en mangfoldighed... osv .Ad infinitum*”.

Nødvendigheden for dette intermezzo var fremskrivningen og forståelsen af hvad der blev til en epistemologiske ontologi ud fra Serres perspektiv, et perspektiv som er vigtigt og nødvendigt for den senere diskussion igennem afhandlingen. Det er nødvendigt, at have en forståelse for, hvad erkendelse er for overhovedet at kunne tale om information, der bliver til viden igennem en menneskelige/socialt interaktion⁶¹. Det er ligeledes nødvendigt, at gøre sig tanker eller have et begreb om den verden det foregår i – en værens forståelse. Det er håbet, at denne teoretiske udlægning må gøre den kommende læsning lidt mere nuanceret og overskuelig.

Intermezzo – slut

Information – og hvad så?

Udledt fra de ovenstående citater; viden bliver skabt som en følge af information og en menneskelige/social interaktion, det er dog for tidligt, at kunne tale om, hvad viden er for en størrelse og som benævnt bliver den sociale dimension – interaktionen – omkring viden som

⁶⁰ og i modsætning til Kants erkendelse omkring det transcendentale subjekt: ”to meget forskelligartede elementer, nemlig erkendelsens stof, der kommer fra sanserne, og en bestemt form, der skyldes den rene anskuelses og den rene tænknings indre kilde, hvorved det gennem sansningen modtagne stof ordnes” (Kant 1991, 115)

⁶¹ Jf. Afhandlingens arbejdstese

begreb, udfoldet løbende hvor det står relevant i forhold til afhandlingens kontekst. Det interessante element, er at informationsmængden stiger og som tidligere skrevet, så bliver information omsat til viden i form af en interaktion. Så vil en følge af en stigning i information i dette samfund også medføre en stigning af interaktion til denne information. I takt med informationsniveauet stiger, tvinger det som en nødvendighed, også en form for interaktion mellem modtagerne af denne information og selve informationen for at viden kan opstå.

Hvem kender ikke udtrykket; ”at vores verden i dag, er blevet mindre”, hvilket er en metafor, henført på de teknologiske fremskridt, indenfor især teleteknologi, computerteknologi og transportsektorens konstante formåen med at gøre ting, mindre, hurtigere og til dels også billigere. Udtrykket kommer fra begrundelse at man, individet, næsten kan være ”flere” steder på en og samme tid, enten en email væk fra sine venner på den anden siden af jorden, eller muligheden for hurtig og billig transport til selv samme venner. Dette forhold at verden er blevet mindre, henfører hovedsageligt til et tidsbegreb, at verden er blevet mindre fordi individet kan nå mere på samme tid end hvad man kunne for f.eks. 50 år siden. Der findes dog mening i udtrykket, at verden er blevet mindre, for i takt med at information er stigende, sker der jo også en stigning i den sociale interaktion, en stigning, som jo netop ikke var en mulighed uden teleteknologi, computerteknologi eller transportsektoren. Det er klart, at man hermed kunne bevæge sig ud af en skelnen omkring tætheden i disse nye mulige interaktioner, eller hvordan kan man ”næsten” være to eller flere steder på en gang? Tankerne herved kunne nemt ledes ud af en skizofren tangent, at skulle være i stand til at navigere i disse forhold, at være sig bevidst om at være et individ, men dog med mangfoldige kontaktflader for at interagere med andre individer eller en konstant laden sig påvirke af uendelig information af mere eller mindre anvendelig karakter. Følgende citat udtrykker det lidt yderligere og skelner mellem tre vigtige pointer, som også vil blive behandlet videre i afhandlingen:

It is informational because the productivity and competitiveness of units or agents in this economy (be it firms, regions, or nations) fundamentally depend upon their capacity to generate, process, and apply efficiently knowledge-based information. It is global because the core activities of production, consumption, and circulation, as well as their components (capital, labor, raw materials, management, information, technology, markets) are organized on a global scale, either directly or through a network of linkages between economic agents. It is networked because, under the new

historical conditions, productivity is generated through and competition is played out in a global network of interaction between business networks⁶².

Verden er blevet mindre og tiden går stærkere, information stiger og viden spredes meget hurtigere end tidligere, er hvad der kort sagt sker, her kan interviewet fra Line udtrykke det med nogle eksemplarer fra hendes arbejde.

Den temporale forskydning

Den teknologiske udvikling skaber en forskydning, til relationen universitet-erhvervslivet som medfører, et incitament til indgåelsen af samarbejder. Udgangspunktet er, at viden ligger hos medarbejderne, eller de relationer de indgår i, og der er *”jo den der ekstreme mobilitet, af medarbejdere...fordi folk de shopper meget mere rundt i jobs, og de tager jo viden med”*. Følgelig eksisterer der to faktorer, den første er teknologien, den anden er den individuelle bevægelse, begge virker og påvirker spredningen af viden. Hvor dette medfører, at virksomhederne bliver nødt til, at indoptage dette temposkift – *”så kan man jo lige så godt løbe med, i stedet for at løbe mod”*.⁶³ Dette udsagn kunne også være vendt om, det bliver lidt en *høne og ægget diskussion*, og afhandlingen vil således heller ikke, påtage sig en distinktion om hvad der kom først, blot at det sker. Dette resulterer blandet andet i at virksomhederne⁶⁴ *”er lidt mere risikovillig i nogle brancher, til at komme i gang med partnerskaber”*. Årsagen er globaliseringen af denne hastige spredning, lokale virksomheder kæmper på lige vilkår med andre lokale virksomheder om det globale marked. *”De har ikke råd til at sidde og vente et år, med at få de partnerskaber op at køre og lave klausuler og kontrakter på al ting, så nogle gange må det bare i gang”*⁶⁵. En lille slut note herom, kunne være at nogle virksomheder ville være bedre til at imødekomme dette end andre, f.eks. dem som vokset igennem alliancer og partnerskaber kontra dem som har vokset igennem opkøb⁶⁶.

⁶² Castells, Manuel, side 77

⁶³ Interview med Line Gry Knudsen, side 21

⁶⁴ Igen fra Lines case omkring virksomhederne og deres måde at indgå samarbejder på, og igen drager afhandlingen nytte af denne viden og gør den anvendelig i relationen – universitet-erhvervslivet.

⁶⁵ Interview med Line Gry Knudsen, side 22

⁶⁶ Pointen er delvist hentet fra interviewet med Line, men afhandlingen har valgt at holde hendes case virksomheder uden navns nævnelse.

Men hvad betyder alt dette for viden som begreb? Eller man kunne spørge hvordan begribes viden, hvad er vores greb om viden. Med metaforen – eller det alt for sigende lille udsagn –, om at verden er blevet mindre, grundet at den er blevet mere indflettet, så har dette også påvirket både universiteterne og erhvervslivet. Det blev kort beskrevet i indledningen omkring skel mellem forskellige forskningsmæssige discipliner, der eksisterer også skel mellem universiteterne (den offentlige sektor) og erhvervslivet (den private sektor). Denne dikotomiske måde at opstille og skelne på – ordet sektor er vel et stærkt symbol herpå – skaber en retning for måden hvorpå individet som social aktør opfatter henholdsvis universitetet og erhvervslivet. Sagt på en anden måde, eftersom individet fordrer interaktionen, vedrører det jo også den egenforståelse eller dannelse af viden (om), et individ ville have, såfremt det arbejdede enten på et universitet eller i erhvervslivet.

Både inden for videnskabsfilosofi, videnskabssociologi og forskningspolitik har den gængse forståelse været, at videnskaben og samfundet skal skilles ad – og at det er en forudsætning for god videnskab. Videnskaben skal være fri for subjektive og sociale grunde, så den objektivt kan beskrive virkeligheden.⁶⁷

Citatet underbygger blot den dikotomiske opfattelse, som passer ind i den positivistisk optik, det virker som et logisk sammenfald, at der eksisterer en forskel, men den stigende information og den stigende sociale interaktion medfører netop her, en naturlig nedbrydning af dette skel. Det sker som følge af, at informationen og interaktionen også sker mellem den før opdelt verden, mellem det ene eller det andet, mellem universitetet eller erhvervslivet, der sker nu sammenfald, indfletninger.

Vidensbegreb og forståelsen herfor universitet vs. erhvervslivet

Dikotomi opfattelse er forsøgt skitseret i punktform nedenfor, og meningen er hermed at skildre den traditionelle egenopfattelse, som befinder sig henholdsvis på universiteterne, såvel som den egenforståelse der befinder sig i omverdenen omkring hvad viden eller videnskab kan være eller bringe med sig. Det vil blive søgt problematiseret og sat på prøve, ”hovedet på sømmet” henførende til afhandlingens arbejdstese, omkring afstand. En afstand som i dette perspektiv

⁶⁷ Hansson, Finn & Birte Holst Jørgensen , side 27

tager sit udgangspunkt, omkring en egenopfattelse mellem hvad et universitet tænker om sig selv, og hvad en omverden tænker omkring et universitet – hvor viden er det centrale punkt.

Forskeren og videnskabens egenopfattelse:

- Videnskabens formål er at producere erkendelse for erkendelsens egen skyld
- Videnskab skal føre til viden-til-vækst
- Videnskab skal vurderes ud fra intravidenskabelige kvalitetskriterier (sandhed, stringens, objektivitet, konsistens osv.)
- Forskeren skal være autonom, fri og uafhængig
- Forskningen skal kun underkastes ledelse gennem prestigehierarkiet
- Videnskabens udvikling sker bedst gennem evolutionære selvgroede udviklinger ("lad tusinde blomster blomstre")

Samfundet, erhvervslivets eller omverdens opfattelse:

- Videnskabens formål er at producere viden, som kan lede (til) praktiske handlinger
- Videnskab skal lede til økonomisk udbytte og politisk magt
- Videnskaben skal vurderes ud fra dens anvendelse (udbytte, relevans, nytte, værdi osv.)
- Forskeren og hans forskning skal styres, ledes og planlægges
- Samfundet skal gennem forskningspolitikken være med til at sætte forskningsprioriteterne
- Forskningen skal ledes professionelt (management)
- Videnskabens udvikling sker bedst, hvis den anskues som en række sociale, organisatoriske og økonomiske institutioner, der skal designes⁶⁸

Hvor sidste afsnit sluttende beskrev en stigningen af indfletninger mellem universitetet og erhvervslivet, så er den dikotomiske opfattelse omkring viden, måske ikke helt så reel, som punkterne fremstår. Yderligere for at genskabe relationen mellem information og den sociale interaktion og så det faktum omkring den konstante stigning af information, så har dette en betydning for dikotomien eller en forandring i forhold til denne. Hvilket følgende citat måske bedre udtrykker;

⁶⁸ Hansson, Finn & Birte Holst Jørgensen, side 28-29

*The prime characteristics of the current and future developments in publicly funded research is an increased articulation of societal expectations concerning the ability of public research to contribute to solving societal problems, wealth creation and other forms of utility*⁶⁹

Med inddragelsen af punktformen ovenfor skal det ikke læses, som værende en endegyldig måde hvorpå viden eller videnskab skal læses, men mere at der i denne opfattelse hersker to meget markante holdninger, to overskyggende diskurser. To diskurser, som måske per dags dato har forandret sig lidt fra dette *still leben*, som punktformen også er et udtryk af, men dog stadig to diskurser, som er meget udslagsgivende omkring viden/videnskab og hvordan skabelsen af viden i fremtiden kommer til at se ud. Hvor denne dikotomi bliver penslet ud via punkterne, kan man sige, at den måske igen bliver samlet lidt via det ovenstående citat. Viden bliver omtalt som noget, der skal hjælpe med at løse samfundsmæssige problemer, at skabe værdi eller andre former for nytte, som en *logisk* følge af at være ”*public funded research*”.

Et syn herpå kunne være, at inddrage begreber fra den økonomiske videnskab og tale om noget så simpelt som udbud og efterspørgelse. Der ville løsningen blive, at udbuddet er det som universiteterne kan tilbyde på nuværende tidspunkt, og efterspørgelsen er det hvad samfundet (erhvervslivet) måtte efterspørge. I dag er der intet odiøst i at tale om viden, som en handelsvare, et godt eksempel er indførelsen af den nye universitetslov, samt Regeringens handlingsplan fra 2003, hvor det hedder ”Nye veje mellem forskning og erhverv – fra tanke til faktura”. I denne sætning ligger der klart, et ønske om at viden ikke blot bliver skabt tilfældigt, men ønskes produceret, at gå fra tanke til faktura.

Forskellen i relationen

Der blev hermed gået lige til spørgsmålet og det kom fra personlige erfaringer, som Alan havde gjort sig, fra et tidligere job hos Brunel University og deres center for *research and innovation*.

I remember...a group of industry people came to visit us, and this was a very kind of theoretical call, we were a kind of radical group of social scientist actually, and so we were thinking what in the earth

⁶⁹ Ernø-kjølhede, Erik, Kenneth Husted, Mette Mønsted and Søren Barlebo Wenneberg, forsiden

*are we going to say to these industry people? You know, so we were all turned up, we spent a lot of time, getting out the power points, well it was probably overheads in those days*⁷⁰.

(both laughs)

And we started out with stuff that we really thought would be really valuable for this industry, and I get to see as when I was speaking that this was not working. And they were getting bored and they were restless, and so for half an hour, we really worked hard to speak the language of industry, and I said is this the kind of thing you wanted? Then one of the industry people said; Have you guys never heard of postmodernism?

(both laughing again)

Et pudsigt citat, der på en sjov facon får taget hul på, et af de centrale problemer fra dikotomien omkring egenforståelserne. Citatet udtrykker klart eksistensen af en forskel. Et af Alens kardinal punkter for relationen universitet-erhvervsliv, er den forskellighed der eksisterer, samt en gensidig respekt for dette. Især med henblik på den faglighed⁷¹ der eksisterer både på universitet og i erhvervslivet. Senere i interviewet blev der gjort en status, og yderligere reflekteret over sætningen *“you guys have you never heard about post modernism?”*. Refleksion førte til respekten omkring ens faglighed, eller den viden som henholdsvis universitet og erhvervslivet på hver sin egen måde besidder. *“we had been such idiots trying to packages what we were doing almost in a consultancy model, and then why would they come to us for that? They could have gone to a million of other consultants”*⁷². Ja, der er en forskel, egenopfattelserne, men omvendt afstedkommer denne forskel i fagligheden – i dette tilfælde – erhvervslivet til at rette henvendelse til universitet. Afstand findes i den forskellige faglighed, hvor mødet bliver et ønske om, at gøre denne afstand mindre, dette i relation til arbejdstesen. Erhvervslivet ønsker at lærer; *“Do schoolmasters realize that they only fully taught those they thwarted, or rather, completed those they forced to cross”*.

Hvilket er en start, men hvordan initieres sådan en relation, hvilke mekanismer kan et universitet gøre brug af? Ifølge Alan, er der nogle basale krav der skal ligge på plads, inden man overhovedet kan tale om en relation – *a relationship*. Den måde hvorpå Alan og hans team greb det an, var via nogle korte *training programs* af et par dages varighed, hvor både universitet og erhvervslivet bød ind med små oplæg, som var en kombination af teori og praksis. Under disse relative intensive trænings programmer, opstår der et grundlag for *personal relation*, som er med

⁷⁰ Interview med Alan Irwin, side 4 - 00.05.18

⁷¹ You start to understand, that is kind of my basic assumptions that is at least as much expertise in the business industry as there is at the business school (interview side 8)

⁷² Interview med Alan Irwin, side 21 - 00.52.34

til at udbygge, begge parter *network building*. Et frugtbart udbytte af dette eksempel er den erkendelse, som Alen beskriver følgende;

*You start to understand, and that is kind of my basic assumptions that there is at least as much expertise in the business industry as there is at the business school*⁷³

Dette ligger en solid bund, for den kommende relation universitet-erhvervslivet, og efter et par dage med intensive trænings programmer, bliver ovenstående citat, udtrykket for en erkendelse af begge parter besidder viden/faglighed på deres felt. Udgangspunktet for træningsprogrammerne var at finde ud af, om de to parter kunne indgå i en fremtid relation, og som Alan udtrykker det, så handler det om tillid – *trust is something you earn over time*. En tillid som netop kommer igennem, at begge parter forstår og respekterer ovenstående citat, en respekt for ens faglighed, samt et syn på at relationen, universitet-erhvervslivet, med udgangspunkt i den forskellige faglighed, er klar på, at lærer noget af den anden part - *It is much more of a co-construction or co-development of ideas*⁷⁴.

Meta metode start

Det er vist med rette at der foretages en kort rekapitulering af det skrevne. Eftersom denne afhandling ikke søger en diskursmæssig analyse af hvad viden er, men *blot* søger en forståelse, for den opfattelse der gør sig gældende omkring viden, som diskurs. Derfra at søge spor, eller skred der er sket med viden, som gør selve denne afhandlings søgning mod problemformuleringen nemmere og dermed i sidste ende mere adækvat. Afhandlingen søger ikke, at svarer direkte på spørgsmålet om hvordan viden bliver produceret, det er ikke opgaven at finde en frelse for *fri* viden, ej heller at beskrive hvordan en kapitalisme har vundet terræn på hvad der før kunne omtales som frie videnproduktion⁷⁵. Afhandlingen forsøger, at forholde sig nøgternt omkring dette skisma, vel vidende at dette i sig selv rejser et paradoks, at forsøge at favne ”en objektiv forholden sig til”, stærkt inspireret af en tilblivende ontologi forståelse, samt hermeneutisk tilgang til afhandlingen. Dette er derfor også blot mere et forsøg på at gøre sig sine

⁷³ Interview med Alan Irwin, side 6 - 00.14.04

⁷⁴ Interview med Alan Irwin, side 6 - 00.14.04

⁷⁵ Jf. den førømtalte punktomstilling

faldgrupper bevidst mens vejen frem trædes – højt at flyve dybt at falde, lad os se hvordan denne afhandling falder *ud* til sidst.

Meta metode slut

Viden som begreb om viden⁷⁶

Ofte når man gerne vil gøre processer mere effektive eller generelt optimere, kigges der på ledelse⁷⁷, ovenstående citater og dikotomien omkring egenforståelsen er begge hentet fra ledelsesorienteret bøger, som kigger på det faktum, at for at kunne imødekomme hvad der måtte efterspørges, må der ændres noget ved den side hvorpå efterspørgelsen skal findes, altså på udbud siden. Der er et ordsprog der siger, to sider af samme sag, men er det nu også blot to sider af samme sag, kun at ville ændre ved efterspørgselssiden omkring en videnproduktion og slet ikke berører efterspørgelsessiden? Det er selvfølgelig lidt at stille tingene på spidsen, eftersom disse bøger, også siger andre ting, men så igen, det at sætte noget på spidsen, er som at gå til grænsen for at undersøge hvad det egentlig er, som der bliver sagt, skrevet og ment. Med disse ord er det tid til at kort at reflektere omkring afhandlingens arbejdstese;

Lille afstand => Større interaktion => Mere sansning => erkendelse => Ny viden

Det er vigtigt at slå fast omkring denne arbejdstese, at den måde hvorpå ”=>” er sat mellem ordene, fremstår det lidt som et lineært forløb, som en kausalitet, hvor man først har det ene og dernæst det andet, og det er delvist også rigtigt. Eftersom denne arbejdstese som den står skrevet nu, skal læses som den opfattelse denne afhandling indtil videre har fremskrevet. At det således på nuværende tidspunkt har at gøre med en dikotomisk egenopfattelse omkring videnproduktion og videnefterspørgelse, men lige præcis også at denne dikotomi skaber en forskel, som konstant lader sig gentage og derved også konstant lader afstanden mellem de to ”poler” forblive konstant. Der sker dog umiddelbart en forsoning i mellem dem, netop forårsaget af den stigende mængde af information, som derved fordrer en social interaktion (jf. arbejdstesen *større interaktion*), som skaber ”et eller andet”, der så senere måske kan kaldes viden, og en viden som også skal efterspørges og/eller bliver efterspurgt.

⁷⁶ Skal læses som to sætninger

⁷⁷ Det engelske synonym er i den forbindelse management og ikke leadership.

For at samle op på de foregående afsnit omkring information og viden, og den senere indflettethed, så kan Michael Gibbons, tilføre diskussion et perspektiv omkring hvad det er for en konstruktion eller måske nærmere måden hvorpå, man i dag kan indtænke viden og dennes produktion;

*The transformation is described in terms of the emergence alongside traditional modes of knowledge production that we will call Mode 2. By contrast with traditional knowledge, which we will call Mode 1, generated within a disciplinary, primarily cognitive, context, Mode 2 knowledge is created in broader, transdisciplinary social and economic contexts.*⁷⁸

Nedenfor er listet, hvad der ifølge Michael Gibbons er forskellen på mode 1 og mode 2 og disse forskelle minder til dels om den tidligere anvendte dikotomi af egenopfattelse omkring videnproduktionen.

Mode 1

- Context in specific community
- Disciplinary
- Homogeneity
- Hierarchical, tends to preserve its form

Mode 2

- Context of application
- Transdisciplinary
- Heterogeneity
- Heterarchical and transient

Figur mode 1-2⁷⁹

Viden som begreb under mode 2 bliver skabt i relationer, som citatet skriver, skabt i en bredere, transdisciplinær social og økonomisk kontekst. Mode 2's videnproduktion indoptager og forstærker på den måde også brugen af teknologi og information (og/eller kan netop ske på baggrund af dette);

*The development of rapid transportation, as well as information and communication technologies have created a capability which allows these sites to interact. Mode 2 is critically dependent upon the emerging computer and telecommunication technologies*⁸⁰.

⁷⁸ Gibbons, Michael (1994), side introduction

⁷⁹ Gibbons, Michael (1994), side 3 (tekst formaliseret i en figur)

⁸⁰ Gibbons, Michael (1994), side 10

*To function the new mode needs to be supported by the latest that telecommunications and computer technologies have to offer. Mode 2, then, is both a cause and consumer of innovations which enhance the flow and transformation of information.*⁸¹

Det transdisciplinære forhold omkring skabelsen af viden under mode 2, åbner således op for et større perspektiv, idet det jo netop rummer, at viden kan skabes, mellem forskellige discipliner og ikke kun discipliner beliggende indenfor et universitet, men også hvad samfundet og erhvervslivet spiller ind med. Følgende citat udtrykker yderligere, hvordan udviklingen indenfor informationsteknologierne er med til at skabe sig selv, såvel nyt, som vi husker fra intermezzoet med de kybernetiske kvantespring, orden ud af uorden, denne teknologi er med til at bygge bro mellem de forskellige discipliner – *domains* – og det i en uendelighed.

*The emergence of a new technological paradigm organized around new, more powerful, and more flexible information technologies makes it possible for information itself to become the product of the production process. To be more precise: the products of new information technology industries are information-processing devices or information processing itself. New information technologies, by transforming the processes of information processing, act upon all domains of human activity, and make it possible to establish endless connections between different domains, as well as between elements and agents of such activities*⁸².

Hvilken betydning har dette så for samfundet, kunne man tænke; et eksempel kunne være debatten omkring klima og følgevirkninger af forurening, en debat som har en global påvirkning, men ligeledes også en forskellig lokal forankring (sidstnævnte kan vist yderligere deles op i stor/lille interesse og/eller stor/lille årsag til selve debatten). Eksempel var blot tilfældigt valgt, men det udtrykker på fin vis, hvordan et problem vil påvirke samtlige mennesker på denne Jord, grundet nogle lokale påvirkninger, som for at løses må der skabes en relation på et globalt niveau mellem beslutningstager på de lokale niveauer.

*Siden den industrielle revolution er atmosfærens koncentration af kulsyre imidlertid støt tiltaget som følge af anvendelse af fossile brændstoffer, udbredelsen af giftstoffer og syredannende produkter er voksende, ligesom tilstedeværelsen af andre gasarter, der fremmer drivhuseffekten*⁸³.

⁸¹ Gibbons, Michael (1994) , side 14

⁸² Castells, Manuel (2000), side 78

⁸³ Side 14, Naturpagten, Michel Serres

For at kunne løse denne problematik er der behov for en anden og ny viden, hvilket relation implicit også er et udtryk for. En ny viden, som af nødvendige årsager må skabes på tværs af tidligere disciplinære skel, globalt, og som opstår netop i dette krydsfelt – og med henblik på denne afhandling – feltet mellem universitet og erhvervslivet.

Beskrivelse af både mode 1 og mode 2, skal forstås at der er tale om en flydende overgang, at mode 2, mere skal ses som et supplement, til der hvor mode 1 virker utilstrækkelig for en beskrivelse af videnproduktionen i samfundet.

Hvor Giddons bidrager med en opblødning af de før omtalte skel mellem forskellige discipliner ved mode 1 og mode 2, kan denne forandring af opfattelser yderligere udtrykkes, igennem Ikujiro Nonaka:

Next, a “spiral” model of knowledge creation is proposed which shows the relationship between the epistemological and ontological dimensions of knowledge creation. This spiral illustrates the creation of a new concept in terms of a continual dialogue between tacit and explicit knowledge⁸⁴

Nonaka arbejder ud fra et organisationsteoretisk perspektiv omkring skabelsen af viden og ovenstående citat udtrykker, at igennem en spiral⁸⁵-model (bevægelse) fremsættes en ny form for skabelse af viden, i relationen mellem en epistemologisk og ontologisk dimension af videnskabelse. Spiralen kan ses som et udtryk for Giddons mode 2 punkter, som fremstår i et konstant blandingsforhold fastholdt i denne spiral-model, hvor hastigheden kan stige eller falde, men hele tiden forudsætter denne relation:

It is argued that while new knowledge is developed by individuals, organizations play a critical role in articulating and amplifying that knowledge⁸⁶.

Nonaka lægger en organisatorisk dimension til denne skabelse af viden, og som ordet organisation betyder, en ordning af mennesker, eller en struktur, kort sagt, der er tale om en organiseret af mere end et individ, eller som genstandsfeltet i afhandlingen, relationen mellem

⁸⁴ Nonaka, Ikujiro (1994), side 15

⁸⁵ A curve on a plane that winds around a fixed center point at a continuously increasing or decreasing distance from the point (<http://www.thefreedictionary.com/spiral>)

⁸⁶ Nonaka, Ikujiro (1994), side abstract

et universitet og erhvervslivet. Dette samarbejde, denne relation, kan betragtes som en organiserings og dette vil yderligere blive belyst i kapitel 2 og kapitel 3. At se nærmere hvad på der kan tænkes omkring mekanismer som kan fordre denne interaktion, jf. lille afstand => større interaktion.

Opsummering & afrunding

Ønsket med dette kapitel har været at udsige sig *noget om*, hvad vi forstår ved information og viden. Dette skete igennem udvalgte citater, hvor meningen blev udkrystalliseret og et andet element også stod frem, nemlig den sociale interaktion, som et parameter i processen om information og skabelsen af viden.

Et andet element var opdagelsen af, at mængden af information er stigende, hvor det vises via Michel Serres tanker med en start i de tre historiske tider, deres progression og den forandring der hermed sker. Hvilket førte over kybernetikkens behandling af forholdet mellem støj og information og skiftet fra termodynamikken til kybernetikken, som sker pga. den opdagelse, at information faktisk kan opstå ud af støj, orden ud af uorden. Hvad der i termodynamikken bliver kaldt for entropi, bliver ved kybernetikken kaldt for negentropi. Dette skaber forudsætningerne for springet fra en positivistisk tankegang til en moderne eller en strukturalistisk tankegang, en forandring som skrevet set sker prompte, men som den generelle opfattelse i samfundet ikke sker på sammen hurtige måde. Disse skel eller disciplinopdelte forhold, forplanter sig ligeledes til de opfattelser der gøres omkring viden og dennes produktion mellem universitet og den om-sig-liggende verden. Men med viden omkring den stigende informationsudvikling, samt andre teknologiske fremskridt i især indenfor tele- og computerteknologier forårsager på deres vis en nedbrydning af de før så markante skel. Der sker en blanding af forhold, der tidligere ville være tænkt umulige, men nu nærmest ville være umulige, at tænke sig uden, et blandingsforhold der også afstedkommer en anden måde at tænke og forholde sig til viden eller dennes produktion. Her bliver mode 2 bragt i spil, som eksempel på den form for viden der vinder stadig mere udbredelse, eller for den struktur eller organisering der kræves for at skabe viden. Hvor Gibbons bringer sine *modes* i spil, tager Nonaka over, og konkretiserer dette yderligere med sin spiral-model og skabelse af viden som et faktum hos individet, samt organisationens betydning for en blanding af individer, og derved en blanding af viden og ny viden. Og med Serres tanker

omkring netværket giver Gibbons og Nonakas tanker en bedre forståelse, som det er håbet med dette afsæt at lade sig manifestere yderligere i de kommende kapitler.

KAPITEL TO - Udlægning af Climanenet som model for erkendelse og sanse

Filosofien interesserer sig da heller ikke for sandheder, siger Serres (Serres 1982b, 47), men for muligheder⁸⁷

Dette kapitel vil forsøge, at bygge videre fra de foregående tanker og fund omkring information, viden og deres stigende produktion. Der vil forsøges, at blive skabt en model – romben – for relationen mellem universitet og erhvervslivet. I afhandlingen vil *climanenet* blive anvendt, som en forklaring på hvordan en relationen opstår, forgår og på ny opstår, og som et billede/model vil det ske via Michel Serres' figur **Romben – som model for relationen**.

For at trække arbejdstesen ind igen, så er det håbet, at dette kapitel med en teoretisk udlægning af *climanenet* og romben først i kapitlet, vil danne et grundlag for en senere diskussion af selve arbejdstesen. Dette vil primært foregå omkring sansning og erkendelse. Hvor de punkter vil blive berørt i afsnittet **sanse – simulakrer – erkende**. Eftersom dette afsnit gerne skulle være i stand til, at kunne udsige sig noget omkring sansning, og hvordan der sanses i relation til afstand og interaktion, og hvordan dette vil skabe (eller genskabe) erkendelse.

⁸⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 194

*Destruction leads to a very rough road
But it also breeds creation
And earthquakes are to a girl's guitar
They're just another good vibration
And tidal waves couldn't save the world
From Californication
(Red Hot Chili Peppers)⁸⁸*

Clinamen – den evige relation

Ordet clinamenet bliver til, som en følge af talen omkring atomernes frie fald og det skred der herved opstår – ”atoms, in free fall in space, deviate from their straight trajectory a little, just so much that you can call it a change of movement”⁸⁹. Undersøgelsen af dette sker ved hjælp af Lukretes analyser, om de flydende atomer og om disse også er udsat for et skred, som det sker for faste atomare former:

Consequently, if it is absurd that a small solid mass might at some moment deviate from the orbit of its fall, let us examine whether the same may be said where the primary atomic cataract is like a stream, like a flux, like the flow of a liquid. Lucretius says elsewhere that the subjects of physics are mass, fluids and heat. And since for him everything flows, nothing is truly of an invincible solidity, except for atoms⁹⁰.

The world is first of all this open movement, composed of rotation and translation. The latter is given by the flow and the fall, the laminar cascade. Question: how does rotation appear? Answer: the clinamen is the smallest imaginable condition for the original formation of turbulence⁹¹.

What Lucretius say, however, remains true – that is, faithful to the phenomenon: turbulence appears stochastically⁹² in laminar flow. Why? I don't know. How? By chance, with respect to space and time.

⁸⁸ Audio CD (June 8, 1999) Californication lyrics, track 6

⁸⁹ Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*, side Protocol

⁹⁰ Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*, side Protocol

⁹¹ Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*, side Protocol

⁹² Står man i kø på posthuset, så vil man bemærke, at man "rykker frem i køen". Dermed bliver køen kortere. Dog kan der også ankomme nye kunder til køen og dermed bliver den længere. Man kan anskue dette "system" som en stokastisk proces - eller flere om man vil. For kunderne ankommer jo tilfældigt = efter en statistisk fordeling, der kan kaldes en stokastisk proces (=tilfældig proces). Desuden servicerer kunderne med en gennemsnitstid, dog er der variation på servicetiden (=følger en statistisk fordeling, stok. proces). Antallet af kunder i køen kan desuden ansues som en stokastisk proces.

Typisk opstår stokastiske processer, når tiden går og man anskuer *tilstanden* af et system (f.eks. posthuset). Tilstanden kan her være antallet af nokkefår i køen. (Kasper Holst Hansen, ekstern lektor CBS)

*And, once again, what is the clinamen? It is the minimum angle of formation of a vortex, appearing by chance in a laminar flow*⁹³.

Disse tre citater fra Lukrets' omfatter på fin vis tesen om atomernes afbøjning, clinamen. Tesen om bevægelsens statik betyder, at alt uforanderligt flyder. Alt flyder uforanderligt: Det kunne kaldes det værendes grund; heraf opstår alting ved afvigelse, forhindringer, afbøjning, clinamen. Det er denne tese, som Serres bygger videre på og bliver overgangen til emergens, tilblivelse eller genese. At der opstår "*a vortex*", en hvirvel eller turbulensen, når et atom støder ind i et andet atom, og derved forandrer sin bane. Hvilket betyder, at alle objekter herefter kan forstås, som mere eller mindre langvarige forhindringer for atomernes frie fald, mere eller mindre komplekse hvirvler i substansen, der i større eller mindre grad sænker den evige bevægelses maksimale hastighed. Naturen som sådan er i dette perspektiv en generaliseret afvigelse fra ligevægten, dvs. fra atomernes frie fald.

Alt opstår på denne måde, men alt forgår også på denne måde, turbulensen er konstruktiv, den danner en form, men den kan også være destruktiv. Hvilket førte til en kort henvisning, til musikkens verden med lånet af et Red Hot Chili Peppers citat i starten – *Destruction leads to a very rough road, but it also breeds creation*. Turbulensen er på en gang både skaber og ødelægger, eller generelt; en transformationsfigur, globalt set, mens clinamen er dens lokale eller minimale operator: Verden og tingene i verden findes kun takket være clinamen, i deres eksistens, deres begyndelse og deres afslutning... Tilblivelse er, når alt kommer til alt, kun et særtilfældes af den generelle transformation (Serres 1977b, 115)

Romben – som model for relationen

Hvirvlen, der som vi husker, er altings tilblivelse og altings ødelæggelse hos Lukrets – svarer til en drejende kegle eller en snurretop⁹⁴, der følgelig;

First of all, it combines all the movements known and thinkable at the time: rotation, translation, fall, leaning and swaying. An integral model, additive, overcharged, yet simple. Second, and above all, it conjoins in a simple one-off experiment phenomena judged or presumed to be contradictory. It is in movement and at rest, it turns yet does not move, it rocks and is stable. The simplicity of a complexity,

⁹³ Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*, side Protocol

⁹⁴ En snurretop er to kegler sat sammen bund mod bund, eller i 2D: en rombe. (Serres 1977b, 40)

first and foremost, an additive machine; a synthesis of contradictions, beyond anything else. Now it may serve as a little model of the world, for a naive, simple and local orrery⁹⁵. It quivers, at rest, it moves forward, turning, like the heavens, like the stars⁹⁶

Det er igennem denne hvirvel, når der kommer fart på de to trekanter (snurretop i 2D), som tilsammen danner romben, at både tilblivelse og ødelæggelse opstår, idet snurretoppen som model kan vise sameksistensen af bevægelse og hvile, det der blev kaldt bevægelsens statik, for snurretoppen er en stående bevægelse. (Serres 1977b, 39). Skabelsen af denne rombe er et symbol på en fortætning af relationen. Afhandlingen prøver således, at lave en

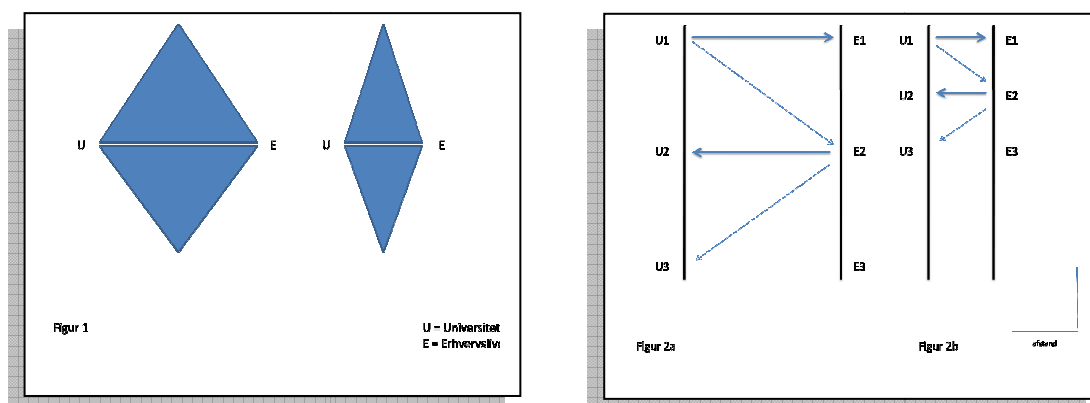

kobling mellem Serres model, romben, og til at kunne anvende den, i forhold til selve arbejdestesen⁹⁷. Romben er som et *stilleben* af en hvirvel, to trekanter sat oven på hinanden med hvert deres toppunkt henholdsvis pegende opad og nedad (se figur 1). Det postuleres hermed, at tætheden af relationen kan anskues ud fra den distance, der ligger mellem U og E i romben (figur 2a-2b). Denne tæthed eller distance symboliserer integrationsniveauet mellem universitet (U) og erhvervslivet (E), og derved også deres sandsynlighed for at kunne indgå synergiskabende i en relation. Relationen er her at forstå, som det Nonaka kalder for en organisering og når der skrives synergiskabende henføres der til – *organizations play a critical role in articulating and amplifying that knowledge*. Lad os som eksempel tage kommunikation mellem et universitet og erhvervslivet for at demonstrere tesen. Ud fra arbejdstesen vil det være fordelagtigt at mindske denne afstand, jf. den smalle model også vist på figur 1. Årsagen hertil bliver grafisk fremstillet i Figur 2, og den mørke blå line skal symbolisere en kommunikation fra universitet på et givet punkt i tid og rum betegnet som U1, som er ment modtaget hos erhvervslivet i punktet E1.

⁹⁵ An orrery is a mechanical device that illustrates the relative positions and motions of the planets and moons in the solar system in heliocentric model. They are typically driven by a large clockwork mechanism with a globe representing the Sun at the centre, and with a planet at the end of each of the arms: <http://en.wikipedia.org/wiki/Orrery>

⁹⁶ Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*, side Return to the Model

⁹⁷ Lille afstand => Større interaktion => Mere sansning => Erkendelse => Ny viden

Den stiplede linje viser, hvor det afsendte budskab fra U1 bliver modtaget hos erhvervslivet, nemlig i punktet E2. Årsagen til denne forskydning sker, som følge af afstanden⁹⁸ der måtte være mellem universitetet og erhvervslivet. En forklaring kan udledes fra Max H. Boisot og tankerne omkring kodificering i relation afstanden og hvorfor den som udgangspunkt eksisterer:

Whatever degree of codification we attain, then, and perhaps particularly where we ourselves are participants in the act of code creation, a personal element, to some extent incommunicable, remains with us to become a source of individuation and differentiation in the skill with which the code is applied. Personal, no less than social, validation shapes our convictions and with these our sense of what is real⁹⁹

Figur 2a-2b skal symbolisere hvad der sker, når afstanden gøres mindre, og ser man på den trekant (U1,E1,E2), som er en retvinklet trekant, så vil en reduktion af afstanden, således bibeholde vinklerne og det vil blot være hypotenusen (e1) og kateten (e2) der ville blive mindre. Dette vil medføre, at relationen (U1, E1) vil blive kortere, og yderligere også betyde, at svaret fra erhvervslivet (U1,E2) vil ske "tidligere". I det videre forløb vil det fremstå, som en spejling af den første trekant, nu blot rettet tilbage imod universitet.

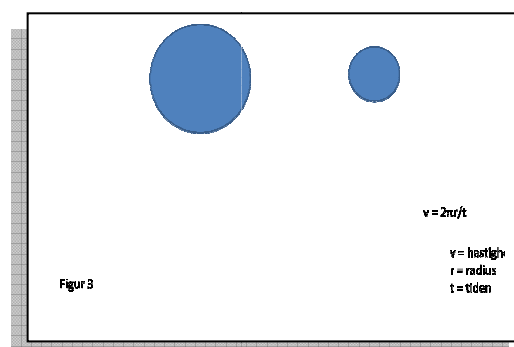
Det er vigtigt, at have Serres netværk i tankerne når afstand bliver udtrykt igennem disse modeller, for det betyder, at kommunikation og afstand som beskrevet ligeledes vil være en del af denne fluktuerende af viden mellem parterne. Modellerne er "blot" et stilleben, en fastfrysning af en relation, og som model, blot i al sin enkelthed et billede på at gøre noget forståeligt, hvortil

⁹⁸ en afstand som tidligere benævnt ikke kun er en fysisk afstand, men også sproglig, kulturel og anden form for uoverensstemmelser mellem de to involverede parter med hensyn til den forestående kommunikation

⁹⁹ Boisot, Max H. (1995), side 169-170

Serres ontologiforståelse byder på en tilblivelse frem for at noget er. At afstanden (en relation) således bliver mindre eller fortættet kan yderligere udtrykkes i figur 3.

Hvor figur 3. skal forestille at være et tværsnit af romben i figur 1, set oppefra og henholdsvis også hvor afstanden er blevet mindre jf. de to cirkler. For at kunne sige noget mere omkring figur 2., anvendes ligningen for en cirkels hastighed og de omskrivninger der skal bruges for at isolere de andre faktorer.

Det gives hvor; Formel: $v = 2\pi r/t$

V, hastighed, symboliserer den hastighed hvormed information (data) bliver spredt.

R, radius, symboliserer afstanden mellem de to parter hvori der kommunikeres (integrationsniveau).

T, tiden, symboliserer tiden mellem kommunikationen (afsendt og modtaget)

I figur 2 bliver det udtrykt, at man ønsker, at gøre afstanden mellem de to parter mindre, altså sænke radius, samt at den tid, der ligger mellem hver kommunikation (U og E) også formindskes. Igennem afhandlingen er det blevet dokumenteret, at information (data) er stigende i samfundet, hvorfor at, hastigheden, V, vil være stigende, det er ønsket, at gøre afstanden mindre R (øge integrationsniveauet), og som figur 2 symboliserer, når afstanden gøres mindre, vil tiden T, mellem to parter i en kommunikation ligeledes gøres mindre. Indsættes ovenstående som talværdier i ligningen, vil det således fremstå, som ønsket, at når V stiger vil T falde, og når R falder, vil T så falde yderligere.

Hvor den grafiske fremstilling og konklusionen herpå vil betyde i den givne situation, at omkring et kommunikations eksempel (en relation) mellem et universitet og erhvervslivet, så vil den tid, de bruger herpå blive mindsket i takt med, at deres afstand også bliver mindre, kva at informationsniveauet holdes fast, eller sågar stiger.

Enhver model eller figur udover at være grafisk informativ, indeholder også sine egne begrænsninger, det vil således være for nemt, at tale om tid, blot som målt i sekunder og

minutter, som det der kan gøres mindre, ved de givne figurer for at mindske afstanden. Tid kan også anskues som antallet af skaktræk, der bliver foretaget inden relationen fra U1 konnekter til E1, ”*Ligesom et træk i et skakspil, ligeledes forårsager en brat restrukturering af hele spillet*”¹⁰⁰. Ligesom at figurerne skal forholde sig rent grafisk, til at kunne sige noget om, det øjebliksbillede når romben står stille, så fremstår modellen, også som abonnent på et lineært forløb, hvor det bliver vigtigt, at referere tilbage til det fundne netværk i kapitel 1. Det er med Serres tanker omkring netværket, som en anden måde at tænke historien på (altså tiden), frem for den linenære eller cykliske måde. Der skal tænkes relationelt, hvor en ændring i afstanden også forudsætter færre restruktureringer, jf. skakspillet og hvor det således bliver et eksempel; at tiden eller des flere restruktureringer af en given relation bliver mindre og derved tættere på sit udgangspunkt, i dette henseende en kommunikation fra et universitet til et erhvervsliv. Sagt på en anden måde, at udgangspunkt U, bliver til som en følge af interaktionen med E, men det er afstanden, på denne relation set over tid (eller antallet af restruktureringer) der ændres ved og forårsager det endelige svar. Følgende vil være nogle eksempler fra Deloitte casen, som et forsøg på at vise, nogle af de konsekvenser der gives ved have en tæt relation, eller ved ikke at have en tæt relation.

Diskrepansens – afvigelsen – startskuddet

Der forekom en mindre diskrepans mellem afhandlingens ”søgte svar”¹⁰¹ hos Deloitte, og så det egentlige svar, idet at Deloitte blev valgt, som interview case ud fra ønsket om, at hører noget omkring deres virke, som formidler af viden mellem universitet og erhvervslivet. Når der skrives diskrepans, skal det forstås, at indgangen til interviewet med Deloitte var indledt med et ønske, at se på konkrete eksempler, hvor Deloitte specifikt anvendte viden fra universitet, men det blev hurtigt klart, at Deloitte primære interesse for relationen med CBS derimod lå indenfor rekruttering. Dog kan diskrepansen med følgende argumentation vendes til, at færdige kandidatstuderende jo besidder viden, som via deres arbejde spredes. Så akademisk viden bliver spredt, men det sker ikke, ud fra en overordnet strategisk overvejelse, men mere som en daglig selvfølgelig, faglig viden hos den enkelte nyansatte hos Deloitte. Det vil dog stadig blive godkendt i denne afhandling, som en løsning for at kunne bringe universitet og erhvervslivet tættere sammen, netop begrundet med, at Deloitte primære ønske, er et samarbejde med universitet. I dette samarbejde som må betegnes, ikke at have den helt store tæthed mellem de

¹⁰⁰ Kapitel 1 - Intermezzo – netværket

¹⁰¹ Hermed menes det tilsigtede mål forud for interviewet

involverede partner, bliver det netop også denne tæthed, som på paradoksalvis skitserer behovet for en større tæthed, kontra det primære ønske at rekruttere – hermed følger udredning. Behovet for et samarbejde, en relation, opstår på baggrund af Deloittes interesse i kandidierende studerende fra CBS, samt at denne interesse primært drejer sig om en specifik studieretning, MAC-linjen, eftersom Deloitte har rekrutteret flest af deres studerende fra denne studieretning. Behovet opstår, fordi CBS vælger at lukke MAC-linjen, så den korte konklusion bliver at samarbejdet – eller behovet herfor – opstår efterfølgende, som en reaktionær handling på baggrund af netop lukningen. Dette giver et godt eksempel, ud fra den fremskrevne teori, afstanden er stor, faktisk så stor, at den ønskede handling ikke sker, den måtte jo være, at CBS blev ved med at holde MAC-linjen åben, således at Deloitte kunne blive ved med, at rekruttere herfra, ”derfor har vi været inde og tage en aktiv dialog med CBS”¹⁰². Hvilket må betyde noget i retning af, at tidligere var der en passiv dialog, eller måske slet ingen dialog omkring hvad det var, Deloitte som aftager af kandidierende studerende fra CBS helt præcist ønskede.

Lukningen af MAC-linjen havde nogle store konsekvenser for Deloitte, og det vil tage noget tid, inden det er muligt at rekruttere igen: ”tre år vil det tage, siden dialogen startede op, og så skal linjen først åbne og kører, så to år inden der er færdige kandidater”¹⁰³. Løsning: Kunne være at man var bedre, til at koble sig på de uddannelser på CBS, hvor der rent faktisk var et rekrutterings potentiale, workshops, evalueringer af fag eller de studerende¹⁰⁴. Dette var nogle af de punkter, som Deloitte havde samlet sammen, som mulige løsninger for en genoprettelse af MAC-linjen.

Tætheden i relationen

Essensen er at have tæthed, en nær relation mellem Deloitte og CBS, således at de kan indgå, i et for dem begge fyldestgørende samarbejde. Skabes en *tanketråd* tilbage de tre sæt figurer, som sagde noget omkring hastighed, afstand, og tid og deres indbyrdes relation. Så vil afhandlingen turde drage den konklusion, at afstanden mellem Deloitte og CBS har været stor, ligeledes har den tid hvorved dialogen har været ført, og således vil hastigheden også være langsom. Og hvad så? Nu vel, ud fra et sanse og erkendemæssigt perspektiv vil det under intermezzoet i kapitel tre, blive lagt mere ud, men her kommer, en kort henvisning til hvorfor afstand er vigtig; *sådan*

¹⁰² Interview med Tom Harpsø Jensen, side 3

¹⁰³ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 3 (citater omskrevet fra talesprog til læsesprog)

¹⁰⁴ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 6

erkender man: ved at være i direkte kontakt med tingene selv¹⁰⁵, altså ikke just det som fremtræder mellem relationen CBS-Deloitte.

Med reference til snurretoppen som model for relationen mellem et universitet og erhvervslivet, så opstår denne relation, jo netop via det climanske sammenstød. Eller at konkretisere endnu mere, et sammenstød af atomer¹⁰⁶, som ud fra den græske definition, er den absolut mindste enhed, man kan opdele materien i, hvilket i en eksponering også betyder, individer og institutioner. Og det som afhandlingen prøvede at skitsere via hastighed, afstand og tid set i forhold til relationen, hvor snurretoppen anvendes som model, er muligheden for at sige, noget omkring det climanetiske sammenstød (jf. U1 og E1). At hastighed, afstand og tid er medfaktorer til sammenstød og foldes det lidt mere ud, forekommer det ikke blot som atomer der støder sammen, men også individer, subjekter, mennesker og institutioner der støder sammen, alt faktisk - *The world is first of all this open movement*¹⁰⁷.

Ikke-tætheden i relationen

Et andet paradoks i CBS-Deloitte relationen er endnu engang, at finde i selve den manglende tæthed. Eftersom det just blev beskrevet, at *dialogen/relationen* først blev iværksat, efter krisen var indtruffet, på den måde kan det jo anskues, som at ingen af de to parter havde en ide omkring, hvordan man skaber en tæt dialog/relation. Hvilket dog langt fra er tilfældet, i og med at Deloitte som konsulenthus, i meget høj grad, lader sig stærkt integrere med deres kunder; *for altså om vi skulle løse en opgave, jamen vi rykker jo ud hos kunden, jeg kan jo ikke løse en opgave hos en kunde og så blive siddende herinde vel?*¹⁰⁸. Konsulenten på job: At en konsulent ved et arbejde hos sine kunde, tager og flytter hele sit virke ud til denne kunde, lader sig så at sige, assimilere af sin kundes virksomheder, kobler sig på deres system. ”Vi rykker jo ud hos kunden, så sidder vi ude hos kunden, får koblet vores maskine på deres netværk og kommer på deres drev, og så løser vi ellers vores opgave”¹⁰⁹. Denne proces giver den maksimale tæthed, at være ”koblet” på sin kunde, deres system, at være et med dem, for derigennem at lade sig opsyge af deres viden, evaluere og give sin feedback. Først efter at have været en del af sin kunde, lader

¹⁰⁵ Intermezzo i kapitel 2, samt Niels Lyngsø, side 321

¹⁰⁶ Politikens Filosofi Leksikon - (gr. Atomos, udelelig), udeleligt, element af noget. Jf. element.,

¹⁰⁷ Kapitel to - Clinamen – den evige relation, lånt fra det indledende citat

¹⁰⁸ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 13 - 00.27.06

¹⁰⁹ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 13 - 00.27.06

konsulentens sin egen viden komme til orde, denne proces sker løbende, afstanden og tiden er så tæt på nul, som det overhovedet er muligt. ”...*det er jo netop også tankegangen... om at mindske afstanden... ja, nu taler vi bare om den fysiske afstand, men altså det er et godt sted at starte. Det er jo netop den her med at bryde forskelle ned*”¹¹⁰. Ideen med at bringe disse uddrag, var for at vise, at Deloitte er yderst bekendt udi integrationens muligheder, og så kan det måske virke pudsigt, at når relationen CBS-Deloitte anskues, så opstår der et andet forhold, den bliver måske ikke anset fra Deloitte's side, som en kunde, et stykke arbejde, men noget andet – blot en dialog? ”*Above all: never take the easy road, swim the river instead*”¹¹¹.

En kort opsummering af disse modeller må blive, at der ud fra et matematisk princip kan ændres ved den afstand, der foreligger mellem U og E. Anskues figurene som den grafiske fortælleform de er påtænkt, giver det mening til arbejdstesen første punkt, mindre afstand. Derimod fortæller det dog ikke endvidere noget omkring selve interaktionen, og figuren fremstår lidt som en ligning med flere ubekendte. Afhandlingen vil netop nu, tage fat i nogle emner omkring hvorfor der overhovedet skal tales omkring interaktion, hvorfor det er vigtigt, og hvad der sker igennem interaktion. Deloitte som anvendt case herpå, bør også sende et par signaler omkring betydningen af denne tæthed, samt konsekvensen af ikke at have en tæthed i en relation.

Inden afhandlingen endeligt tager fat i den integrerende part, omkring hvordan universitet og erhvervslivet finder måder og løsninger for interaktion, vil det være på sit rette med lidt udførlig teori, omkring de to næste punkter ud fra arbejdstesen, sanse og erkende. Det er ønsket senere, at kunne vise et sammenfald, mellem hvad der rent faktisk gøres fra universitet og erhvervslivet side og hvad teorien siger herom.

Følgende vil blive en fremskrivning af Michel Serres tanker, omkring **sanse – simulakrer – erkende**, for at skabe en bedre forståelse, i henhold til arbejdstesen og selve afhandlingens fokus, relationen mellem universitet og erhvervslivet. De tre emner, er blevet opdelt efter at give en læsevenlig måde, at komme rundt om teorien på og altså ikke nogen bestemt prioritering.

¹¹⁰ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 14 - 00.27.06

¹¹¹ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 8 - learning

Intermezzo – start

Sanse

Simulakrer

Erkende

Den korte version af, **sanse – simulakrer – erkende**, er at alle objekterne i verden udsender signaler/bølger, disse kaldes simulakrer¹¹² og som individet modtager på sin overflade, huden, som værende det topologisk ståsted for erkendelsen. Men i og med at alle objekter udsender simulakrer, handler det for kroppen, at filtrere støjen fra, den information der fremstår som *non-sense*. Kroppen er et organisk netværk af kasse på kasse, som i sig selv er indlejret i hinanden i et utal af integrationsniveauer, som alle sammen fungerer som filtre. ”Når kroppen således lytter proprioceptivt¹¹³ til sig selv, kan det kaldes ”selvbevidsthed” (Serres 1985, 117)”¹¹⁴.

Den filosofiske antagelse at det transcendentale er objektivt, betyder at erkendelsens betingelser, stammer fra verden og ikke kun alene fra det erkendende subjekt, der herefter ikke kan tænkes, som afgørende forskelligt fra verden¹¹⁵. Dette medfører, et behov for en kompatibilitet eller kontinuitet mellem det som foregår inde i hovedet på et subjekt og det der foregår ude i verden mellem de forskellige objekter. Dette møde – kan skildres som en tangens – er det niveau, som ligger imellem verdens højenergier og subjektets lavenergier, det som Serres kalder for sansning. ”Grundantagelsen om det transcendentale objektivitet kræver med andre ord kvalitative overvejelser over begrebet sansning. Eller med atter andre ord: grundantagelsen må udstyres

¹¹² ”Alle ting har noget, som vi kalder simulakrer: en art lette membraner, som løsner sig fra legemernes overflade, og som flakser ud i luften i alle retninger” (Lyngsø, Niels (1994), side 312). Disse subtile – i etymologisk forstand: fint vævede – membraner eller komplekse klæder flyder i en stadig strøm fra alle objekter. Simulakrerne udsendes tæt og med meget stor hastighed, og det enkelte simulakrum kan ikke opfattes i sig selv; det, der opfattes, er det billede, som dannes af den hastige følge af identiske eller næsten identiske simulakrer. (side 313).

Simulakre eller hylstre, bliver alle og en filteret i en eller anden omfang af det som de passerer igennem, inden de når den perciperende persons sanseorgan. (Lyngsø, Niels (1994), side 314)

”Vi bader i simulakrer, disse strømme af subtile atomkompositioner slår som floder mod os overalt: simulakrernes flydende aspekt understreges af Lukrets. Simulakrerne må endelig ikke opfattes som uvirkelige illusioner, tværtimod er deres eksistens for Lukrets et argument for sansernes pålidelighed: vi er – med hver eneste af vores sanser – i direkte kontakt med tingene selv; Lukrets taler således om: ”Legemer, der rammer vores øjne og ophidser synet. Og fra visse ting strømmer der uophørligt dufte, ligesom der strømmer kulde fra floder, varme fra solen og brådsøer fra havet, der ødelægger murene langs kysten. Forskellige stemmer flyver gennem luften uden ophør. [...] Så sandt er det, at der fra alle legemer kommer forskellige udstrømninger, som spredes i alle retninger; denne udstrømmen er uden ophør eller hvile, eftersom vore sanser altid er påvirket af den” (Lukrets 1975, IV, 217-228) (Lyngsø, Niels (1994), side 314)

¹¹³ proprioceptive system - kroppens balancesystem, jo bedre samspil og harmoni er der mellem hjernen, kroppens muskler, nerver og led. Kunne også kaldes for selvbevidsthed.

¹¹⁴ Lyngsø, Niels (1994), side 305

¹¹⁵ Lyngsø, Niels (1994), side 301

*med en æstetik, forstået i ordets gamle betydning som en lære om sanserne*¹¹⁶. Der hvor verdens højenergier møder subjektets lavenergier, sker der en berøring og dette sker netop i et punkt, en tangens.

Serres er her igen inspireret af Lukrets og finder simulakreteorien for en perfekt kommunikationsteori, *”eftersom den ikke isolerer kommunikationen fra den øvrige verden. I og med at den kan læses som en æstetik for det objektive transcendentale. Denne æstetik sætter altså taktiliteten som den vigtigste sans, idet den betragter sansning som en generaliseret taktilitet*¹¹⁷. Tricket ved denne kommunikationsteori er, at den kan bruges i forbindelse med informationsteorien, som blev fremskrevet i kapitel et. I netværket kunne det samme punkt både afsende og modtage, og der var mange kanaler (snore) mellem mange punkter (knuder). Men den enkelte afsender eller modtager (punkter) var stadig fundamentalt forskellig fra kommunikationsprocessen (forbindelserne mellem punkterne).

Man kan sige, at simulakrumteorien, jf. det just citerede, blødgør netværket, således at både afsender, overføring og modtager tænkes som former, eller *”voiles”*¹¹⁸, altså foldede klæder eller hinder¹¹⁹. *”Formerne kommunikerer former indbyrdes via formernes kanal, som de selv fremstiller (Serres 1977b, 132)*¹²⁰. Det er denne kobling, der gør det muligt, at tænke disse simulakre – voiles –, som en mulig kontinuitet mellem det hårde og det bløde og mellem det, der er i verden, og det, der er i hovedet – altså bliver der hermed fundet en isomorfi.

Det er igennem formerne man sanser, forstår, at man som subjekt, skal blive et med formerne, for at kunne sanse. Det unødvendige skal filtrere fra, for kun at have formen tilbage, således åbner det op for erkendelsen, idet at subjektet kan siges, at vibrere på samme frekvens med det objekt som det prøve at forstå, en isomorfi skabes og erkendelsen kan hermed indtræde, som en tilnærmelsesvis erkendelse eftersom hele netværket jo altid allerede er i bevægelsen. Ligesom de to trekanten, som skulle symbolisere et *stilleben* af snurretoppen, således i det fangne øjeblik bliver det muligt, at skabe en forståelse for det at forstå, at erkende. Det er hele ideen med

¹¹⁶ Lyngsø, Niels (1994), side 304

¹¹⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 315

¹¹⁸ som betyder slør eller klæder, stammer fra fransk

¹¹⁹ Lyngsø, Niels (1994), side 318

¹²⁰ Lyngsø, Niels (1994), side 317

anvendelse af en snurretop, der i et *snap shot* kan læses, som en forstening af uendelige øjeblikke. Eller som Serres udtrykker det:

Man må bade sig i verdens simulakrer, der flyder og strømmer overalt, og mærke membranerne mod sin hud (der selv er en membran): det er sanse-erfaring, dvs. sansning, erfaring. Sådan erkender man: ved at være i direkte kontakt med tingene selv.¹²¹

Vi husker fra kapitel et omkring den stigende mængde information og derved også den stigende mængde støj, samt den mulige transformation fra støj til orden jf. kybernetikken. Denne støj kan gøres lidt mere nuanceret og Serres anvender tre niveauer herfor; verdens støj, som er vind og vejr etc., kollektivets støj, som er forskellige organisationer og institutioner og sidst organismens støj, som er biokemisk. Disse niveauer er en model for støj gående imod orden og organismen¹²², filosoffen, kan således erkende, når han kan mestre, at bringe sin egen indre støj til orden, samt bringe kollektivitets ydre støj til tavshed. Organismen kan opnå selvbevidsthed ved at lytte proprioceptivt til sig selv, og ”når samfundet lytter proprioceptivt til sig selv, og danner orden ud af sin grundlæggende støj, kan man tale om en social kontrakt (Serres 1985, 177)”¹²³ og så kan erkendelse opstå. Niveauerne organisme, kollektiv/samfund og verden er flettet ind i hinanden og for at organismen kan erkende, må det således bringe sin egen indre støj og kollektivets ydre støj til tavshed.

Herved kan erkendelse opstå

Erkendelsen er en filtrering af verdens støj, som det hed ovenfor; erkendelsen er verden, der lytter til sig selv. Men da hørelsen¹²⁴ blot er en del af denne generaliserede taktilitet, kan erkendelsen også opfattes som verden, der folder sig om sig selv¹²⁵. For Serres er det at erkende, i sig selv ikke en afsløring af en dybere sandhed, der er altid slør efter slør, men; *At erkende*

¹²¹ Lyngsø, Niels (1994), side 321

¹²² Som Serres betegner som en filosof

¹²³ Lyngsø, Niels (1994), side 306

¹²⁴ Hørelsen får forrang før synet i form for sansningen, idet hvor synet er bundet af sin skelnen, kan hørelsen og mere generelt taktiliteten opfange de flydende elementer – simulakrene. I og med at alt i verdenen udsender disse fintfølede simulakre, hinder, hylstre, står hudens membraner og væv i direkte kontakt med verdens fint vævede hinder, simulakrene. Det transcendentales objektive: erkendelsen er ikke på afstand af verden, men en del af den.

Yderligere: Når iknografien – summen af synspunkter – bedre lader sig begribe som et auditivt fænomen (harmoni) end som et visuelt, skyldes det, at lyde ikke på samme måde som visuelle fænomener finder sted: et lys udfylder hele rummet (Serres 1985, 46). Hvor synet var lokalt, er hørelsen altså global. Man når ikke det universelle – iknografien – ved en addition af synspunkter (man ville altid kunne definere endnu et synspunkt mellem to andre: den tredje mands problem, igen) Hørelsen når bedre iknografien, der altså beskrives som harmoni, fordi den ikke skelner, men blander.

¹²⁵ Lyngsø, Niels (1994), side 326

består for os i at antage en form, der er analog med den, vi erkender (Serres 1989b, 80)¹²⁶ og sagt lidt mere poetisk: ”Erkendelsen består ikke i at afklæde eller afsløre tingene, men i at lade tingenes slør eller klæder – de subtile simulakrer – smyg sig tæt om hudens (dvs. sansernes) hinder, at lade verdens former trykke sig – kyssende, omfavnende – mod det erkendende subjekt”¹²⁷.

Denne måde at erkende på er ligeledes et udtryk, for det objektive transcendentale, at verden ikke er på afstand fra subjektet, ligesom der heller ikke er ontologisk hierarki på form (information) og substans (støj), eftersom dette ville underkende det centrale ved denne forbundenhed mellem subjekt og verden. Hvilket Niels Lyngsø udtrykker på følgende vis; ”form og substans bliver da ikke et spørgsmål om virkelighed og illusion, men et spørgsmål om integrationsniveau, eller skala, om man vil, synspunkt, optik. Hvad der er form og hvad der er substans, afgøres af integrationsniveauet”¹²⁸.

Formen er substansens organisering, og det er den, der erkendes: ”Det anderledes er det deformede; det deformede er det informerede”. At erkende kan opfattes som en overførsel eller transport af former: ”Transporten er tanken selv” (Serres 1972, 16)¹²⁹. Jo lettere det er at deformere en substans, jo dårligere kan denne substans bevare deformationen (dvs. informationen); omvendt bevares informationen desto bedre, desto vanskeligere deformérbar substansen er¹³⁰.

Med reference tilbage til det første intermezzo omkring fremskrivningen af netværket, som symbol for Serres ontologiforståelse, bliver dette yderligere dokumenteret f.eks. igennem den uhierarkiske form/substans forståelse. Ligeledes bliver information og kommunikation kædet sammen i en taktilitet, som danner forståelsen, for det at forstå, og det sker netop igennem information og kommunikation – overalt i netværket – cirklen slutes op. ”At erkende består for os i at antage en form, der er analog med den, vi erkender” samt ”Sådan erkender man: ved at være i direkte kontakt med tingene selv”. For hermed yderligere, at bringe arbejdstesen ind i denne erkendemåde, giver det således god mening mht. at formindske afstanden, for derved at være tættere eller direkte i kontakt med tingende selv. Dette kan således, netop skaleres op via en

¹²⁶ Lyngsø, Niels (1994), side 115

¹²⁷ Lyngsø, Niels (1994), side 325

¹²⁸ Lyngsø, Niels (1994), side 116

¹²⁹ Lyngsø, Niels (1994), side 119

¹³⁰ Lyngsø, Niels (1994), side 119

større interaktion mellem erhvervslivet og universitet – genstandsfeltet i afhandling. Det betyder ikke, at der drages en parallel mellem afstand og interaktion, men huskes der tilbage på figuren af de to trekanter og den matematiske fremlægning, fremstod det, at når afstanden bliver mindre (hermed radius på cirklen) ville tiden (både sekunder og minutter, men også antallet af restruktureringer i netværket) blive mindre. Hvor konklusionen bliver, at erkendelsen sker, når man som Serres skriver, er i direkte kontakt med tingende selv, frem for at i det givne eksempel omkring en relation/kommunikation mellem universitet og erhvervslivet, skulle ske over en stor fysisk afstand eller med en kulturel betinget afstand. Eller at afstanden har en direkte virkning på erkendelse.

Hermed rundes intermezzoet af, og retter fokus på de eksisterende interaktionsmekanismer, hvor det fundne omkring sanse og erkende vil blive bragt i spil, især hvordan interaktion og erkendelse fungerer.

Intermezzo – slut

Opsummering & afrunding

Det var ønsket med kapitel to, at give en forståelse for selve arbejdstesen og hvordan de forskellige led indbyrdes påvirkede hinanden. I kapitel to blev clinamenet introduceret som det skred, der skaber den lille marginale forskydning; *"Answer: the clinamen is the smallest imaginable condition for the original formation of turbulence"*¹³¹. Formationen af turbulensen er det der sker, når to atomer støder sammen og denne turbulens, hvirvel, bliver yderligere karakteriseret som Serres model, Romben. I dette kapitel blev Romben, trekanten, betragtet som et eksempel, for det søgte igennem afhandlingen, nemlig en relation mellem universitet og erhvervslivet. En relation som via problemformuleringens arbejdstese yderligere blev ekspliciteret via en matematisk gennemgang af arbejdstesens første punkt, afstanden og hvilken betydning det har, for en forandring af afstanden. Det blev ligeledes beskrevet tidligere i afhandlingen, at denne arbejdstese ikke skal læses, som en start til slut løsning, men mere som netværksorienterede tilnærmelsesvis slutninger. Hvorfor der også først i næste kapitel, vil blive omtalt feltet omkring "interaktionsmekanismer", og for just at knytte en kommentar til næste

¹³¹ The Birth of Physics, Michel Serres, side Protocol

kapitel, er det selvfølgelig håbet, at dette læsermæssigt vil give god mening, både i forhold til arbejdstesen sammenhæng(e), såvel som læserens forståelse for den opslåede arbejdstese.

Det er yderligere håbet, at afsnittet omkring **sanse – simulakrer – erkende**, måtte give mening, i forbindelse med det tidligere fundne omkring afstanden og at intermezzoet måtte bringe en lille indsigt i Serres tanker herom. Det er selvfølgelig en fascination, af Serres tanker omkring det at sanse og erkende, hvilket følgende citat udtrykker meget koncist; *”Sådan erkender man: ved at være i direkte kontakt med tingene selv”*, der åbner op i forbindelse med arbejdstesen og afstands problematikken, bliver hermed også styrket. Når det bliver sat i relation, til den via empirien fundne interaktion og selvfølgelig yderligere spillet op imod relevant teori, skal dette være de sidste ord på dette kapitel, og samtidig være åbningen til næste kapitel – hvordan man er i kontakt med tingene selv?

KAPITEL TRE – Større interaktion – interaktionsmekanismer

Jeg forestiller mig undertiden, at det første retsobjekt var rebet, båndet, der optræder abstrakt i udtryk som obligatorisk, bindende og alliance, forbund [lat. Ligare, binde], men mere konkret i f.eks. tilknytning, et reb, som materialiserer vore relationer eller gør dem til ting; hvis vore forhold fluktuerer, fikseres de af denne fastere binding¹³²

At være direkte i kontakt med tingende selv, åbner nærliggende op for empirien, hvilket bliver det centrale emne i kapitel tre. Empirien er søgt, for at kunne belyse, hvordan ting foregår i praksis, når vi taler omkring interaktion mellem universitetet og erhvervslivet. Og ligesom at afhandlingen søger, at belyse det krydsfelt mellem U og E, så er det tanken, at empiridelen skal spille ind og styrke op omkring teorien med konkrete eksemplarer. Det er tid til at blande og lade sig integrere.

Betragtede man kapitlerne i denne afhandling som knudepunkter i et netværk, ville det fremstå, som en bevægelse fra kapitel et igennem kapitel to og nu endelig til kapitel tre, en bevægelse som gå igennem materien, for at komme dybere ind til essensen, men på samme vis også en bevægelse som hele tiden vil pege bagud til det foregående, som en spiral bevægelse igennem kapitlerne, som en uendelig række af restruktureringer mellem hvert knudepunkt.

Forskellen mellem de to første kapitler og dette kapitel er den aktive anvendelse af empirien. Det er her, at Serres tanker omkring isomorfien bliver aktuel; ”De to tekster taler om det samme, men på hvert sit sprog”. Denne kobling skal vise at; ”Den samme viden kan findes udtrykt i forskellige sprog”¹³³. Nu har teorien haft sin indtræden og behandling i afhandlingen, dette skal nu og i takt med arbejdstesen, undersøges om der kan findes en isomorfi mellem teori og empiri.

Idet empiridelen er den praktiske side i afhandlingen, bliver tilgangen og behandlingen også afledet af denne tilgang, hvad følgende overskrift hertil også kendetegner: **Problem – årsag – løsning – hvorfor?** Hvor dette er hentet fra kapitel et, omkring de forskelle som blev skrevet frem under dikotomien. Samt det fundne fra kapitel to omkring arbejdstesen, især med fokus på

¹³² Serres, Michel (1990) *Naturpagten*, side 79

¹³³ Lånt fra kapitel et

interaktionen, hvad gøres/kan der gøres, rent praktisk og hvordan forholder det sig i takt med teorien?

Hovedtemaet på kapitel tre er interaktion, og processen, fremskrivningen, vil ligeså fungere som en interaktion mellem teori og empiri. Som det hed sig i kapitel et, omkring universitets og erhvervslivet egenopfattelse og den dikotomi der hermed fremstod, men også via mode 1/mode 2, hvor sidst nævnte bød på en løsning eller anden tilgang til dikotomien. En tilgang som betyder, at det ikke er et enten eller, men mere en blanding og det er netop hvad følgende afsnit vil belyse nærmere; **Intermezzo - Harlequin - Det blandede legeme – metaforen**. Dette intermezzo vil være det sidste lille krydderi fra Serres filosofi, hvor det er håbet, at dette vil kunne sige noget mere omkring, hvorfor vi overhovedet bør tale om interaktion.

Det er intentionen, at lade Serres tanker og empiridelen smelte sammen til sin egen diskussion igennem kapitel tre, dette vil ske i afsnittet; **Integrationsmekanismer: Hvordan og hvorfor skabes netværk?**

Intermezzo – Harlequin – Det blandede legeme – metaforen

*If you want to become everything, accept being nothing*¹³⁴

The Troubadour of Knowledge

*Michel Serres*¹³⁵

Dette sidste intermezzo vil forsøge, at samle op og binde den sidste knude, den knude som forhåbentlig vil give endnu mere mening, til den rejste problemformulering og en mening som burde kunne sige, noget om ”hvorfor” man overhovedet bør tage dette her alvorligt.

Det har især været en fascination omkring denne ”afstand”, som også er blevet anvendt i arbejdstesen, og med Serres tanker, omkring at sanse og erkende, at det handler om at være i direkte kontakt med tingene selv. Det er igennem Serres tanker, og det fremskrevne netværk med dets uendelige punkter, som igen er repræsenteret som et nyt netværk, at man hermed kan sige, at selvom der eksisterer en afstand mellem universitet og erhvervslivet, vil det ud fra afhandlingens

¹³⁴ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*. side, 157

¹³⁵ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 157 You. Day

ontologiske ståsted acceptere dette, men således også mene, at dette kan løses eller anskues, på en sådan måde at det kan bringe ny viden herom.

Det er her at metaforen Harlekin bliver introduceret, som en figur der kan forbinde det hele; *"hans dragt er sammensat af forskelligfarvede romber, og ved lokale udsnit vil man kunne finde både trekanter, dobbelttrekanter og stjernepunkter, hvorfra der stråler (fire) sammensyninger. Serres' figurative imagination vælger Harlekin som emblem for syntesen, bl.a. fordi Harlekindsdragten forener kegler, romber og stjerner"*¹³⁶. Harlekin bliver den figur, den metafor, som Serres anvender, til at beskrive det mest tilnærmelsesvis, et subjekt kan nærme sig isomorfilæren. Harlekin er en komposition af et patchworktæppe, stykket sammen af laser og pjalter, til et blandet legeme, syet sammen ligesom verden er syet sammen, ikke blot noget fra den ene verden eller fra den anden verden, men noget fra dem begge, dem alle. Harlekin er et symbol på de tusind floder der støder sammen; *"I believe, in my very depths, that belonging causes the evil in the world, by reason of exclusion. Half-breed, I take care of belonging through the intersection of one thousand memberships"*¹³⁷.

Fra følgende citat fremstår det, hvordan Harlekin bliver indbegrebet af epistemologien, ontologien, netværket. Følgende som det lille citat, der åbner for dette intermezzo udtrykker, for at blive (become) alt, må man acceptere, at være intet eller sagt på en anden måde, den der allerede har valgt side bliver ikke andet end det – medmindre selvfølgelig man er klar på at rejse. Vores kære egen H.C. Andersen har sagt mange ting om det at rejse, hvor følgende er tænkt som et kort indspark til det rejsen også er; *"Formålet med rejsen var en stræben efter udvikling og modenhed og den findes blandt menneskene ude i verdenen, mente Andersen.. At rejse er ikke kun for at leve, at elske, men også for at lære"*¹³⁸. Det skal læses, som et lille kuriosum og ikke som en diskussion af begrebet at rejse i relation til Serres forståelse herfor.

*"Departure requires a rending that rips a part of the body from the part that still adheres to the shore where it was born, to the neighborhood of its kinfolk, to the house and the village with its customary inhabitants, to the culture of its language and to the rigidity of habit. Whoever does not get moving learns nothing, Yes, depart, divide yourself into parts"*¹³⁹

¹³⁶ Lyngsø, Niels (1994), side 297

¹³⁷ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side, 148

¹³⁸ Mylius, Johan de (2005)

¹³⁹ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 7, learning

Er man ikke i bevægelse, lærer man heller ikke noget, og som slutningen siger meget rammende, ”depart” at dele sig selv op i ”parts”, som patchworktæppet, der folder sig ud og omfavner hele verden. Bliv som Harlekin og bliv i bevægelse for at lærer.

“...A third person, third-instructed... makes or follow the legal eccentricity of the world and is sown, multiplied, in the universe – avoids neither the center nor the periphery. This is the secret of knowledge: it functions like the world”¹⁴⁰

For som ovenstående citat lyder, hemmeligheden ved viden er, at den er i bevægelse, ligesom verden er i bevægelse, som igen referer til, at læring sker i bevægelse. læringen, erkendelsen eller viden opstår ikke når man rammer punktet, sit mål, eller det andet punkt, men ved hele tiden at være på vej;

No, the game of pedagogy is in no respect a game for two, voyager and destination, but for three. The third place intervenes, there, as the threshold of passage. And, most often, neither the student nor the initiator know where this door is located nor what to do with it¹⁴¹.

Ovenstående citat siger, at erkendelsen kommer i bevægelsen, samt at det er *noget* usagt, noget på forhånd ikke givet, hvor dørens placering er ukendt, såvel som hvad de (eks. som relationen mellem et universitet og erhvervslivet) skal gøre hvis/når de finder den, og igen betydning af at målet ikke er døren, men valget af rejsen, vejen til døren. Det ville virke lidt paradoksalt, at udsige sig endegyldigt om det som endnu *kun* er ved at blive til, to become, og netop derfor bliver interessefeltet også processen, rejsen. For at kunne skabe (invent), kræver det som Serres skriver, at turde tage nogle “risk”, eller jf. ”Above all: never take the easy road, swim the river instead¹⁴²”. Idet at den ikke-nemme vej, er den vej, der konstant genskaber sig på ny, og som derved aldrig blot bliver et kopi, en klon af det som var. Vejen frem er; ”...always at the stage of being born, cheerful, in turmoil, tormented, twisted, torturing¹⁴³...”

Hermes er en anden figur som Serres anvender, for at udtrykke denne person(lighed), ligesom Harlekin, en person i midten, i floden, altid på vej mellem den ene og den anden bred, som en bibringer af nyt, af information.

¹⁴⁰ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 71, The Problem of Evil

¹⁴¹ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 9, learning

¹⁴² Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 8, learning

¹⁴³ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 8, learning

“...messengers that belong to two worlds because they put them in communication with each other, like Hermes, the god of translators, flying from one riverbank to another, but who can also be found on earth or in the sea, on island or paths...”¹⁴⁴

Det handler om at turde krydse floden, at begive sig ud i det ukendte og dette ved at give slip på det faste, det allerede kendte. *“Do schoolmasters realize that they only fully taught those they thwarted, or rather, completed those they forced to cross? Certainly, I never learned anything unless I left, nor taught someone else without inviting him to leave his nest”¹⁴⁵.*

For at binde teorien til problemformuleringen og sætte fokus på relationen mellem universitet og erhvervslivet, er der tidligere i dette afsnit blevet henvist til den dikotomiske opfattelse fra kapitel et, hvilket på sin vis kan anskues, som en stor flod der adskiller universitet og erhvervslivet på hver sin side – hvem tager det første skridt eller hvem viger pladsen til det første skridt? At give slip eller vige for det andet, den anden er hvad dansen er et symbol på og Serres skriver, at danse er blot at vige pladsen, træde til side, at tænke er blot at træde til side og gøre plads (Serres 1984, 69)¹⁴⁶. Ligeledes at filosofiens formål er ikke at finde sandheder, men at søge muligheder. Således i dansen mellem universitet og erhvervslivet ligger muligheden for muligheder – men hvem byder op først?

Filosoffen har til opgave, hans omsorg og lidenskab gælder dette at beskytte det mulige, han passer på det mulige, som var det et lille barn, han hæger om det, som om en nyfødt, han er det spirendes vogter¹⁴⁷

Ideen med dette sidste intermezzo var at fremskrive Harlekin, som den figur der kan binde nye knuder mellem universitet og erhvervslivet, samt talen om rejsen, det tredje sted og med dette friskt i hukommelsen er det tid til empirien.

Problem – årsag – løsning – hvorfor?

Overskriften sætter nærmest lighedstegn mellem de fire ord, som en logisk kausalitet i en positivistisk verdensopfattelse, men tillod grafikken det, kunne det også tegnes som en cirkel

¹⁴⁴ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 163 The Third Person: Fire

¹⁴⁵ Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*, side 7, learning

¹⁴⁶ Lyngsø, Niels (1994), side 176

¹⁴⁷ Serres, Michel (1998) *Genese*, side 48

eller helt som punkter der var forbundet af kæder med uendelig skæringspunkter. At starte med at skitsere et problem, for en senere diskussion er en traditionel positivistisk metodisk tilgang, men problemet er blot en lille brik, i det store skakspil, hvor et ryk, således restrukturerer hele skakspillet og danner en ny problemstilling. Problem, årsag og løsning bliver i denne afhandling skabt af forfatteren, og søgt igennem en hermeneutisk tilgang til de interviewede personer at give mening til problemstillingen. Ambitionen er at finde sammenhænge og ikke kun nøjes med sammenhæng.

Der findes stærke fællestræk mellem **problem – årsag – løsning – hvorfor** og til selve arbejdstesen, som kan siges at være sin egen arbejdede tese, der hele tiden har dette for øje.

Problem – afhandlingens problemformulering

Årsag – kan siges at være egenopfattelsen, den dikotomi der eksisterer, afstanden.

Løsning – igennem interaktion at gøre afstanden mindre

Hvorfor – fordi min verden også er din verden. Det globale ansvar

For at kunne folde disse fire kortfattet punkter lidt mere ud, er det nu på tide at rette opmærksomhed på empirien, hvordan forholder empirien sig til afhandlingens problemformulering, og med hensyn til årsagerne, løsninger og hvorfor?

Fremgangsmåden er pragmatisk orienteret og empirien vil blive spillet ind, hvor det giver mening til problemformuleringen, der vil blive taget fat i løsninger, problemer og set på årsager, hvor interrelationen ikke er ud fra en bestemt prioritering.

Integrationsmekanismer – Hvordan og hvorfor skabes netværket?

I dette afsnit vil der ske en fremskrivning af de ord eller temaer, som arbejdet igennem afhandlingen har fundet værende interessante og kunne give mening imod den søgte problemformulering, disse ord er gengivet som overskrifter igennem afsnittet. Læsningen af dette afsnit sker kronologisk og citater fra interviewene vil hyppigt blive bragt i spil med den fremskrevet teori, hvor det er håbet, at når læseren, ankommer til slutningen på dette afsnit, vil det være med et andet syn, på det at skabe relationer mellem universitet og erhvervslivet.

Line Gry Knudsen

Grænsepersoner – dem der binder sammen

Harlekin ligger friskt i hukommelsen fra det sidste intermezzo og med ham som figur, er det nærliggende, at bringe et par tanker fra interviewet med Line Gry Knudsen: Grænsepersoner: der binder andre folk sammen, om det er den ph.d. studerende, som skal binde dem sammen, opstår der ofte et dilemma, eftersom at denne person har et ben i begge lejre, hvilket også betyder, to slags arbejdsgivere, som begge kræver en maksimal udnyttelse af deres investering – den studerende. Styrke er dog, at have et ben i begge lejre, for derved opnås der en sanselig kontakt af begge verdener, som aflejrer sig i den Ph.d. studerende, som konstant bliver formet i sit vekslende møde med begge parter. Line siger yderligere, omkring integrationen eller mødet mellem universitet og erhvervslivet, at det har en forskel alt efter hvor i forløbet der anskues (i dette tilfælde et eksempel hvor en relation har en tidsmæssig afgrænsning):

*I sådan et forløb, er der også forskel på, hvordan interaktionen forandrer sig, groft sagt kan det anskues i tre faser, opstart, mellem og slut, hvor det starter meget intens, tillid/tæthed til accept, derefter en midterfase med ofte decentralt arbejde og mindre tæthed, for til slut at være intensiv igen¹⁴⁸. Eksemplet er i sig selv meget klassisk, i starten mødes man og ser hinanden an, det tager tid, der bliver anvendte forskellige sociale mekanismer, for at relationen skal finde tillid og blive en fasttømret gruppe. Hvorefter arbejdet foregår, decentralt fra relationen i de respektive afdelinger som nu engang har deltaget heri og i sidste ende intensiveres relationen igen, og den sidste korrektion afstemmes, før en endelig launch. Denne arbejdesmetode giver mening i henhold til tid og penge. Afhandlingen prøver i denne forbindelse, ikke at finde de vise sten omkring et givet maksimalt udbytte af en universitet-erhvervsliv relation, disse faktorer er på ingen måde er søgt belyst. Derimod prøver afhandlingen, at bevise hvordan viden kan opstå, i det Serreske netværk, hvordan viden opstår, som en følge af en tæthed, en sansning og erkendelse. Med dette in mente kan der knyttes et par kommentarer til ovenstående citat, og omkring den fluktuerende tæthed fra start til slut. Det blev via kapitel to fremskrevet under intermezzoet – *at lade verdens former trykke sig – kyssende, omfavnende – mod det erkendende subjekt*¹⁴⁹. Det handler om at sanse, og for at sanse taler vi om tæthed, for derigennem at erkende. Så den ovenstående projektrække er en væksel mellem en tæthed i opstarts- og slutfasen, og hvor*

¹⁴⁸ Interview med Line Gry Knudsen, side 24

¹⁴⁹ Lyngsø, Niels (1994), side 325

midterfasen bliver, at hver part trækker sig tilbage til deres eget domæne. Fremgangsmåden er mål-middel orienteret, hvor målet dikterer organiseringen og midlerne bliver engagementet i relationen. Der hvor Serres' netværk bliver interessant, og giver mening til ovenstående relation, er ud fra den forbindelse, der eksisterer mellem afstand og videnproduktion. Den forbindelse er tidligere udtryk i form af afhandlingens arbejdstese. Hvilket overført betyder, til den nævnte relation, at når man i midterfasen vælger, at arbejde decentralt og mere på de respektive deltagers egne domæner, vil der således ikke forekomme samme intense interaktion, som i sidste ende vil betyde mindre ny viden (hvad der indenfor denne relation kunne have relevans). Nævnt før omkring tid og penge så udtrykker Line følgende, omkring sine deltagende virksomheder i sit Ph.d. forløb; *Fordi det er nogle vigtige herrer og damer jeg har med i denne vidensklub. Så det har nok været den først og største afskrivning for dem, at få tid, tror jeg*¹⁵⁰. Lines eget forskningsfelt byder selv på en anden form for integration end blot møder, eftersom; *"at jeg får lov til at komme ud og sidde i virksomhederne og lave min forskning, to måneder, hvert sted per virksomhed"*. Dette giver en anden og mere intense tæthed og mulighed for at lærer fra den anden, lærer om de forskelligheder hver part besidder.

Erhvervslivet efterspørger

Tager man fat i de fem ord fra afhandlingens arbejdstese, at lille afstand til sidst giver en form for viden, kan det i sig lyde lidt flygtigt eller svært håndgribeligt, men ikke desto mindre vil følgende eksempel udfolde dette lidt nærmere.

I en given relation handler det om, at finde en kongruens mellem udbud og efterspørgelse mellem de to parter, universitet og erhvervslivet, samt en afstemning af forventninger – hvilket i sig selv forudsætter en vis form for viden for at være muligt.

*"I starten satte jeg projektet ret stor op... jeg inviterende dem til alt hvad der var, business seminarer ...det var ikke det, der havde deres interesse, altså det var mere at se den her lille vidensklub, hvor de vidste hvem der kom, og de vidste ligesom hvad temaet skulle være"*¹⁵¹

¹⁵⁰ Interview med Line Gry Knudsen, side 6

¹⁵¹ Interview med Line Gry Knudsen, side 8

Dette siger yderligere noget omkring den relation som erhvervslivet efterspørger, i hvert fald til en start, der skal være nogle klare og stramme rammer, for hvad det kommer til at handle om, man satser ikke bare på at tage ind på CBS en eftermiddag, blot for at høre et foredrag. Et nærliggende spørgsmål bliver, hvorfor lave en relation, eller hvorfor i dette her tilfælde ved Lines Ph.D. projekt og svaret blev; *”Jamen, jeg tror de, blev selvfølgelig interesseret i mit projekt fordi det handlede om samarbejde, og selvfølgelig fordi de kunne, få noget ud af det”*¹⁵². Begrebet tid er tidligere blevet berørt i afhandlingen, især at tid kan have forskellige betydning, alt efter hvilken part man nu engang er i relationen, hvilket også fører tilbage til dikotomien under kapitel et.

*”...de gider ikke det der med at få en 300 sider lang rapport, de vil gerne have noget inter-aktivitet. Løbende. og det som de synes er sjovt ved det her projekt, hmm. Det er det her med at mødes med hinanden. Altså nogle gange har jeg det på fornemmelsen af at det kunne være lige meget om jeg var der”*¹⁵³

Ovenstående citat udtrykker yderligere, det skisma der ligger mellem universitet og erhvervslivet, og noget omkring det output de hver søger – hvilket klart er forskelligt fra hinanden. En 300 sider akademisk Ph.d. afhandling, som universitet anvender som deres udbytte på den givne relation. Erhvervslivet søger mere en ”klub” for viden og nogle møder af kort varighed med interaktion. Hvilket set i et output kontinuum må siges, at ligge relativt langt fra hinanden, men ikke desto mindre lykkedes det, at lave relationer og dette i stigende grad.

Tætheden – den gode kemi

Er ifølge Line, en af de vigtige årsager for en god relation; *rigtigt meget kemi, de bruger enormt meget ordet, en god kemi i partnerskabet*, og her er tale omkring opstarterne på de partnerskaber, som Line har fra de fire case virksomheder, der deltager i hendes Ph.d. afhandling. God kemi er noget, der kommer over tid og ofte opstår det igennem f.eks. en tur i Tivoli, brainstormmøder, besøg hos hinandens virksomheder *”og finde ud af hvem der sidder i den anden ende og sådan”*¹⁵⁴ etc., ”sociale mekanismer” som skal nemme relationens virke; *”hvis der kommer en konflikt, så er det altså super meget nemmere, at redde den ud, hvis der er en god relation”* eller

¹⁵² Interview med Line Gry Knudsen, side 9 - 00.12.36

¹⁵³ Interview med Line Gry Knudsen, side 12

¹⁵⁴ Interview med Line Gry Knudsen, side 24 - 00.41.36

*”i nogle af de møder som jeg har fulgt, er der meget som der ligesom bliver afværget ved et smil og du ved, fordi de er gode venner”*¹⁵⁵. Den sociale relation – integrationen – har en stor betydning for hvordan en relation kommer til at foregå, fra det ovenstående citat fremstår det, at ”i tilfælde af” en krisesituation, kan denne løses nemt og smertefrit med et smil. Hvilket må siges, at være indirekte til en given vidensproduktion relationen imellem. Skulle krisen komme, og man ikke besad denne forståelse for hinanden, denne respekt fagligt, såvel som personligt, så ville relationen gå i stykker. (Hvilket i sig selv også kan anskues som viden, men set ud fra ønsket om at belyse viden, som har et samfundsmæssigt udbytte, er det mest sandsynligt at en vellykket relation vil have et større udbytte end en mislykket relation). Et af de konkrete tiltag som Line har anvendt, har været at blande deltagelse af erhvervsledere og universitetsforskere; *”snakke om vores sådan lidt teoretiske tilgang til videndeling, så har de også været gode til at bryde ind, reflektere og sætte det i relation til deres verden”*. Dette har været tiltænkt, for at lærer mere omkring partnerskaber og videndeling, og hvordan begge parter interagerede på en fornuftig måde. Det interessante ved dette møde, dette sammenstød, er at det rent faktisk sker, og det netop måske kun sker, fordi der allerede er blevet skabt nogle rammer i form af denne videnklub. En klub hvor deltagerne er travle erhvervsledere, som er nysgerrige på at lærer noget nyt til dem selv og deres virksomhed.

De to niveauer - gatekeeperen

En vigtig pointe som kommer frem via interviewet med Line er, at der findes flere niveauer i en given virksomhed, mht. når der skal træffes beslutninger omkring et samarbejde. Typisk initieres det første møde igennem en form for lederstab, og har nogle overordnet strategiske retninger der skal følges, for at vi kan tale om en succes. Derimod er det så først senere, at dette bliver fulgt op med daglige tiltag, så som konkrete eksekveringer af de overordnede strategiske beslutninger. Det succesfulde projekt – relationen – overlever således oftest kun, om der er en kongruens mellem de to niveauer, altså en form for fælles enighed omkring at det er vigtigt. Her taler Line, om det hun kalder for en *gatekeeper*, en nøgleperson som kan binde det øverste ledelsesniveau sammen med den daglige ledelse eller udførelse af et givet projekt – en relation.

¹⁵⁵ Interview med Line Gry Knudsen, side 23 - 00.39.19

”Men, det er rigtig interessant, for de projekter hvor de kører godt, der hvor der er et link imellem, de strategiske beslutninger og den daglige udførelse, f.eks. en gatekeeper, som jeg kalder dem, altså en vogter, som operer både på et, makroplan, et ledelsesplan og som også er med i de daglige processer, på mikroplan”¹⁵⁶

Dette individ, gatekeeperen, skal altså besidde en forståelse for det strategiske niveau og det operationelle niveau og være i stand til at fungere, som en medierede part – *fungerer rigtig godt at der er en som, forstår argumenterne, fra ledelsens side, og fra for forskernes og fra individernes side*. Under denne ageren kommer der to begrebet på banen, tillid og kontrakt. Tilliden var vi kort inde på tidligere, at man igennem de her integrationsmekanismer opnår en forståelse for hinanden, som fordrer at afstanden bliver mindsket. Kontrakten derimod er noget nyt og mere om denne nedenfor.

Kontrakten - relationen

Når relationen universitet-erhvervslivet indgår et samarbejde, foregår det blandet andet som skrevet ovenfor, samt med de eksempler de kommende interview vil behandle. Et interessant emne ved dette interview er kontrakten, der skabes forud for et samarbejde¹⁵⁷. Idet at forfatteren havde en for-dom omkring anvendelsen af kontrakter under samarbejder, at aktiv anvendelse af en kontrakt var et negativt træk. At forstå aktiv, som når ting ikke var blevet overholdet i forhold til kontrakten. Derimod forekom der faktisk det modsatte, samt at anvendelsen af kontrakter var lidt mere nuanceret. Forskellen ligger i, at kontrakten ikke fremstå som et tabu i den ovenstående relation, men som en retningsviser indenfor parterne i relationen og som et aktiv, der anvendes igennem processen. *”Jeg kan i hvert fald se, at i nogle af de kontrakter, som de har lavet, har de med vilje lavet sådan, at de skal revurderes, de skal op og alignes¹⁵⁸ med projektet løbende...og det tror jeg egentligt, er en meget smart, for så lever den”¹⁵⁹*. Hvor kontrakten i sin udfoldelse *”ikke er et stykke lukket papir”*, men tværtimod et dokument, *”som indeholder milestones”* og mange løse ender, som konstant danner grobund for refleksion og forbedring til relationen. Kontrakten er en form for fælles rejsedokument, som per definition ikke bliver endeligt færdigt,

¹⁵⁶ Interview med Line Gry Knudsen, side 10 - 00.16.33

¹⁵⁷ Denne information kommer primært fra interview med Line og hendes udlægning af kontrakten er primært anvendt i forholdet mellem erhvervsvirksomheder, men grundet at Lines akademiske ønske var at lærer fra erhvervslivet og bringe elementer der kunne anvendes i en universets kontekst. Vælger afhandlingen ligeledes at tolke kontraktens anvendelse som brugbar i relationen universitet-erhvervsliv.

¹⁵⁸ Kommer af det engelske ord, ”aligned - to bring into line”

¹⁵⁹ Interview med Line Gry Knudsen, side 25 - 00.44.10

og hele tiden giver anledning til rejsen fra universitet til erhvervslivet. Line udtrykker følgende om kontrakten; *”Fra starten defineret med en masser huller, altså der er jo masser af ting, som der ikke er aftalt, når man sætter sig ned og går i gang med partnerskabet”*. Når der foretages korrektioner til det første udkast af kontrakten, så sker det som Line ofte har bemærket, – baseret på den tillid som man i relation har opbygget, *”så hvis man stadig er gode venner, så hedder det en 50-50 på det nye patent”*¹⁶⁰. Så tillid og venskab har stor betydning, for et givet udbytte af relationen, eller som det også er skrevet tidligere, så skaber det en nemmere og hurtigere tilgang omkring beslutninger. Tillid og venskab er noget som kommer igennem de integrationsmekanismer der foregå forud for det egentlige samarbejde, hvor relationen universitet-erhvervslivet lærer noget omkring hinanden på et fagligt såvel som et personligt plan. Dette bliver en udslagsgivende faktor for udbyttet af relationen.

Det neutrale sted - relationen

Et neutralt sted hvor universitet og erhvervslivet kunne mødes, forud for et kommende samarbejde blev også belyst igennem interviewet med Line. Dette lige så meget for at imødesæ og iværksætte det første møde, som en allerede på vej til rejsen – *No, the game of pedagogy is in no respect a game for two, voyager and destination, but for three. The third place intervenes, there, as the threshold of passage*. Hvor det neutrale sted bliver skabt, i mødet mellem universitet-erhvervslivet, uden en for-dom for nogen og at parterne derfra via deres fælles integreret samarbejde kommer frem til, givne løsninger og modeller for et fortsat arbejde. *”ja det tror jeg, var en af styrkerne ved det her, at det var arrangeret af den her medierende enhed, som ikke havde nogle aktier for så vidt i nogle af delene, Jo, det tror jeg, er en god ide, med de her, brobyggere”*¹⁶¹. Hermed er det tid, til at belyse nogle iagttagelser fra Iben Larsen, ved Crossroad Copenhagen, som er en brobygger institution.

Iben Larsen

Hvad er Crossroad Copenhagen og hvad gør de?

¹⁶⁰ Interview med Line Gry Knudsen, side 26 - 00.45.34

¹⁶¹ Interview med Iben Larsen, side 34

Valget på Crossroad Copenhagen (herefter XR) var primært for, at bibringe afhandlingen med en viden omkring hvordan brobygnings institutioner arbejder. Det var en interesse for dette sammenspil der lå mellem humaniora og teknologi, og teori og praksis. Hertil tilføjer Iben Larsen (herefter Iben) fra XR;

Ja og det er noget, som vi jo også kan se værdien i, samtidig med at vi så også forsøger, at inddrage økonomi og forretningsmodeller i det. Fordi vi kan se, at man sagtens kan have gode ideer og intentioner, men hvis der ikke er en eller anden form for forretningsmodel, så bliver projektet ikke rigtigt realiseret, og så bliver det et udviklingsprojekt, som der ikke er noget potentiale for, at gøre det kommercielt eller gangbart senere¹⁶²

Fra ovenstående citat ligger der klart en stærk tendens, rettet imod det at kombinere. Der bliver også sat synonym mellem at være gangbart og kommercielt. XR's fokus er stærkt markeret, og dette er deres udgangspunkt, for at agere brobyggere mellem universitet og erhvervslivet.

Hos XR kan man sige, at Harlekin får billede af ikke blot en person, men mere en organisation, som jo per definitionen blot er en samling af individer, eller Harlekiner. Iben udtrykker det således; *"Hvor det typisk er UNI, der sidder med en viden, men mangler den næsten viden, til at finde interessenter og her kommer XR så ind i billedet, og agerer denne medierende funktion, der forbinder et medlem med hvad dette medlem måtte søge løst".* At den styrke som XR besidder, nemlig ligger i, at være den medierende part, der skaber en struktur, hvori interessenterne kan agere ud fra, *"at bygge nogle forretningsmodeller op omkring en ide, at være i stand til at inddrage økonomi og forretningsmodeller"*.

Det at kombinere, at blande, er det væsentlige hos en brobyggerinstitution og for at være sin egen metode tro, består XR således selv, af en bred sammensætning og blanding af medarbejdere med forskellige baggrunde, både fra det private og det offentlige; *"vores kontor er jo også sammensat, af forskellige folk med forskellige baggrunde, både fra samfundsvidenskabelige og humaniora og det er fordi, at den virkelighed vi møder i vores medlemskreds efterspørger dette"*¹⁶³. En ting er at besidde viden, noget andet er, at anvende den viden, hvortil Iben tilføjer; *"så er det enormt vigtigt, at vi netop har de her forskellige kompetencer og bruger hinanden"*¹⁶⁴. Man

¹⁶² Interview med Iben Larsen, side 3

¹⁶³ Interview med Iben Larsen, side 20 - 00.28.46

¹⁶⁴ Interview med Iben Larsen, side 20 - 00.28.46

kunne betragte XR, som sit eget lille netværk, hvor hver medarbejder således var repræsenteret med sin viden, og det nu var igennem interaktionen, med andre medarbejdere, at man blev klogere på sig selv og på XRs samlede videnspotentiale. Fra kapitel et blev Nonaka anvendt grundet sit syn videndannelse; *It is argued that while new knowledge is developed by individuals, organizations play a critical role in articulating and amplifying that knowledge*¹⁶⁵. Ud fra arbejdstesen ville XR være en god case, lille virksomhed beliggende midt i et universitetsmiljø og med bred kontakt til erhvervslivet. At have forskellige kompetencer og det at bruge hinanden, betyder som Serres udsagn i kapitel to; *”filosoffen kan således erkende, når han kan mestre at bringe sin egen indre støj til orden”*, dette gælder ligeledes for XR som institution. I den forbindelse skaber deres bredt sammensatte kompetencer, samt deres ”brug af hinanden” et interessant udgangspunkt, idet at XR som virksomhed, faktisk gør det som denne afhandling søger via sin arbejdstese. Som nævnt tidligere tager XR denne metode på sig, overfor mødet med deres kunder – *den virkelighed vi møder i vores medlemskreds efterspørger dette*. Der opstår her en balance mellem kommunikation og information – netværket ifølge Serres – hvor det er igennem denne taktilitet, vi sanser og erkender, her det forståelige bliver forståeligt, det bliver muligt at erkende; *”At erkende består for os i at antage en form, der er analog med den, vi erkender”*.

Af konkrete tiltag som XR foretager overfor deres kunder, er vægten primært på interaktionen, medlemmer imellem og sågar ekstern relationer, såfremt løsninger ikke findes indenfor i konstellationen ITU, KUA, XR eller kunder. Det være sig, konferencer, workshops, gå-hjem møder, morgenmøder alle tiltænkt for at skabe en bedre platform for interessenterne.

Hvem søger Crossroad Copenhagen og hvad søger de?

Analysen af hvad XR er for en størrelse og hvad de kan, er interessant for nu at belyse, hvilke former for kunder de har med at gøre, og måske kan den ovenstående krydsning, også svarer på hvorfor og hvad kunderne ser i XR – hvorfor er der behov for en brobygger institution? Faktuelt så holder XR; *”vi har lige nu 40 medlemmer, som kan inddeles under forsknings og uddannelse, offentlige institutioner og erhverv”*¹⁶⁶. Under interviewet kom det yderligere frem, at XRs medlemmer primært er mindre opstartsvirksomheder. Disse virksomheder får rådgivning fra XR,

¹⁶⁵ Nonaka, Ikujiro (1994), side abstract

¹⁶⁶ Interview med Iben Larsen, side 3

deres projektide bliver screenet og der forsøges, at lave en matchmaking med andre medlemmer eller eksterne relationer, primært handler det om at initiere modning og finansiering. XR bruger meget tid på, at sætte indledende møder op mellem deres kunder og andre interessenter – *”det som godt kan tage ret lang tid, at få folk til at mødes og lave en forventning og behovsafstemning. Det har vi oplevet, at det er utroligt vigtigt, at have en ret stor afklaring over det, inden man går i gang med projektet”*¹⁶⁷. Af XRs medlemmer tæller også nogle store virksomheder, som DSB, NOKIA, DR og Københavns Kommune. Under interviewet kommer det frem, at de store og de små virksomheder, søger det de ikke selv besidder, og heldigt for dem begge, søger de på en måde hinanden eller den modsatte side af dem selv, man kan sige, de allerede er klar på at rejse, ud for at finde hvad der kan blive deres. Sidste del er nok mest sigende omkring de små virksomheder, men for begge gælder det, at de finder noget, og dette *noget* gør dem villige, til at investere tid og penge som medlemmer hos XR og indtil videre virker det, som om at alle parter er positive over udkommet.

Der findes en forskel, eller afstand inden to partner møder hinanden, det kan være den lille virksomhed i mødet med den store, eller universitet i mødet med erhvervslivet. Iben referer til et længerevarigt læringsprojekt, som har været i gang i 2-3 år og nærmere sig sin slutning, der har været ugentlige arbejds møder og kemien er god nu – *”Nu kender folk hinanden så godt, at man også kan sige ting til hinanden, uden at man misforstår hinanden, men det tager lang tid, og der har været nogle perioder, hvor de har ringet rigtigt meget til mig og været frustreret”*¹⁶⁸.

Tid er dukket op flere gange i afhandlingen og byder sig også ind i dette interview, tid som en forskel mellem parterne i relationen universitet-erhvervslivet. *”kulturelle forskel er, giver sig til kende blandet ved, den måde hvordan man tænker tid, eller tidshorisont på”*¹⁶⁹. Denne forskel opstår, siger Iben, fordi virksomheder tænker arbejds-output og dette mål i et budgetår, hvorimod forskerne modsat har svært ved, at skulle tænke deres forskning ind i relationen på samme kort tid, som virksomheden ønsker. Iben påpeger, at det er svært, at finde forskere som virkeligt kommittere sig til deres projekter, eftersom sådanne et valg gør den akademiske vej svær eller umulig.

Relation – case eksempel.

¹⁶⁷ Interview med Iben Larsen, side 5

¹⁶⁸ Interview med Iben Larsen, side 12 - 00.11.01

¹⁶⁹ Interview med Iben Larsen, side 8

Når der fra XRs side opstår en relation, er det oftest med flere interessenter, som beskrevet før med både små og store virksomheder og/eller universiteter. Et projekt koster ressourcer, og dette bliver afspejlet i den konstellation, som en given relation nu engang kommer til at tage sig ud. Man kan sige, at hver part tildeler deres ekspertise til det fælles projekt – *”universitet typisk lægge en masse mandetimer i det, en masse viden, virksomheden kan enten vælge at finansiere sig rent økonomisk, eller vi har oplevet, hvor det er projekter hvor Nokia, eller HP har leveret terminaler til projektet, lad os sige f.eks. for ½ mio”*¹⁷⁰.

Tætheden – bofællesskabet, kantinen, den daglige gang

En anden væsentlig faktor for XR og deres virke, er deres fysiske placering, som fordrer et specielt miljø: *”XR bor på ITU og ligger ved KUA, og derfor er der en god kemi og en del interaktion mellem universiteterne, iværksættere og erhvervslivet. De ligger ”tæt” på hinanden allerede, og der foregår en konstant interaktion, med små vandringer mellem de forskellige steders kantiner og arbejdsmiljøer. Det fysiske møde er utroligt vigtigt og omkring ITU er der blevet dannet et lille cluster, omkring iværksætteri, IT og konstellationen af uni/erhverv”*. Dette som Iben bringer på banen, passer fint i relation til arbejdstesen, om at mindske afstanden mellem de forskellige parter. Når et cluster eller klynge kommer på banen, udtrykker det jo netop, en samling af interesser indenfor f.eks. en branche. Denne klynge er således sammensat på universitetssiden af både ITU og KUA, samt mindre entreprenante konstellationer som har lejet sig ind hos henholdsvis ITU. Yderligere befinder XR sig på 5.salen på ITU og fungerer således som den medierende part mellem ITU/KUA og iværksætterne. Udover dette forestår XR også som bro, mellem på den ene side Universitet og de mindre iværksættere og så til erhvervslivet eller det offentlige.

Hvorfor medlem af XR? Dette spørgsmål blev undersøgt under interviewet med Iben, og som det også blev nævnt tidligere, så søger begge parter, i dette tilfælde de små virksomheder og de store virksomheder/institutioner ofte nogle forskellige ting ud over blot netværket. For de små virksomheder bliver der fokuseret både på processen og slutproduktet – *”attraktivt at have adgang til et netværk hvor der er nogle store virksomheder”*¹⁷¹. For de små virksomheder ligger der også en PR mæssig værdi i, at befinde sig i et netværk med nogle store spillere, f.eks. at have

¹⁷⁰ Interview med Iben Larsen, side 5

¹⁷¹ Interview med Iben Larsen, side 14 - 00.14.04

et logo side om side med Nokia. Samt det at kunne nå et slutprodukt, skabe noget og få det markedsført, at finde en ekspertise, en viden som de ikke selv besidder. Hvor de store virksomheder eller institutioner primært er medlemmer hos XR, fordi de i princippet har brug for de små virksomheder; *”også for at kunne generere nogle spændende ideer, nogle af dem ser det som en mulighed, for at nogle af deres medarbejder kan bliver inspireret”*. Når der tales netværk for virksomhederne, og det primært de større; *”så jo det er da helt klart, fordi det også sikre en kontakt til universiteterne. Og den viden der ligger der”*¹⁷².

XR – Brobyggeren – bliver han/hun overflødig med tiden?

Det er endnu for tidligt at konkludere, om der er brug for byggere af broer, mellem universitet og erhvervslivet, men der dukker en interessant vinkel op under interviewet, en vinkel der fortæller noget om, det skisma en brobygger arbejder under, og hvorfor det kan være svært at se værdien heri.

Det starter i XRs identifikation af dem selv, hvad de er, og hvor de sætter ind, som beskrevet tidligere så sker det ofte, i en meget tidlig fase i en given relation - *prækvalificering fase*. XR laver de første møder, indtager typisk en form for projektlederrolle, men ikke altid nødvendigt og eftersom flere af deres projekter godt kan løbe i op til 3 år, så betyder det også, med det hurtigt udskiftende arbejdsmarked at alle interessenter som starter i projektet, ikke altid er de samme som slutter det. Og hvor starten havde mere karakter af kaos og mange løse ender, så har slutningen måske karakter af et færdigt produkt, som parterne i relationen kan dele et patent på – men ikke folkene i XR. Man kan sige, at XRs styrke ligger i denne præ-fase, og deres kompetencer har faldende nytteværdi over tid – *”det er ikke fordi, vi ønsker at tage æren for selve projektet, men vi havde altså en ret afgørende rolle i starten af projektet... vi vil gerne nævnes, vi vil gerne have, at de forstår, at den rolle er enorm vigtig”*¹⁷³. Heri ligger der selvfølgelig også, et ønske om mer-finansiering eftersom XR per dags dato, ikke modtager flere offentlige midler, men er selvfinansierende. Problematikken rammer dog plet i den medierende rolle, eftersom hvad der er sket, har været et møde mellem to parter, en guide i et par år, en struktur som til sidst har ført til, måske et produkt, noget færdigt og håndgribeligt, som kan markedsføres og sælges, men noget som nu ejes af relationen og ikke af det medierede led.

¹⁷² Interview med Iben Larsen, side 14 - 00.14.04

¹⁷³ Interview med Iben Larsen, side 11 - 00.09.23

Paradoksalt nok opstår der her en afstand, mellem dem som i starten søgte, at gøre deres egen afstand mindre i relation til en given partner og så til dem der rent faktisk hjalp med at gøre denne afstand mindre. I et projektforsløb er målet for XR; ” vi vil jo gerne overflødiggøre os selv, når projektet selv kører på skinner, det ville være det optimale på mange måder”¹⁷⁴. Problemet opstår der hvor et projekt kører fast eller stranded – ”så bliver sådan en uvildig projektleder helt vildt vigtigt at have med henover”¹⁷⁵.

Tom Harpsø Jensen

Den temporale forskydning – forsinket forskning

Under interviewet hos Deloitte bliver et begreb bragt på banen, *forsinket forskning*¹⁷⁶, og måske lidt mere rammende kan det omskrives til, *forsinket anvendt forskning*. I al sin enkelhed drejer det sig om, den viden som universitetet forsker i, og den tid det således tager, inden denne viden diffunderer ud til resten af samfundet, og som i dette tilfælde bliver anvendt af konsulenter. Tiden kan nemt være mellem 5 – 10 år.

TH: Jamen det tror jeg også er rigtigt. Fordi, det er jo, altså det som vi som konsulenter, nu skal jeg så også lige passe på at jeg ikke kritisere min egen branche, for meget..

PAB: Jeg kan stoppe min diktafon her? (hehe)

TH: (hehe), nej men, altså det er jo, for de her virksomheder som vi rådgiver indenfor. Vi, som konsulenter, går jo ikke ud, og nødvendigvis starter processerne, for processerne er vel den, at forskerne starter med at få offentliggjort nogle artikler i nogle forskningsskrifter, og på et eller andet tidspunkt, så bliver det populærlitteratur, som så havner i børsen, eller nyhedsmagasinerne, eller et eller andet og så begynder virksomhedslederne, og konsulenterne stort set samtidig at læse om det, Og så bliver der henvist til, hvad der står i de her forskningsskrifter, ligesom til at give dem blåstemplingen, og så er det så at man i fællesskab, ligesom begynder at introducere f.eks. Lean, som er noget af det nyere, som der ligesom er kommet ind, som et nyt konsulentværktøj. Og der har du jo ret i, at Lean tankegangen jo er tusse gammel, men så er det altså nu, den er oppe nu...¹⁷⁷

¹⁷⁴ Interview med Iben Larsen, side 11 - 00.09.23

¹⁷⁵ Interview med Iben Larsen, side 11 - 00.09.23

¹⁷⁶ Udgangspunktet herfor er ikke nærmere kildebestemt end at det blev udtalt under forfatterens arbejde hos DEA, af Hans Siggaard Jensen, Prodekan for uddannelse, Danmarks Pædagogiske Universitet

¹⁷⁷ Interview med Tom Harpsø Jensen, side 11 - 00:21:32 (citater omskrevet fra talesprog til læsesprog)

Ovenstående citater kom ud fra en kort diskussion, omkring forsinket forskning og hvor Lean Management blev anvendt som eksempel. Lean Management anno 2009 er pt. det nyeste begreb indenfor Lean tankegangen, som startede i 1960-1970'erne hos Toyota, hvor det handlede om at reducere spild, *Muda* er det japanske ord for spild. Et andet japansk ord som har haft stor betydning – ihvertflid i den oprindelige udgave af Lean – er *Kaikaku*¹⁷⁸, som betyder radikale forbedringer, og hos Toyota kunne betyde massefyringer. Hvilket var den oprindelige definition af Lean, hvor det primære fokus var på optimering af produktionsforløb. Denne betydning er nok ikke helt så present i Lean Management anno 2009, men det interessante er således at se, udviklingen af begrebet over tid, fra et casestudie hos Toyota, til en næsten ligefrem *filosofi* indenfor moderne vestlig ledelse.

Den akademiske viden der kommer ud af forskning, bliver bragt i A-Journals, fordi det pt. er den måde hvorpå forskeren bliver internationalt anerkendt på, her skrives indenfor et *sprog*, som kun en meget lille del af *verden* forstår, derfor vil den viden heller ikke automatisk diffundere ud til andre *verdener*. Som eksempelet før med Lean begrebet, som går fra en produktions betegnelse, til en management tanke, til en filosofi og alt dette over en årrække på mindre end 30-40 år. Det viser jo klart, at en forskerverden ikke er en verden lukket om sig selv, men blot at det kræver tid, for at viden kan spredes og blive optaget af andre. Deloitte siger hertil, at deres klienter jo først efterspørger Lean, når de selv læser om det i Børsen eller andre ledermagasiner. Med tiden kommer viden fra forskerverden, ud til hvad man kunne betegne, som den mere almene erhvervsmæssige verden, og således indoptager de, hvad der måske forskningsmæssigt ikke er så nyt mere, men nu brugbart. Denne proces tager i tilfældet med Lean, som sagt mellem 30-40 år før den rammer ind i Danmark, som et *hot* emne indenfor management litteraturen. Kunne denne proces have haft en anden hastighed, om der var sket en interaktion tidligere, mellem de forskellige interessenter – universitet og dets forskere og erhvervslivet og dets ledere. Forsinket forskning og eksemplet med Lean er bragt i afhandlingen, for at sige to ting, for det første noget omkring begrebsudviklingen over tid og for det andet, kunne dette således være sket på under 30-40 år? Hvert af disse spørgsmål kunne nemt kræve deres egen afhandling, hvorfor det tillades kort at konkludere ud fra tidligere beskrevet omkring afstanden, at den har en betydning og igennem en tættere relation vil der ligeledes også opstår flere sammenstød, som igen vil fordre nye sammenstød, som ringe der spredes i vandet.

¹⁷⁸ Beyond Toyota: How to Root Out Waste and Pursue Perfection (Womack and Jones, Harvard Business Review Sep/Oct 1996)

Tid som et dilemma

Et sidste lille skisma fra interviewet hos Deloitte er omkring evnen til at innovere, det skal i den her forbindelse, sidestilles med at være sig bevidst omkring de relationer, man som firma har til f.eks. et universitet, hvordan man er i stand til, at træde nye veje for at imødekomme en fremtidig konkurrence og/eller efterspørgelse. Hertil kom svaret fra Deloitte, at når der var meget arbejde, var der ikke tid til innovation og når der var lidt arbejde, var der ikke råd til innovation. Tiden er presset, eller knap for alle parter, men findes der ikke tid, vil en virksomhed blot blive ved med at producere, som de altid har gjort - *whoever does not get moving learns nothing*. Det retoriske spørgsmål kunne lyde som følgende; i et vidensamfund har man råd til ikke at have tid?

Alan Irwin

Interviewdelen fra Alan skal fokusere mere konkret på, hvad et universitet kan gøre, for at lade sig integrere med erhvervslivet.

Respekten for den anden(s) faglighed

En interessant observation som Alan gør sig, omkring hvad der egentlig sker i relationen universitet-erhvervsliv, efter de korte; "speed-date" trænings programmer er overstået, bliver med følgende udgangspunktet; *Let's just work from that idea, as they are as intelligent as we are, what is likely to be the case of that, is that they would have thought of exactly what you would say*¹⁷⁹. Dette udgangspunkt afstedkommer, en kraftig retning i det kommende samarbejde og måske bliver det ligefrem i sig selv, endnu en forstærkning til den afstand der eksisterer på nuværende tidspunkt. Den kraftige retning sker på baggrund af, at udsagnet med klar ordlyd tilkendegiver, at der ikke kommer til at ske noget "aha" nyt. En forstærkning af afstanden sker således – eller kan ske – på baggrund af selv samme udsagn, at der eksisterer et forskelligt mål/middel, samt et "value for money" fokus i relationen universitet-erhvervslivet. Hvorfor skulle erhvervslivet være interesseret i at indgå, i en relation til universitet når denne lover; *Often the questions you come up with when you are doing this kind of work, are things that already*

¹⁷⁹ Interview med Alan Irwin, side 13

*have occurred to the people working there*¹⁸⁰. Der er store omkostninger forbundet med at indgå i en relation, og det er ofte svært at gøre op kun i penge, det kræver frem for alt en form for engagement, helst en fysisk tilstedeværelse og hvad der ellers måtte findes af omkostninger relateret hertil.

Argumentet for overhovedet at skulle samarbejde findes ved – *Whoever does not get moving learns nothing, Yes, depart, divide yourself into parts*. Ved at *depart* og lade sig dele op i flere dele, bliver berøringsflader således også delt op, at blive som patchworktæppet, folde sig ud og lade sig folde om og derigennem komme i tættere kontakt, som igen fordrer at sanse, som fordrer erkendelse og som fordrer noget nyt. Denne bevægelse sker i netværket, og har ingen begyndelse eller slutning, den er altid allerede. Det handler ofte ikke om store radikale output fra relationen universitet-erhvervslivet, hvorom det sikkert var ønskeligt, men bestemt langt fra altid realistisk. Eller radikale output kunne også være synlige output, når der skal tegnes med den *pragmatiske pen*, efter den forståelseshorisont som oftest abonneres på i erhvervslivet, tid er penge og output er vigtigt.

Med udfra den ydmyghed som Alan lægger for dagen, omkring relationens respektive faglighed og at det således er hver part, der er mestre heri, hvad er det så der opstår i mødet?

*...but perhaps you might give it some new emphasis, you might make a connection, you might just bring something to that discussion, so it is less of the “woew” and more of the “okay exactly you may be right there”, that is perhaps something in there, could you work something up and maybe come back next week?*¹⁸¹

Der opstår mere en ensstemighed omkring noget der allerede eksisterer, men der sker et skred, i den før holdte opfattelse, man kan sige, at der er blevet tilføjet nogle flere og nye øjne, men de kigger stadig på samme sag, måske nu fra andre vinkler. I netværket ville relationen blive symboliseres ved en knude, hvor der fra flere vinkler, snoede sig flere tråde ind til i knuden, hvor disse tråde endnu igen kom fra helt forskellige steder. Det at rejse, er ikke at glemme sig selv hjemme, men snare at turde glemme ”hjemme”, og tage sig selv med på rejsen, ligeledes disse tråde i netværket, individer i relationen, universitet-erhvervslivet. Denne anskuelse er set før, ved fremskrivningen af clinamet - *And, once again, what is the clinamen? It is the minimum angle of*

¹⁸⁰ Interview med Alan Irwin, side 13

¹⁸¹ Interview med Alan Irwin, 13

formation of a vortex. I relationen universitet-erhvervslivet tilføjer hvert individ, ved i sin kraft at være en del af relationen til små sammenstød, ikke altid synlige i effekt, men de eksisterer dog, som små forskydninger hele tiden. Konklusionen bliver derfor, at selvom det til tider kan være svært at anskue output af en given relation, vil der i kraft af blot relationen ske sammenstød, hvor disse er med til at give erkendelsen af ”måske der vi være noget givtigt i en tættere relation” eller måske erkendelsen at ”det vil ikke være givtigt med en tættere relation”.

Tidshorisonten – endnu en forskel

Igennem afhandlingen er tid blevet berørt flere gange, men mest som den tid det tog – jf. kapitel to – en kommunikationproces at folde sig ud. Et andet tidsaspekt er kommet frem igennem interviewene, og det er måden hvorpå parterne i relationen universitet-erhvervslivet anskuer tid. Populært sagt, *kører universitet og erhvervslivet ikke i samme gear*, de har vidt forskellige tidshorisonter, når de skal planlægge fremtidige forløb. Hvilket naturligt skaber endnu en afstand.

Et af de spørgsmål som er blevet berørt ved samtlige interview, har været problematikken omkring kortsigtet eller langsigtet arbejde eller forskning, at universitetet typisk arbejder med længere tidshorisonter end erhvervslivet gør. Under interviewene har dialogen åbnet op for tidsbegrebet, igennem den måde hvorpå forsker og universiteterne bliver ranket og anerkendt indenfor den videnskabelige verden. At det typisk sker igennem publiceringer i A-journals, og i den opfattelse, diskurs, der eksisterer på nyværende tidspunkt, er det meget lidt muligt at kombinere A-journal publiceringer, samt have et stort samarbejde med erhvervslivet. Altså igen et punkt der forstærker afstanden og yderligere bekræfter dikotomien fra kapitel et.

Ifølge Alan, er det ofte en hurtig respons fra erhvervslivet; *lets meet next week or tomorrow or something like that.* Hvor dette som regel ikke passer med arbejdsgangen på et universitet, hvor forskning, undervisning og anden form er dagligdagen. *We cannot just turn capacity on or off.* Man kunne sige, at dette eksempel fremstår som måske et første møde, eller en kontakt inden et første møde, med reference tilbage til de par dage med intensivt træningsprogram for begge parter. Hvor det derigennem nemlig handler om, at komme misforståelserne til livs og dette ved en langsom *dans* parterne i mellem. En mulig løsning kunne være som følgende;

*If you go from short term projects to another short term project within industry, then you will never do A-Journal articles. But if you could manage do it, and then expect to sit down a month or two writing your journal, paper. Well then everybody wins.*¹⁸²

Brobyggeren

Det blev også nævnt, under Lines pointer omkring grænsepersoner, at det kræver nogle personer, som besidder noget viden, omkring begge sider i relationen universitet-erhvervsliv. Hertil udtaler Alan sig; *I have to say that in all the grand talks about universities and industry relations it does come down to people who are opened and imaginative and can operate in that kind of situations, so work in that kind of way, I mean not every Ph.D. student could do what she is doing*¹⁸³. At være *open and imaginative*, må vel siges, at være egenskaber, der virker positive imod, at gøre en given afstand i relationen universitet-erhvervslivet mindre. En af de farer som Line fremkommer med, er det faktum, at den Ph.D. studerende på en måde har to sider at skulle tjene, og derfor kan risikere, at blive en bold mellem to sider. Det handler igen om en afstemning mellem relationen universitet-erhvervslivet når de indgår en Ph.D. aftale, og denne afstemning kan som alle andre relationer ske via mindre møder, tæthed, sammenstød, sanse, erkende og viden om hvad der skal gøres - *we have been very careful setting this up, so we have a long establishment relationship*¹⁸⁴.

Det er dog ikke kun Ph.D. studerede, som er gode til at fordre relationer mellem universitet og erhvervslivet, anvendelse af studerende som model for at mindske afstanden, er ligeledes en anden god mulighed. *One thing which I always enjoyed doing is either getting recent graduates from my place to come back some years later*¹⁸⁵. En metode som Alan har anvendt, med hensyn til at højne undervisningen og forståelsen for erhvervslivet for de studerende. Årsagen er, at dette højner en tættere relation mellem oplægsholderen og de studerende;

...coming in and often they speak more honestly, let's talk about the practicality, how it was like, how though it was. I think that people benefit from that sort of exchange, they can identify more easily with

¹⁸² Interview med Alan Irwin, side 12 - 00.27.35 (der er foretaget små ændringer i citatet for at ændre det til læsesprog frem for talesprog)

¹⁸³ Interview med Alan Irwin, side 15 - 00.36.03 – omtaler en Ph.D. student som Alan er vejleder for.

¹⁸⁴ Interview med Alan Irwin, side 15 - 00.36.03

¹⁸⁵ Interview med Alan Irwin, side 14

*those people and those people are often very happy to come back, and talk about those things. So it is also a way to build in these feedbacks*¹⁸⁶

Samt som ovenstående citat udtrykker, opstår der en lettere genkendelsesgrad, når det er unge post-studerende der forelæser, man kunne sige, at den aldersmæssige afstand er mindre, såvel – og især – deres egen forståelse for de kommende kandidaters nuværende situation.

Hvorfor

*Vi har mistet verden: vi har forvandlet tingene til feticher eller varer, indsatser i vores strategiske spil; og vore filosofier, der er akosmiske – har været uden kosmos i snart et halvt århundrede – belærer os kun om sprog eller politik, skrift eller logik. Netop i det øjeblik vi for første gang fysisk påvirker Jorden globalt, og den synes at reagere på menneskeheden globalt, ser vi tragisk bort fra den*¹⁸⁷

Meget er nu blevet skrevet om relationen universitet-erhvervslivet, mere kunne skrives, og endnu mere kunne skrives, om alle mulige andre relationer. I det tilblivende netværk, hvor værens forståelse konstant skabes, kan den relation, der hedder universitet-erhvervslivet, betragtes som blot en ud af uendeligt mulige relationer. Ikke desto mindre er det den relation, som har været problemfelt og fokus igennem denne afhandling, en nødvendighed at skabe og beholde et fokus ved en afhandling, men på den anden side også interessant om det fundne fra samme afhandling kan siges, at have et andet og mere generelt udtryk.

Serres anvendelse af isomorfi mellem forskellige ordensstrukturer og filosofi omkring erkendelse, giver klart anledning til en perspektivering omkring brugbarheden af denne afhandling til mere end blot relationen universitet-erhvervslivet. Som det lille indledende citat i dette afsnit, revser Serres os, mennesker. Vi bliver revset fordi vi ikke forstår, relationen mellem det lokale og det globale, som eksemplet med forurening fra kapitel et, det kan ikke kun tænkes lokalt, i og med at forurening har lige så store globale indvirkninger. Men grundet at der eksisterer, denne afstand, en afstand mellem lokal og global, en afstand mellem universitet og erhvervsliv, vil vi fortsat misforstå hinanden og fortsætte den vold vi konstant udøver på Jorden og derved os selv.

¹⁸⁶ Interview med Alan Irwin, side 14 (der er foretaget små ændringer for at fjerne talesproget)

¹⁸⁷ Side 54, Naturpagten, Michel Serres

Igennem isomorfien kan sammenfaldene opstå og det giver muligheden for erkendelse, når der opstår et sammenfald, en isomorfi, sker der ved at ”folde” en given struktur om en anden struktur. Det bliver i berøringspunktet mellem disse to strukturer, hvor afstanden ikke eksisterer, at erkendelsen opstår. Når Serres beskriver, det objektive transcendentale, er det et udtryk, for at verden ikke er os på afstand. Men det kræver en fælles form, for den der skal erkende, imod det der skal erkendes, form eller struktur for derved kan der skabes isomorfi, ved at de to former i dette punkt rør hinanden, der opstår ens vibrering.

Derfor revser Serres yderligere, når vi med al den viden, al den teknologi og kommunikationen der letter beskeder og hurtigere forbinder os, til stadig ikke forstår vigtigheden af denne tæthed. Det kan virke paradoksalt, at vi netop med en kolossal stigning i information og kommunikation, ser ud til at vores afstand til hinanden og verden blot bliver større.

Det skabende menneske fødes gammelt og dør ungt. Det skabende menneske vender tidens løb. Tænkeren kan kendes på sin gang fra sandheden til mulighederne. Ligesom det levende går fra gentagelsen til negentropien¹⁸⁸.

Serres har sagt det tidligere, der findes ikke sandheder, kun muligheder, det henviser både til ontologien og det at rejse. Ontologien er det som bliver til, så man kan sige ingen rejse, ingen tilblivelse, og igennem rejsen opstår mulighederne og ved mulighederne, opstår ontologien. Rejsen giver sammenstød, og mulighederne giver mulighed for isomorfi, altså en optakt til erkendelse, hvor det kunne være erkendelsen, viden om noget, som forurening, klimaproblemer, løsninger til relationen universitet-erhvervslivet. Løsninger, som kan anskues, som mulige muligheder for enhver given relation, og muligheder som bliver til, når de indenfor en given relation giver den mening parterne imellem finder for meningsfuldt.

¹⁸⁸ Serres, Michel (1998) *Genese*, side 40

Intermezzo - Semantisk analyse

Ud fra et lille netbaseret program¹⁸⁹, er der blevet oprettet grafiske illustrationer af ordsammensætningen fra de fire interviews¹⁹⁰, disse er at finde blandt bilagene¹⁹¹. Igennem den semantiske analyse, er der blevet kigget på de 20 mest sagte ord fra interviewene, derefter er de

yderligere blevet selekteret til at omfattet 13 ord, hvilket er repræsenteret i tabel 2. Farven grøn er valgt, grundet at det er de ord, som der ønsket at fokusere yderligere på. Det er håbet, at kunne finde et sammenfald, en ordenstruktur, ud fra de enkelte interview, som ved en semantisk analyse vil give et glimt af en struktur. Afhandlingen er sig bevidst omkring det spinkle udvalg af empirisk data på baggrund for udførelsen af en

Iben	Tom	Line	Alan
ja	ja	ja	yeah
projekt	lidt	tror	know
faktisk	sige	lidt	think
vores	måske	sige	kind
sige	selvfølgelig	virksomheder	something
lige	cbs	rigtigt	industry
projektet	klart	synes	work
vores	måde	godt	way
virksomheder	vores	måske	one
medlemmer	år	helt	things
forskellige	godt	ligesom	business
år	helt	samarbejder	want
folk	erhvervslivet	partnerskaber	company

Tabel 1

semantisk analyse, hvilket også er beskrevet under metoden. Men ikke desto mindre findes det relevant at foretage, i og med denne fremgang giver et billede af en mulig analytisk metodetilgang til løsning af afhandlingens problemformulering – eller som nævnt i problemformuleringen, en anden måde at anskue relationen på.

Tilgangen til de fire interviewede personer har været – hvilket er nævnt i metoden – via anvendelse af formen dialogen, samt med det ønske, at søge forskellige udsagn fra forskellige sider. Nogle er i den forbindelse fra den universitære verden, hvor andre befinder sig i det private erhvervsliv. Hvilket både skaber en afstand, men giver også mening, i form af en semantisk analyse af de respektive udsagn, hvor sammenfald netop vil bevise mulige muligheder for tæthed af relationen. Serres applicerede to talmængders ordensstruktur på hinanden og finder via

¹⁸⁹ www.wordle.net (som gør det muligt at danne et grafisk billede, hvor et ords størrelse bliver et symbol på dets hyppighed i en given tekst)

¹⁹⁰ Det transskriberede interview er blevet rensat fra alle kommentarer fra forfatteren side, samt almindelige taleord, og den numeriske kodning også blevet fjernet.

¹⁹¹ Der har været foretaget en kortfattet udrensning af helt almindelige taleord – se bilag for grafisk illustration.

isomorfien berøringsflader, via den semantiske analyse er det nu ord der appliceres, de fire ordmængder bliver foldet om hinanden til at give ny form.

Med udgangspunkt i den fremskrevne dikotomi, kan man sige, at de fire interviewede personer, på en måde er repræsentanter for disse to sider. Den ene side er Line og Alan som repræsentanterne for den universitære side, nemlig CBS. På den anden side er Tom og Iben, som repræsentanter for erhvervslivet. Tilgangen forud for interviewede har været en bred empirisøgning, hvilket nu giver muligheden for at brede forskellene ud, og derved at finde sammenfald i selv samme forskel, små sprækker der vidner om mulige punkter for en tættere relation. Hvilket kan ses i tabel 2, og de grønne ord repræsenterer det subjektive valg, afhandlingen har foretaget i forbindelse med søgningen af sammenfald i ordensstrukturen. Hvor Tabel 2 yderligere er en opdeling af de udvalgte ord, som en illustration af den opfattede forskel. De interviewede personer er listet ud fra deres repræsentation og de tillagte ord er listet under dem.

Universitet	Erhvervslivet
Line	Iben
virksomheder	projekt
samarbejder	projektet
partnerskaber	virksomheder
	medlemmer
Alan	år
industry	
work	Tom
business	cbs
want	år
company	erhvervslivet

Tabel 2

Anvendelsen af ordet "ja" og "yeah" er valgt fjernet og deres repræsentation ved den første figur var mere ment, som et kort indslag, at det er noget alle fire partner ønsker. Den reelle funktion af det positive ord, er snare ud fra svar i dialog under selve interviewet, så selvom det ville se godt ud, må det dog dissideret udelukkes for en endelig konklusion.

Efter denne yderligere opdeling er foretaget, kan man begynde at skimte nogle svage spor og retninger af meningsdannelse.

Den sidste tabel 3 er en illustration på en konklusion af den semantiske analyse, hvor det ud fra dikotomien, altså den forskel der foreligger på

forhånd, i den undersøgte relation universitet-erhvervslivet søges at give løsninger hertil. Når de fundne ord fra tabel 2 sættes overfor hinanden, opstår en ensartethed mellem flere af dem. En konklusion på den semantisk analyse vil være, at selvom der er tale om en dikotomi, vil der indenfor denne dikotomi, mellem de forskellige parter, være tale om samme emner. At hver part er i stand til at artikulere de samme ord og de samme begreber, hvad der derimod ikke vides noget om, er den respektive opfattelse af samme ord og begreber. På dette punkt bliver det netop via afstanden, at

Sammenfald
projekter <> partnerskaber
business <> erhvervslivet
virksomheder <> virksomheder
Forskel hos erhvervslivet
år

Tabel 3

tætheden skal mindskes for herimellem at skabe muligheden for erkendelse og den viden som begge parter ønsker at få ud af en given relation.

KONKLUSION

Afhandlingens ambition var at finde en ny og anden måde at anskue vidensproduktionen i relationen universitet-erhvervslivet på.

Inden der svares på dette spørgsmål kræver det en nærmere forklaring. Problemformuleringen er i sin grund en vag formulering af en første ramme for afhandlingens fremkost, hvorfor det heller ikke ville være tilstrækkelig blot at svare ja eller nej. For at afhandlingen kunne svare kvalificeret herpå, var en del andre fremskrivninger nødvendige, og det er således, når alle disse indgår i den samlede vurdering, at det giver fyldestgørende mening, at kunne udtale sig hvor om hvorvidt afhandlingen har løst sin ambition eller ej.

I kapitel et blev viden gjort til genstand for undersøgelse og det kom blandt frem at viden opstår på baggrund af information og interaktion mellem mennesker, hvor denne teoretiske fremskrivning ligeledes førte til forklaringen af afhandlingens metodiske valg. En anden vigtig faktor, som blev fremskrevet var dikotomien, som ligger grund for senere diskussion igennem afhandlingen og afstedkom problematikken omkring afstanden, det første punkt i arbejdstesen. Afstanden blev det væsentlige genstandsfelt for afhandlingen, og den blev således gentagne gange fundet og bekræftet både gennem teorien og i empirien.

Igennem kapitel to blev denne afstand yderligere testet igennem filosofien med inddragelsen af Romben som model herfor og det blev yderligere en udbygning af det fundne fra kapitel et. Men hvad betyder lille eller stor afstand for viden? Dette blev med Michel Serres filosofi forsøgt, at klargøre ved at tage yderligere fat i arbejdstesen, denne gang nemlig sanse og erkende. Essen af dette blev, at erkendelse sker igennem sansning, og det at sanse fordrer en lille eller helst ingen afstand.

Det fundne herfra blev nu blandet og testet med empirien og det blev foldet ud i kapitel tre. Harlekin kom også på banen, som et billede på det at blande, igen med reference til kapitel to og det at sanse og erkende. Hele tiden en problematisering omkring afstanden og mulige løsninger rettet imod, hvordan denne afstand kunne gøres mindre. Hvilket blev søgt igennem de fire

interviewcases og empiriske eksempler blev spillet sammen med teorien, for hele tiden at danne mening i retning af problemformuleringen.

Det er på dette grundlag at afhandlingen tillader, at foretage sin konklusion efter en kort rekapitulering af det skrevne. For det er at processen, rejsen, der er lige så vigtig for at kunne udtrykke sig kvalificeret til spørgsmålet om afhandlingens ambition er blevet løst. Det har været afhandlingens forsøg at være som Harlekin, at folde sig om det søgte, prøve at sanse det, at forstå det og derigennem, teoretisere og problematisere – giver det mening? Ja vil afhandlingen påstå, det giver mening at tænke netværk frem for at tænke dikotomien. Derfor giver det også god mening at iværksætte tiltag der gør afstanden mindre, både i den søgte relation universitet-erhvervslivet, men som det også blev skrevet frem, under punktet ”Hvorfor”, kan denne afstand anskues langt bredere og bør anskues således.

Den semantiske analyse bliver en metode, der prøver at bevise Serres netværk, at orden kan opstå af uorden, ved at applicere forskellige ord på hinanden og overfor hinanden, kan der opstå et mønster.

Fremadrettet bliver denne afhandling et stykke tekst som, hvor det er muligt, at kunne bibringe fremtidige læsere, et andet og nyt syn på videnproduktion mellem relationen universitet-erhvervsliv, men også andet og andre relationer.

LITTERATURLISTE

Bøger:

- Andersen, Ib (1997) *Den skinbarlige virkelighed – om valg af samfundsvidenskabelig metoder*, 1. Udgave 1997. København: Samfundslitteratur
- Boisot, Max H. (1995) *Information Space – A framework for learning in organizations, institutions and culture*. London: by Routledge
- Castells, Manuel (2000): *The Rise of Network society*, Second Edition. Blackwell Publishing
- Curd, Martin V. (1980) “*Logic of discovery: An Analysis Of Three approaches*” in Thomas Nickles (ed.): *Scientific Discovery, Logic and Rationality*. Boston: D. Reidel Publishing Company
- Drucker, Peter F. (1993) *Post-capitalist society*. New York, USA: Harper Collins Publisher
- Gadamer, Hans-Georg: *Forståelsens historicitet som det hermeneutiske princip. Hermeneutik - en antologi om forståelse*. Redigeret af Jesper Gulddal og Martin Møller. København, Gyldendal
- Gibbons, Michael (1994): *The new production of knowledge*. Sage Publications
- Hansson, Finn & Birte Holst Jørgensen (2002) *Forskningens dilemmaer, en debatbog om ledelse og evaluering af forskning*. København: Samfundslitteratur
- Larsen, Steen Nepper (1995): *Sproget er alles og ingens - erkendelse og spekulation*. Århus
- Lübcke, Poul (1983) *Politikens Filosofi Leksikon*, 8. Bogkluboplag, 1995. København: Politikens Forlag A/S
- Lübcke, Poul (2003) *Fransk Filosofi – engagement og struktur*, 1. Udgave, 1.oplag. København: Politikens Forlag
- Lyngsø, Niels (1994) *En eksakt rapsodi – om Michel Serres’ filosofi*, 1. Udgave, 1. Oplag. København: Borgens Forlag
- Peirce, Charles Sanders (1903) *Pragmatism as the Logic of Abduction* “in Peirce: The Essential Peirce”. Selected Philosophical Writings, vol.2, The Peirce Edition Project. Blomington Indianapolis: Indiana University Press, 1998
- Rifkin, Jeremy (2000) “The Wightless Economy” in Rifkin: *The Age of Access*. New York: Jeremy P. Tarcher/Putnam
- Serres, Michel (1992) *Naturpagten*. København: Rhodos
- Serres, Michel (1997) *The Troubadour of Knowledge*. United States of America: The University of Michigan Press

Serres, Michel (1998) *Genese*. Gyldendal

Serres, Michel (2000) *The Birth of Physics*. Manchester: Clinamen Press 2000

Steinar Kvale (1997) *InterView - En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. 1. udgave, 1997. Hans Reitzels Forlag.

Mylius, Johan de (2005) *HCA – et livs digtning*, 1. Udgave, 1. Oplag 2005. Aschehoug

Artikler:

Elias, Stina Vrang (2007) *Forskeruddannelse som strategisk indsatsområde*. København: DEA, Danmarks ErhvervsforskningsAkademi

Ernø-kjølhede, Erik, Kenneth Husted, Mette Mønsted and Søren Barlebo Wenneberg (2001) *Managing researchers – Managing university research in the triple helix*, Science and Public February. England: Beech Tree Publishing

Nonaka, Ikujiro (1994) *A Dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation*. Organization Science / vol.5, No. 1, February 1994

Reuss, Merete (2005) *Udvikling – ja tak!, Afrapportering af ”Pilotprojekt vedrørende udvikling af personale- og ledelsesværktøjer i offentlige forskningsmiljøer”*. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. København: Jesper Andersen

Snoer, Jette, Cecilie Cohrt, Lars Munck, Stina Vrang Elias, Christian Holstein, Lars Fremerey (2006) *Danmarks Erhvervsforskningsbarometer - Sådan samarbejder virksomheder og universiteter*. Tryk: Pinfokolding A/S

Tsoukas, Haridimos & Efi Vladimirov (2001): What is Organizational knowledge, Journal of Management Studies, 38, 2001, pp. 973-993

Westergård-Nielsen, Nanna (2005) *Partnerskab om erhvervsrettet forskning – Hvordan bygger virksomheder og universiteter bro til succes?* København: DEA, Danmarks Erhvervsforsknings-Akademi

Interviews:

Line Gry Knudsen, Ph.d., SMG, CBS

Tom Harpsø Jensen, manager in Business Process Outsourcing, Deloitte

Iben Larsen, Kommunikationschef, Crossroad Copenhagen

Alan Irwin, Professor, Dean of Research, CBS